

การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษา
ในจังหวัดสุพรรณบุรี

นางสาวบุญญา นุช พันธุ์วงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ.2562

**Acquirement and The preservation of Political power of
Silpa-archa family in Suphanburi**

Miss Boonyanuch Phanwong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

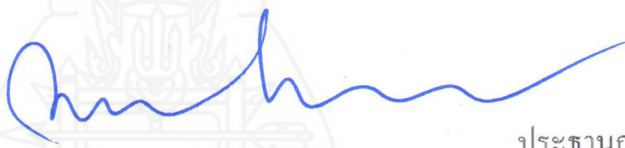
Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษา
ในจังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อและนามสกุล นางสาวบุญญาบุษ พันธ์รุ่งษ์
วิชาเอก การเมืองการปกครอง
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

การศึกษาคั่นคว่ำอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทพร อิศรชัย)

๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันัส ปิยะกุลชัยเดช)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ศึกษา นางสาวบุญญา นุช พันธุ์วงษ์ รหัสนักศึกษา 2608000168 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดังนี้ 1.) เพื่อศึกษาแนวทางและวิธีการของการได้มาและการรักษาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี 2.) แนวโน้มของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยได้วางแนวทางการศึกษาไว้ 2 ทาง ได้แก่ 1.) ศึกษาจากเอกสาร 2.) การสัมภาษณ์ ซึ่งใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง ดังนี้ บุคคลที่มีสายสัมพันธ์กับตระกูลศิลปอาชา บุคคลที่เคยทำงานร่วมกับตระกูลศิลปอาชา เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้คือแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1.) แนวทางและวิธีการของการได้มาและการรักษาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น พบว่ามีสายสัมพันธ์อันดีกับผู้นำในจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น และผู้ที่มีตำแหน่งระดับสูงในหน่วยงานราชการจึงทำให้มีศักยภาพที่จะบริหารจัดการจังหวัดสุพรรณบุรีให้ไปในทิศทางเดียวกันได้ และอีกสิ่งที่ทำให้คนสุพรรณบุรีนั้นให้ความเชื่อมั่นในตระกูลศิลปอาชาก็คือความต่อเนื่องในการดำเนินงานโครงการต่างๆ ให้แล้วเสร็จ ทำให้ฐานเสียงในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น ยังคงเหนียวแน่น นับได้ว่าการสร้างและการรักษาอำนาจทางการเมืองตระกูลศิลปอาชานั้น ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก 2.) แนวโน้มของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี นั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทิศทางและแนวทางในการสร้างกระแสแนวโน้มของการเมืองนั้น พิจารณาได้จากกรณีเคลื่อนไหวและการปรับตัวของพรรคการเมืองในมิติที่สำคัญ การเติบโตของตระกูลการเมือง การอยู่รอดของตระกูลการเมือง การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมของตระกูลการเมือง การใช้และบริหารทรัพยากรของตระกูลการเมือง การสร้างภาวะผู้นำของตระกูลการเมือง

คำสำคัญ อำนาจทางการเมือง, ตระกูลศิลปอาชา, จังหวัดสุพรรณบุรี

Independent Study title: Acquisition and The preservation of Political power of Silpa-archa family in Suphanburi

Author: Miss Boonyanuch Phanwong ; **ID:** 2608000168 ;

Degree: Master of Political Science (Political and Government) ;

Independent Study advisor: Dr. Thirapat Serirangsan Professor; **Academic year:** 2019

Abstract

An independent study on the acquisition and maintenance of political power of the Silpa-archa family in Suphanburi has the following objectives: 1) To study the approaches and methods of obtaining and maintaining political power of the Silpa-archa family in Suphanburi 2) To know the trends of maintaining political power of the Silpa-archa family in Suphanburi.

This independent study is a qualitative research by indicating two study directions which are: 1) Studying from document 2) Interviewing by using the method of selecting a specific sample groups which are a group which have close relationship with Silpa-archa family and a group which have worked with the Silpa-Archa family. The research tools used were interview form and descriptive data analysis.

The results of the research were as follows: 1) The approaches and methods of obtaining and maintaining political power of the Silpa-archa family in Suphanburi Province were found to have a good relationship with the leaders in Suphanburi province from the junior-level position to the high-level positions in government agency. Therefore, this led the government to have the ability to manage the popularity in Suphanburi to be in the same direction. Another thing that makes Suphanburi people believe in the Archa arts family is consistency for completing any various projects in which the bastion in Suphanburi can be promoted strongly. It is considered that the creation and maintenance of political power developing from the Silpa-archa family are successfully implemented. 2) The tendency to maintain political power of the Silpa-archa family in Suphanburi can only occur when the direction of the political trend is generated. This can be determined by the movement and adjustment of political parties in important dimensions including the growth of the political family, the survival of the political family, the adaptation to political family environment, the usage and management of political family resources, and the political family leadership creation.

Keywords: Political power, Silpa-archa family, Suphanburi

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมาอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์เจ้าหน้าที่บุคลากรประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รวมถึงเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่เป็นกำลังใจให้กันและกันทั้งในด้านการเรียนและการทำงานค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและการสนับสนุนทั้งทางด้านเอกสารและวิจารณ์ผลงานของผู้วิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและยังได้รับความอนุเคราะห์จากข้าราชการประชาชน ชาวจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลด้านการสัมภาษณ์ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจบตราบเท่าทุกวันนี้

บุญญา นุช พันธุ์วงษ์

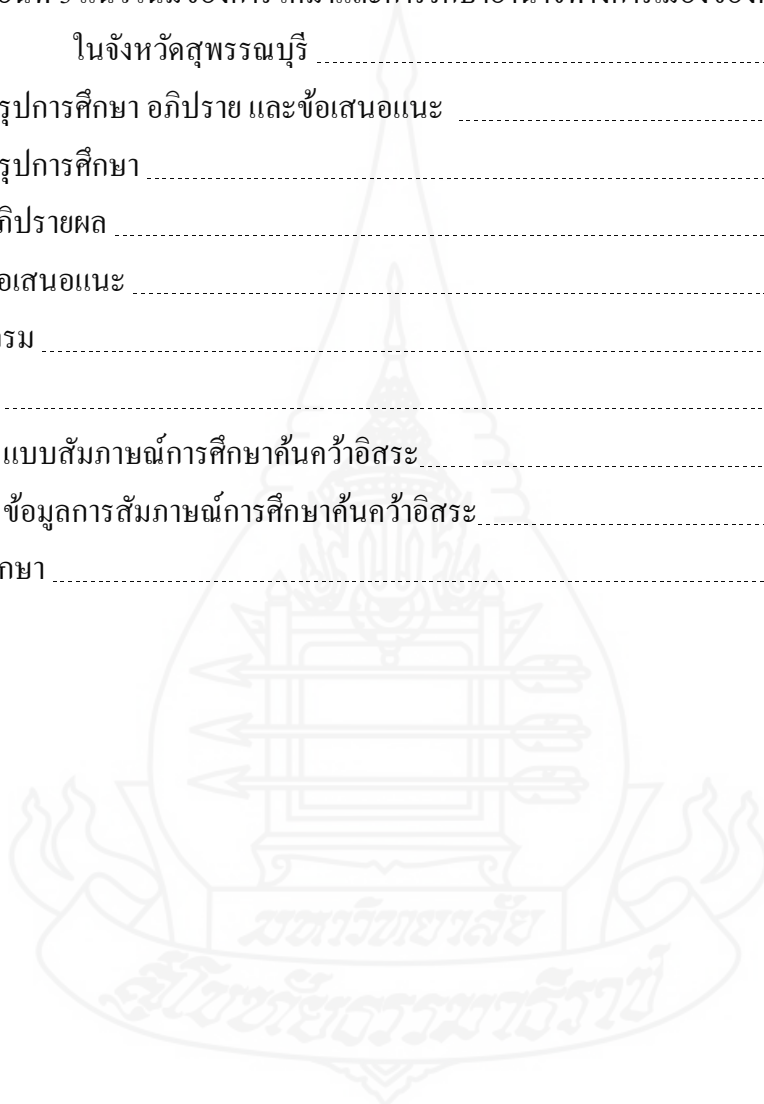
พฤศจิกายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์	7
แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยกลุ่มอิทธิพล	13
แนวคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์	15
แนวคิดธุรกิจการเมือง	17
แนวคิดตระกูลการเมือง	18
ประวัติของตระกูลศิลปอาษา	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ตอนที่ 1 แนวทางและวิธีการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี	34
ตอนที่ 2 แนวทางและวิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปะอาชา ในจังหวัดสุพรรณบุรี	49
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ	55
สรุปการศึกษา	58
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	67
ก แบบสัมภาษณ์การศึกษาคั่นคว่ำอิสระ	68
ข ข้อมูลการสัมภาษณ์การศึกษาคั่นคว่ำอิสระ	72
ประวัติผู้ศึกษา	106

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยนั้นอำนาจสูงสุดจะอยู่ที่ประชาชน แม้ว่าจะไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารประเทศโดยตรง แต่ด้านการเลือกตั้งประชาชนจะตัดสินใจว่าบุคคล หรือ กลุ่มบุคคลใดจะได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ให้เป็นผู้บริหารประเทศในด้านต่างๆ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลต่างๆ สามารถเสนอตัวเข้ารับใช้ส่วนรวมโดยการเลือกตั้งจึงเปิดโอกาสให้ประชาชนใช้สิทธิในการเลือกบุคคลที่ต้องการให้เป็นปากเสียงแทนตัวเองในสภา (สุขุม นวลสกุล และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์, 2543)

บทบาททางการเมืองเริ่มต้นจากที่ นายบรรหาร ศิลปอาชา เริ่มต้นและดำเนินงานทางการเมืองโดยสังกัดพรรคชาติไทย นับตั้งแต่ พ.ศ. 2519 โดยไม่เคยย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองอื่นใดตลอดชีวิตทางการเมืองท่านได้ทุ่มเทสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ เพื่อให้พรรคชาติไทยเป็นพรรคการเมืองที่เข้มแข็งและเป็นที่ศรัทธาของพี่น้องประชาชน ในการดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคอย่างยาวนานนั้น นายบรรหาร ได้รับการยกย่องจากนักการเมืองทุกพรรคว่าเป็นผู้มีความสามารถในการดูแลกิจการ และสมาชิกพรรคได้อย่างเรียบร้อย และมีวินัย พรรคชาติไทยจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นพรรคการเมืองที่มีเอกภาพและมั่นคงอย่างยิ่ง ผลจากการเลือกตั้งทั่วไปในกลางปี พ.ศ. 2538 พรรคชาติไทยภายใต้การนำของ นายบรรหาร ศิลปอาชา ได้ก้าวขึ้นสู่ความสำเร็จอย่างสูงสุดอีกวาระหนึ่ง นับตั้งแต่มีการก่อตั้งพรรคการเมืองแห่งนี้เมื่อพรรคชาติไทยได้รับความไว้วางใจจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกภูมิภาค เลือกผู้สมัครของพรรคจนได้รับการเลือกตั้งมากเป็นอันดับหนึ่งในสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล

จากการที่พรรคของนายบรรหาร ศิลปอาชา ได้เข้าร่วมรัฐบาลหลายครั้งทำให้ชาวจังหวัดสุพรรณบุรีได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับนักการเมืองในตระกูลศิลปอาชามีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลทำให้วางโครงสร้างพัฒนาจังหวัดได้อย่างเป็นระบบ ดร. โยชิโนริ นิชิซากิ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ผู้ทำการวิจัยเรื่องการเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี ยกนายบรรหาร อธิบายภาพความสัมพันธ์ของนายบรรหารและชาวจังหวัดสุพรรณบุรีไว้ว่า

“การเมืองของบรรหาร อธิบายทั่วไปว่าทำไมเขาถึงเป็นที่นิยมในพื้นที่ หากตอบได้ง่ายก็คือเขาให้เยอะ แต่ตนเห็นว่าเรื่องนี้เป็นประเด็นจิตวิทยาทางสังคมที่มีต่อผู้มีสิทธิออกเสียง ในการที่คนสุพรรณไหวคือนายบรรหารนั้น ไม่ใช่เพราะเขาให้วัตถุเฉยๆ แต่เขาทำให้ภาพลักษณ์ของคนสุพรรณบุรีดีขึ้น จากเมื่อก่อนที่ดูค้อยและกันดาร จนปัจจุบันนี้เห็นได้ชัดว่า จังหวัดสุพรรณบุรีพัฒนาไปไกลกว่าจังหวัดรอบข้างมาก ซึ่งเป็นประเด็นทางด้านจิตวิทยา เป็นการเมืองแบบสร้างความเป็นจังหวัดนิยม” (กรุงเทพธุรกิจ 24 มีนาคม 2561)

“ผมทำเพื่อลูกเพื่อหลาน” คือคำพูดของชายผู้หนึ่งที่รูปร่างสัดๆ ที่มีคุณสมบัติพิเศษที่น่านับถือหลายประการ ที่หาเงินได้แต่ก็คิดว่าการเอาเงินไปใช้บำรุงบำเรอความสุขของตนแต่เพียงผู้เดียวเป็นการใช้เงินที่ให้เหตุผลไม่คุ้มค่า ถ้านำเงินมาทำสาธารณกุศลคนอื่นจะได้รับความสุขจากเงินของเขาหลายร้อยพันคน แทนที่จะกล่าวได้ว่าเขามาอ้อนวอน มาขอร้องทำบุญขอให้เขาได้มีโอกาส ได้ทำประโยชน์ให้แก่คนสุพรรณบุรีบ้าง คนเหล่านั้นถึงแม้จะไม่ใช้เครือญาติของเขาโดยตรง แต่เขาถือว่าเป็นลูกเป็นหลานของเขา เขาขอทำประโยชน์ให้แก่ลูกหลานของเขาบ้าง เขาผู้นั้นคือ นายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของประเทศไทยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นนักการเมืองที่มุ่งมั่นพัฒนาบ้านเกิดของตนเองในทุก ๆ ด้าน

รูปแบบและลักษณะทางการเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรี นับว่ามีลักษณะเฉพาะกว่าการเมืองในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างตระกูลศิลปอาชากับประชาชนและนักการเมืองท้องถิ่นของจังหวัดสุพรรณบุรีถือว่าการผูกขาดทางการเมืองและยากที่จะมีตระกูลการเมืองอื่นๆ เข้ามาแทรกหรือแย่งชิงพื้นที่ได้ ภายหลังจากที่นายบรรหาร ศิลปอาชา ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคชาติไทย และนำพรรคชาติไทยประสพชัยชนะการเลือกตั้งทั่วประเทศ พร้อมๆ กับการดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของประเทศไทยใน พ.ศ. 2538 นอกจากนี้ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วย ถนน น้ำประปา ไฟฟ้า ศูนย์ราชการ สถาบันการศึกษา โรงเรียนและมหาวิทยาลัย การพัฒนาคลองส่งน้ำสำหรับการทำการเกษตรกรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว ทำให้รูปแบบการเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรีผูกขาดในกลุ่มตระกูลศิลปอาชา โดยอาศัยความสามารถและการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายสิบปีจนเป็นที่กล่าวขานถึงการได้มาซึ่งงบประมาณสนับสนุน โครงการพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี

การผูกขาดทางการเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรีของ นายบรรหาร ศิลปอาชา ดังกล่าวถึงกับมีให้คำจำกัดความจังหวัดสุพรรณบุรีว่า “บรรหารบุรี” โดยเป็นชื่อเรียกจากผลงาน พัฒนาจังหวัดถึงเสียดสีของนายบรรหาร นอกจากนี้แม้ว่าจะเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองใน

หลายๆ พื้นที่ของประเทศ แต่การเมืองจังหวัดสุพรรณบุรีกลับเป็นการถ่ายเลือดทางการเมืองในกลุ่มตระกูลนี้เท่านั้น คือ กัญญา ศิลปอาชา และวราวุธ ศิลปอาชา เป็นตัวแทนของ นายบรรหาร ศิลปอาชา อย่างไรก็ดี แทบทุกประเทศมักมีองค์กรและนักการเมืองที่เล่นการเมืองในแบบของการ “สืบทอด” จนกลายเป็นที่มาของคำว่า ตระกูลการเมือง (political family)

ตระกูลการเมืองของไทยล้วนเติบโตมาจาก “การเมืองท้องถิ่น” นักการเมืองหลายคนเคยเป็นนักธุรกิจประจำท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประกอบอาชีพ รับเหมาก่อสร้าง ค้าขายกับส่วนราชการ เช่น ตระกูลศิลปอาชา ในสุพรรณบุรี โดยตระกูลการเมืองเติบโตและลงหลักปักฐานบน “ความเชื่อ” และสร้างศรัทธาให้กับผู้คนในท้องถิ่นนั้นได้ โดยปัจจัยที่นำมาสู่ความสำเร็จในการผูกขาดทางการเมืองนั้น มาจากการตอบสนองความต้องการของผู้คนในท้องถิ่นนั้น เช่น สามารถดึงงบประมาณแผ่นดินมาพัฒนาท้องถิ่นตัวเองจนสามารถ “พะยี่ห้อ” หรือสร้างเครื่องหมายทางการค้าทางการเมืองให้กับคนในท้องถิ่นนั้นดังนั้น ผู้คนในท้องถิ่นจึงสามารถเลือกผู้แทนของเขาที่เป็นสมาชิกในตระกูลการเมืองเก่าแก่ได้อย่างไว้เนื้อเชื่อใจ

ตระกูลศิลปอาชายังมีนักการเมืองรุ่นใหม่โดยปรับภาพลักษณ์ให้มีความเข้มแข็ง นายวราวุธ ศิลปอาชา บุตรชายคนเดียวของนายบรรหาร ศิลปอาชาได้รับการเสนอตัวให้เป็นผู้สืบทอดการนำของพรรคพร้อมกับการออกมาสมทบอย่างเข้มแข็งของ นางสาวกัญญา ศิลปอาชา บุตรสาวของนายบรรหาร ศิลปะอาชา กล่าวว่า “ตนพร้อมด้วยนายวราวุธ ศิลปอาชา บุตรชายของนายบรรหาร ศิลปอาชา ยืนยันจะดูแลคนของนายบรรหาร และดูแลประชาชนแทนนายบรรหาร โดยไม่ทอดทิ้งแม้คนนั้นจะอยู่ไกลแค่ไหนก็ตาม ทั้งนี้ตนจะสานต่อเจตนารมณ์ของนายบรรหารและงานทุกอย่างที่นายบรรหารได้ทำไว้ก่อนหน้านี้” (เดอะเนชั่น 25 เมษายน 2559)

อย่างไรก็ดี กว่ำที่ตระกูลการเมืองจะสร้าง brand royalty ให้เกิดขึ้นได้ในพื้นที่นั้น พวกเขาต้องใช้กลไกการจัดตั้งที่เข้มแข็ง ไม่ว่าจะอยู่ในรูป political machine (หรือที่บ้านเราเรียกว่า หัวคะแนน) รวมถึงการสร้างระบบอุปถัมภ์ภายในท้องถิ่นที่โยงใยสายสัมพันธ์ทั้งข้าราชการ ทหาร ตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และชาวบ้านธรรมดา จนเกิดเป็น “บารมี” ขึ้นมาในท้องถิ่นนั้น นอกจากนี้ “ความไว้เนื้อเชื่อใจ” คือเหตุผลอีกประการที่ทำให้คนในท้องถิ่นหรือชุมชนนั้นนิยมชมชอบคนในตระกูลการเมืองได้ จนสามารถสร้าง “อำนาจผูกขาด” และก่อร่างสร้างเป็น “อาณาจักรทางการเมือง” ดังเช่น กรณีสุพรรณบุรีโมเดล

ด้วยเหตุนี้เองปัจจัยหลักที่ยังทำให้ตระกูลการเมืองสามารถดำรงอยู่ได้ และมีการสืบทอดอำนาจเช่นเดียวกับการรับมรดกต่อนั้น คือการใช้ระบบอุปถัมภ์ที่ทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจว่าพวกเขายินดีที่จะมอบหนึ่งเสียงของพวกเขาให้กับตระกูลการเมืองเหล่านี้ไม่ว่าตระกูลการเมืองนั้นจะส่งสมาชิกคนใดลงก็ตาม

สำหรับการเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่ประชาชนในจังหวัดนี้มีความรู้สึกผูกพันและยึดมั่นอยู่กับตระกูลทางการเมืองเก่าแก่เท่านั้น ในขณะที่ตระกูลทางการเมืองอื่นๆ ไม่สามารถเข้ามาแทรกแซงหรือมีบทบาททางการเมืองได้แม้ว่าจะมีความพยายามอย่างมากก็ตาม ผู้ศึกษาเห็นว่าการศึกษาเรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี น่าจะเป็นประโยชน์แก่การเมืองการปกครองและการเลือกตั้งในครั้งต่อไปเป็นอย่างมากซึ่งจะทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงการเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรีที่ส่งผลให้ตระกูลศิลปอาชาได้รับความนิยมในจังหวัดสุพรรณบุรีมาอย่างยาวนานและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมืองของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาแนวทางและวิธีการของการได้มาและการรักษาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

2.2 แนวโน้มของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

3. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ได้วางแนวทางการศึกษาไว้ 2 ทาง คือ

3.1 ศึกษาจากเอกสาร (documentary research) โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยมี แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์

3.2 การสัมภาษณ์ (interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มนักการเมืองในท้องถิ่น ข้าราชการและประชาชนทั่วไปในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้แก่ 5 กลุ่ม คือ

- 1) บุตรนายบรรหาร ศิลปอาชา จำนวน 1 ท่าน ได้แก่ นายวรารุช ศิลปอาชา
- 2) นักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 2 ท่าน ได้แก่
 - 2.1) นายจองชัย เทียงธรรม
 - 2.2) นายบุญชู จันทร์สุวรรณ
- 3) นักการเมืองจากจังหวัดอื่น นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล
- 4) ตัวแทนภาคประชาสังคม จำนวน 1 ท่าน ได้แก่ นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์
- 5) เจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 2 ท่าน ได้แก่
 - 5.1) พ.ต.ท.ปรีชา คำคำทา
 - 5.2) นายชูชาติ อินสว่าง

ส่วนขอบเขตของการศึกษาจะเน้นในช่วงขณะนายบรรหาร ศิลปอาชาดำรงตำแหน่งทางการเมืองจนถึงปัจจุบัน (ระหว่างปี พ.ศ. 2517-2562)

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 **อำนาจทางการเมือง** หมายถึง ความสามารถของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในอันที่จะแสวงหา ใช้ และรักษาอำนาจของตน ซึ่งอำนาจนี้จะปรากฏอยู่ในกระบวนการทางการเมือง โดยอำนาจทางการเมืองจะถูกจำกัดอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อยเพียงไม่กี่คนที่มีอำนาจบทบาทในการตัดสินใจทางการเมืองเรียกว่าชนชั้นนำทางการเมืองหรือชนชั้นปกครอง

4.2 **การได้มาซึ่งอำนาจทางการเมือง** หมายถึง ที่มาของอำนาจทางการเมืองเป็น สิ่งที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีอำนาจทางการเมืองและสามารถรักษาอำนาจนั้นไว้ได้

4.3 **การรักษาอำนาจทางการเมือง** หมายถึง การดำรงไว้ซึ่งตำแหน่งให้ได้ยาวนานมากที่สุด โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งจากประชาชนในพื้นที่

4.4 **ตระกูลศิลปอาชา** หมายถึง การสืบทอดอำนาจทางการเมืองจากรุ่นสู่รุ่นในวงศ์ตระกูลศิลปอาชา

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางและวิธีการของการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

5.2 เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางและวิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

5.3 เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจถึงแนวโน้มของการได้มาและวิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี ตลอดจนเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยอื่นๆ ในครั้งต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ศึกษาได้สนใจในตระกูลศิลปอาชาว่า ทำไมถึงมีอำนาจมากมายในจังหวัดสุพรรณและ ทำไมยังคงรักษาซึ่งอำนาจไว้ได้ทั้งๆ ที่นายบรรหาร ศิลปอาชา เองก็ถึงแก่กรรมไปแล้ว ผู้ศึกษาให้ความสนใจในตัวของนายบรรหาร ศิลปอาชา เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีความอดทนมีความขยันตั้งแต่ยังไม่เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จนกระทั่งได้เข้ามารับตำแหน่งแล้วพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีให้เจริญยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงรวบรวมแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางประกอบการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์
2. แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยกลุ่มอิทธิพล
3. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์
4. แนวคิดธุรกิจการเมือง
5. แนวคิดตระกูลการเมือง
6. ประวัติ ของตระกูลศิลปอาชา
7. การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์

1.1 ความหมายของระบบอุปถัมภ์

แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ The patron-client system เป็นฐานของการเมืองการปกครองบริหารของไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณ กล่าวคือ ภายใต้ระบบดังกล่าวจะมีผู้อุปถัมภ์คอยให้คุณให้โทษกับคนที่ติดตามให้การสนับสนุนตนหรือที่เรียกว่าผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ โดยต่างคนได้ประโยชน์จากกันและกัน ในทำนองน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า ส่วนใหญ่ผู้อุปถัมภ์จะเป็นผู้ซึ่งมีฐานะทาง

สังคมสูงมีอำนาจและบารมีทั้งในทางการเงินและการปกครองบริหาร ขณะเดียวกันบุคคลซึ่งอยู่ในฐานะดังกล่าวก็จำเป็นต้องมีลูกน้องคอยประดับบารมี รวมตลอดทั้งคอยช่วยเหลือในการทำงานทำราชการ เพราะจะอยู่โดดเดี่ยวแต่ผู้เดียวไม่ได้ สภาวะดังกล่าวได้นำไปสู่ศิลปะแห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์ และผู้ผู้ใต้อุปถัมภ์ หรือที่เรียกว่าระหว่างนายกับลูกน้อง โดยฝ่ายที่เป็นผู้อุปถัมภ์จะต้องผูกใจลูกน้องได้ด้วยการมีใจนักเลง ถึงลูกถึงคน เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อลูกน้อง ทั้งในทางตำแหน่งหน้าที่ ในทางการเงินรวมตลอดทั้งแสดงความเป็นผู้นำให้ลูกน้องเกิดความเลื่อมใส ขณะเดียวกันก็ต้องมีความใจกว้างพอสมควร ในสังคมไทยนั้น ผู้อุปถัมภ์จะต้องมีบารมี ซึ่งความหมายได้แก่ การเป็นที่ยอมรับว่ามีลักษณะเป็นผู้นำสามารถอุปถัมภ์ผู้ตามได้ ขณะเดียวกันผู้ตามก็หวังพึ่งผู้อุปถัมภ์ทั้งผลประโยชน์ต่างๆ ดังกล่าวมารวมทั้งกรณีทางจิตใจด้วย

เจมส์ ซี สก็อตต์ (James C. Scott) ให้ความสำคัญกับระบบอุปถัมภ์ที่เป็นความสัมพันธ์ ส่วนตัวอันทำให้เกิดโครงสร้างระบบอุปถัมภ์แบบความสัมพันธ์คู่ (dyadic contract) เครือข่ายส่วนตัว (personal network) หรือชุดกิจกรรม (action set) ความสัมพันธ์คู่ระหว่างบุคคลสองคน คือระหว่างผู้อุปถัมภ์กับผู้รับอุปถัมภ์เป็นกลไกความสัมพันธ์ที่บุคคลหนึ่งมีสภาพทางสังคมและ เศรษฐกิจ (ผู้อุปถัมภ์) ที่จะใช้อิทธิพลและทรัพยากรของตนในการช่วยปกป้องคุ้มครองหรือให้ผลประโยชน์แก่ผู้มีสถานภาพด้อยกว่า (ผู้รับอุปถัมภ์) ซึ่งต้องตอบแทนด้วยการสนับสนุน บริการ หรือผลประโยชน์แก่ผู้อุปถัมภ์ (อมรา พงศาพิชญ์ และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์ (บรรณาธิการ), 2539, น. 47)

จากนิยามข้างต้น ชีรยุทธ บุญมี ได้สรุปลักษณะความสัมพันธ์ของระบบอุปถัมภ์ว่า ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนที่ไม่สมดุลความสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวและความสัมพันธ์ที่กว้างรอบด้าน การแลกเปลี่ยนที่ไม่สมดุลเกิดจากการกระจายตัวของทรัพยากรในสังคมและการควบคุมที่ไม่เท่าเทียมกัน ผู้อุปถัมภ์เป็นผู้ควบคุมและเป็นผู้ผูกขาดทรัพยากรอันสำคัญต่อการดำรงชีวิต มีผลให้ผู้เข้าไม่ถึงทรัพยากรต้องพึ่งพาเพื่อแบ่งปันทรัพยากรเหล่านั้น ในฐานะผู้รับอุปถัมภ์ภายใต้ความสัมพันธ์ดังกล่าว ทั้งสองฝ่ายต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ผู้อุปถัมภ์ต้องพึ่งพาบริวารเป็นจำนวนมากในการดำรงสถานะทางสังคมนำมาซึ่งผลประโยชน์ด้านอื่นขณะเดียวกันผู้รับอุปถัมภ์ก็จำเป็นต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์หลายประการ ข้อแตกต่างอันเป็นความไม่เท่าเทียมกันของระบบอุปถัมภ์คือ ผู้ถูกอุปถัมภ์มีผู้อุปถัมภ์เพียงคนเดียวให้พึ่งส่วนผู้อุปถัมภ์กลับกระจายการพึ่งพาไปยังบริวารเป็นจำนวนมาก อำนาจการตัดสินใจที่จะดำรงความสัมพันธ์จึงไม่สมดุลกัน ผู้อุปถัมภ์หรือมูลนายอาจตัดขาดบริวารคนใดก็ได้ แต่ผู้รับอุปถัมภ์มีโอกาสน้อยที่จะหลุดพ้นจากนายของตนยกเว้นกรณีที่มีการแย่งชิงบริวารระหว่างกันก็อาจมีการเปลี่ยนตัวผู้อุปถัมภ์ใหม่ได้ (ชีรยุทธ บุญมี, 2533 : 200-201)

อคิน รพีพัฒน์ (2533, น.79) กล่าวว่า เป็นความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้ที่เหนือกว่า คือมีทรัพยากรมากกว่าหรือสูงศักดิ์มีอำนาจมากกว่ากับผู้ที่ด้อยกว่าคือ ผู้ที่มีทรัพยากรน้อยกว่าหรือผู้มีอำนาจด้อยกว่าคือผู้ที่มีทรัพยากรน้อยกว่าหรือผู้มีอำนาจด้อยกว่า โดยผู้ที่เหนือกว่าให้การอุปการะช่วยเหลือคุ้มครองป้องกันให้แก่ผู้ที่ด้อยกว่าและผู้ที่ด้อยกว่าให้การสนับสนุน ทำงานให้ โดยคอยรับใช้และเชื่อฟังเป็นการตอบแทน ถ้าพูดไปอย่างไทย ๆ เราก็คือว่า ผู้ที่เหนือกว่าสร้างบุญคุณช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่าและผู้ที่ด้อยกว่าย่อมต้องตอบแทนบุญคุณสาระสำคัญในความสัมพันธ์ เช่นนี้ คือ กตัญญูทดเวทิต

สนิท สมักรการ (2533, น.25) ให้ความหมายว่า เป็นลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมประการหนึ่งซึ่งแต่ละฝ่าย บทบาท หน้าที่ และความคาดหวังต่อกันบางประการ ซึ่งเป็นที่รับรู้หรือยอมรับกันตามธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรมของสังคม

สก็อตต์ (ม.ป.ป อ้างถึงใน พิชาขย, 2533 , น.79) ให้ความหมายว่าระบบอุปถัมภ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนสองกลุ่มที่เอื้อประโยชน์ให้แก่กันและกัน โดยมีฐานะทางสังคมต่างกัน โดยคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงกว่าจะใช้อิทธิพลและสิ่งของตนมีอยู่คุ้มครองให้ผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้มีฐานะต่ำกว่า ซึ่งต้องตอบแทนด้วยการให้ความจงรักภักดี เป็นแบบช่วยเหลือตอบแทนซึ่งรวมทั้งการอุทิศตนรับใช้แก่ผู้อุปถัมภ์

นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2539, น.171-172) ได้อธิบายว่าเป็นระบบความสัมพันธ์ของคน 2 ฝ่ายซึ่งไม่เท่าเทียมกันในหลายๆ ด้าน ต่างฝ่ายต่างมาแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการซึ่งกันและกัน แต่เป็นการแลกเปลี่ยนที่ไม่เหมือนกัน ผู้ใหญ่อาจให้สินค้าแก่ผู้น้อย ในขณะที่ผู้น้อยให้บริการแก่ผู้ใหญ่หรือกลับกันก็ตามแต่กรณี ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ดำรงอยู่ได้ไม่ใช่เพียงพอเพราะต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์เท่านั้นแต่ต้องมีอุดมการณ์ ที่ช่วยบรรเทาความสัมพัทธ์อย่างนี้เอาไว้

ลิขิต ชีรวะกิน (2542, น.6) กล่าวว่า ระบบอุปถัมภ์คือระบบความสัมพันธ์ในสังคมจารีต ค่านิยม โดยการจัดกลุ่มระหว่างผู้อุปถัมภ์หนึ่งคน และผู้ใ้ดอุปถัมภ์จำนวนหนึ่ง โดยผู้อุปถัมภ์จะเป็นคนซึ่งมีฐานะในสังคม หรืออำนาจทางการบริหาร มีเงินทองและเป็นที่น่าับหน้าถือตาสามารถให้คุณให้โทษ กับผู้ที่อยู่ใ้ดอุปถัมภ์ในระดับหนึ่ง (หน้า10)

กล่าวโดยสรุป ระบบอุปถัมภ์ หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานผลประโยชน์แลกเปลี่ยนกัน ซึ่งผลประโยชน์นั้นจะไม่เท่าเทียมกันอยู่บนพื้นฐานต่างคนต่างพอใจ

ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

อุดม รุ่งเรืองศรี (2531, น.11) ให้ความเห็นไว้ว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่เรียกร้องให้สมาชิกมีสมรรถภาพในการทำงานให้เกิดสัมฤทธิ์ผลน้อยกว่าสังคมตะวันตก ผู้ใหญ่ไม่คาดหวังว่าผู้น้อยจะมีความสามารถในการทำงานให้เกิดผลสำเร็จสูง ส่วนผู้น้อยเองจะรู้สึกปลอดภัยได้ความคุ้มครองของผู้ใหญ่ การแข่งขันระหว่างผู้ใหญ่ ผู้น้อยจึงไม่มี ความสัมพันธ์ ทั้ง 2 ฝ่าย จึงเป็นความสัมพันธ์แบบพอกับลูก แบบให้ความคุ้มครองหรือ ผู้อุปถัมภ์กับผู้อยู่ใต้ปกครองหรือผู้น้อยในความอุปถัมภ์ การยอมรับความแตกต่างในเรื่องฐานะของบุคคลการเน้นการพึ่งผู้อื่นและการยึดมั่นตัวบุคคล ยังคงมีอิทธิพลต่อการปกครองไทยปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่าลักษณะเจ้าขุนมูลนายยังคงอยู่ในระบบราชการไทยค่อนข้างมาก ข้าราชการจำนวนไม่น้อยมีความรู้สึกว่าเป็นนายของประชาชน เหมือนดังเช่น มูลนายเป็นนายของพวกไพร่ ทั้ง ๆ ที่ตามแนวความคิดของระบบบริหารราชการสมัยใหม่ ข้าราชการไม่ได้เป็นนายของประชาชน หากแต่เป็นผู้นำบริการต่าง ๆ ของรัฐไปสู่ประชาชน ภายใต้ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐ โดยข้าราชการจะได้รับเงินเดือนเป็นผลตอบแทนในการปฏิบัติงาน เงินเดือนเหล่านี้ได้จากภาษีอากรของประชาชน ข้าราชการจึงมีฐานะเป็นผู้รับใช้ประชาชน แต่เหตุการณ์กลับไม่เป็นเช่นนั้น ข้าราชการกลับรู้สึกว่าเป็นนายของประชาชนและทางฝ่ายประชาชนเองก็ยอมรับ มีความรู้สึกต่อข้าราชการเหมือนดังเป็นมูลนายของตน มีความเกรงกลัว นอบน้อม และเคารพเชื่อฟังระบบราชการ จึงมีอิทธิพลในการควบคุมความคิดและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนเหมือนระบบไพร่เคอควบคุมวิถีชีวิต และความคิดอ่านของพวกไพร่ในสังคมสมัยเก่า ส่วนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการผู้ใหญ่และข้าราชการผู้น้อยภายในระบบราชการ ก็ได้รับอิทธิพลลักษณะความสัมพันธ์ของระบบไพร่อยู่ไม่น้อย ระบบราชการไทยยังยึดมั่นในความผูกผันกันเป็นเชิงส่วนตัวตามลักษณะความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ มากกว่าจะ มีความสัมพันธ์กันนอกจากลักษณะเจ้าขุนมูลนายที่ปรากฏอยู่ในระบบราชการแล้ว การอุปถัมภ์คำชู้ การเน้นการพึ่งพาผู้อื่น การยึดมั่นในตัวบุคคล ยังคงมีอิทธิพลอยู่มากในสังคมไทย ดังจะเป็นได้ว่า พรรคการเมือง จะเลื่อมหรือจะเจริญรุ่งเรืองก็ขึ้นอยู่กับหัวหน้าพรรคเป็นสำคัญ บุคคลใดแม้จะมีความสามารถมากเพียงไหน หากไม่ได้รับการอุปถัมภ์คำชู้จากผู้ใหญ่ที่มีอำนาจแล้วก็มีโอกาสน้อยมากที่จะเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานอย่างเต็มที่ ความสามารถในการฝากตัวกับผู้มีอำนาจจึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ระบบอุปถัมภ์ยังอยู่ในโครงสร้างสังคมไทยเรื่อยมาจนเป็นธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมคนไทยในการปฏิบัติตน

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2533:3) ได้สรุปเกี่ยวกับโครงสร้างสังคมของวัฒนธรรมไทยไว้
ดังนี้

1. ยึดถือตัวบุคคลเป็นหลัก
2. นิยมความสนุกสนาน นิยมจ่ายทรัพย์สินในปัจจุบัน ไม่ชอบทำงาน
3. ระบบอุปถัมภ์ ระบบอาวุโส ผลประโยชน์ส่วนตัว
4. ยึดถือตนเองเป็นสำคัญ
5. นิยมทางสายกลาง
6. ยึดถือการเอาใจเจ้านาย ผู้มีอำนาจ
7. นิยมความสัมพันธ์ส่วนตัว
8. ไม่มีการแยกหน้าที่ออกจากเรื่องส่วนตัว มีการใช้อิทธิพลส่วนตัว

จากอดีตสู่ปัจจุบันระบบอุปถัมภ์ยังฝังรากลึกจนมิเคยหายไปจากวิถีชีวิตคนไทยจนถึงปัจจุบัน

แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย

นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2539) เสนอให้ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารประเทศตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของระบบโลกที่จะส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมไทย โดยให้การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต ดังนี้

1. การผลิตในภาคเกษตรกรรมจะเป็นการผลิตที่ใช้ทุนเข้มข้นยิ่งขึ้น และการเตรียมตัวเข้าสู่ระบบใหม่นี้ พวกที่มีทุนเดิมจะปรับตัวได้ง่ายกว่าชาวนารายเล็ก ซึ่งประสบปัญหาหากมากกว่าคนที่ปรับตัวไม่สำเร็จ จะต้องกลายเป็นแรงงานรับจ้างในภาคเกษตรหรือออกจากภาคเกษตรไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมต่อไป

2. การอพยพเข้าสู่เมืองจะมีมากขึ้น โดยลำดับ เนื่องจากความล่มสลายของเกษตร ปัญหาคือเมืองจะสามารถดูดซับผู้อพยพใหม่อย่างมีคุณภาพดีเพียงใด

3. ผลในทางการเมือง คือระบบการเมืองจะใช้พรรคการเมืองเป็นตัวแทน และคนในชนบทที่มีตัวแทนในรูปของระบบอุปถัมภ์ การเมืองในลักษณะเช่นนี้จะไม่มีพลังเสียงพอที่จะก่อให้เกิดการปฏิรูปของระบบได้

พงษ์ศักดิ์ ขำเพชร (2540, น.33-34) ได้สรุปแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ตามระบบอุปถัมภ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ถูกคุกคามอย่างรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจากกระบวนการพัฒนา

2. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีลักษณะหลายด้าน การเกิดทรัพยากรใหม่ ๆ ทำให้ผู้นำท้องถิ่นสร้างระบบอุปถัมภ์ของตนขึ้นได้ ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์สมัยใหม่จะมีลักษณะเฉพาะด้านมากขึ้น เช่นผู้อุปถัมภ์แต่ละคนจะมีอิทธิพลเฉพาะด้าน ซึ่งอาจมีอิทธิพลทางการเมืองหรือการฝากเข้าทำงาน อิทธิพลในระบบราชการ ฯลฯ

3. ระบบอุปถัมภ์ใหม่ ๆ ไม่ค่อยมีลักษณะถาวร มีลักษณะการตัดดวงการใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ในช่วงสั้น ๆ มากขึ้นมีความสัมพันธ์ทางจิตใจน้อยลง

4. ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์แบบใหม่มีลักษณะเชิงเฉพาะด้าน มักจะมาจากภายนอกชุมชน ทำให้ไม่เกิดความผูกพันทางจิตใจ หรืออารมณ์ความรู้สึกมากนักการแลกเปลี่ยนเชิงวัตถุหรือการใช้สอยเป็นหลัก

5. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้น ทำให้มีการขยายตัวของเมือง ของประชาชนทำให้บุคคลประกอบอาชีพโดยอิสระ หรือไม่ค่อยผูกพันกับระบบอุปถัมภ์มากขึ้น การปรากฏตัวของระบบอุปถัมภ์ในสังคมที่พยายามพัฒนาของประชาธิปไตยยังเป็นการซ้ำซ้อนของสองค่านิยมจนอาจ คู่ความขัดแย้งในคู่อริกันได้ (หน้า 9-12)

แนวทางแก้ไขวิถีทางลักษณะผู้นำสู่การแก้ไขระบบอุปถัมภ์

ดังนั้น ผู้นำต่างๆ เช่น ผู้นำทางการเมือง อย่างนักการเมือง ผู้นำด้านศาสนาอย่างพระสงฆ์จะต้องมีความเป็นผู้นำที่มีความเชื่อศรัทธา สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดีให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้นเพื่อแก้ไขระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ทั้งนี้จะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาในทุกด้าน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วม

ในทางการเมืองภายใต้ความสันทัดชอบในการทำหน้าที่พลเมืองที่ดีของประเทศ ซึ่งท้ายที่สุดก็จะนำไปสู่การสร้างสังคมที่มีความเข้มแข็งในทุกด้าน (ไพรัช บุรุษยศรี, 2553, น.64)

2. แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยกลุ่มอิทธิพล

แนวความคิดเรื่องอิทธิพล

กลุ่มอิทธิพลอาจมีความหมายสองด้าน กล่าวคือ ด้านลบและด้านบวก โดยด้านลบเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจที่มิได้รับการรองรับในบทบาทและหน้าที่ตามกฎหมาย หากแต่เป็นลักษณะหรือรูปแบบการใช้อำนาจในเชิงบารมีในการกดดันให้เกิดการยินยอมทำตามความต้องการของผู้ที่มีอิทธิพล (Influence) เหนือกว่า อำนาจเชิงอิทธิพลสามารถที่จะโน้มน้าวให้ประชาชนหรือคนที่มีฐานะต่ำต้อยกว่าหรือจนกว่าหรือตำแหน่งต่ำกว่าปฏิบัติตามคำสั่งการหรือความต้องการได้ โดยปราศจากความยินยอมตามความสมัครใจ ในทางการเมืองกลุ่มอิทธิพลจะมีบทบาทผ่านการเลือกตั้งด้วยการต่อรองในเงื่อนไขต่างๆ เพื่อแลกกับความยินยอมทำตามความต้องการ นอกจากนี้กลุ่มอิทธิพลยังอาจใช้การกดดันในลักษณะบีบบังคับหรือข่มขู่ให้ทำตามโดยปราศจากเงื่อนไขการต่อรอง ลักษณะเช่นนี้มักพบได้ในสังคมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากศูนย์กลางอำนาจรัฐหรือที่เรียกว่า “สังคมชนบท” ซึ่งมักมีความแตกต่างของคนในสังคมค่อนข้างสูง นอกจากนี้อิทธิพลยังเกี่ยวข้องกับบารมี (Charismatic) ในด้านลบที่สามารถชี้้นำความต้องการได้ผ่านการใช้จ่ายทางเศรษฐกิจหรือเงินสำหรับการยอมรับในเงื่อนไขตามต้องการได้

เอ็ดเวิร์ด แบนฟิลด์ (Edward C. Banfield) กล่าวว่า อิทธิพล หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะให้คนอื่น ๆ ปฏิบัติหรือมีความรู้สึกตามที่ตนต้องการ (Banfield, 1968)

โรเบิร์ต ดาห์ล (Robert A. Dahl) อธิบายว่า อิทธิพลเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติ นั่นคือ ผู้หนึ่งสามารถจูงใจหรือทำให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ตนมีเจตนาและโดยปกติแล้วถ้าปราศจากการจูงใจเหล่านั้น ผู้อื่นจะไม่ปฏิบัติในทางนั้นเลย แต่จะปฏิบัติไปในอีกทางหนึ่ง ดังนั้นอิทธิพลจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่ม สมาคม องค์กร หรือรัฐ นั่นเอง นอกจากนี้การใช้อิทธิพลของบุคคลฝ่ายหนึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมในที่นี้รวมถึงแนวโน้ม ความรู้สึก ทศนคติ และความเชื่อ รวมทั้งการกระทำ

ต่างๆ ด้วย คาห์ล จึงใช้คำว่า อำนาจ (Power) และอิทธิพล (Influence) ในลักษณะที่แทนกันได้ (Robert A. Dahl , 1958)

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้บุคคลมีอิทธิพล

โรเบิร์ต เอ คาห์ล (Robert A. Dahl) กล่าวว่า สาเหตุที่บุคคลหรือกลุ่มมีอิทธิพลเหนือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น เนื่องจากเหตุผลดังนี้คือ

1. บุคคลนั้นมีทรัพยากรทางการเมือง (political resource) อยู่ในความครอบครองมากกว่าบุคคลอื่น
2. แม้จะมีทรัพยากรทางการเมืองในความครอบครองเท่ากัน บุคคลบางคนใช้ทรัพยากรทางการเมืองได้มากกว่าคนอื่น ทำให้บุคคลนั้นมีอิทธิพลทางการเมืองเหนือคนอื่น
3. แม้จะมีทรัพยากรทางการเมืองในความครอบครองเท่ากัน บุคคลบางคนสามารถใช้ทรัพยากรทางการเมืองได้ชำนาญหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าบุคคลอื่น

การจะพิจารณาว่า ผู้ใดมีอิทธิพลภายในกลุ่มมากน้อยเพียงใดในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง คาร์ล กล่าวว่า จะต้องพิจารณาแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลนั้นอย่างน้อย 6 ประการ ดังนี้

- เขาใช้อิทธิพลต่อใครบ้าง
- เขาใช้อิทธิพลต่อบุคคลดังกล่าวในเรื่องใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อทราบขอบเขตของอิทธิพล
- เขาใช้วิธีการอะไรบ้างเพื่อให้มีอิทธิพลต่อคนอื่นๆ กล่าวคือ เป็นการศึกษาวิธีการใช้ทรัพยากรทางการเมืองนั่นเอง
- อิทธิพลของเขาที่ใช้ต่อผู้อื่นได้รับความสนใจมากน้อยเพียงใด
- เขาสามารถใช้อิทธิพลต่อผู้อื่นในเรื่องที่สำคัญหรือไม่
- ในการใช้วิธีการต่างๆ เพื่อสร้างอิทธิพล เขาต้องสูญเสียอะไรไปบ้าง ผลที่ได้รับจากการใช้วิธีการดังกล่าวคุ้มค่างับสิ่งที่ต้องสูญเสียไปหรือไม่

อย่างไรก็ตาม ในสังคมไทยอิทธิพลของนักการเมืองมีบทบาทค่อนข้างมากต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยเป็นทั้งอิทธิพลที่คาบเกี่ยวกับความถูกต้องของกฎหมาย กล่าวคือ เป็นพลังที่สามารถชี้้นำให้เกิดส่วนได้ส่วนเสียในประโยชน์สาธารณะของประชาชน และเป็นลักษณะและรูปแบบการยอมรับความสามารถหรือบทบาทในการเป็นผู้นำในสังคม ซึ่งมักพบว่ามาจากคุณลักษณะทางครอบครัวหรือภูมิหลังเป็นสำคัญ ในขณะที่ฐานะทางเศรษฐกิจเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการสร้างการยอมรับความเหนือกว่าบนพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิต ก่อนที่จะหันหน้าเข้าสู่วงการการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

3. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มผลประโยชน์ (Interest group)

ตามหลักรัฐศาสตร์ กลุ่มผลประโยชน์ (Interest group) คือกลุ่มบุคคลที่รวมกันโดยการจัดตั้งของบุคคลหรือสถาบัน เพราะมีอาชีพหรือมีจุดประสงค์อย่างเดียวกัน หวังผลทางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่ง

กลุ่มผลประโยชน์ในทางรัฐศาสตร์หรือทางการเมืองจึงมีลักษณะหวังผลทางการเมืองเป็นสำคัญ วัตถุประสงค์อาจเป็นการทำเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของตนเอง หรือรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม เช่น กลุ่มต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน สหภาพแรงงาน กลุ่มผลประโยชน์มักมีแนวคิด ชูความคิด เหตุผลที่ชัดเจนของตนเอง มีความสามารถในการหักล้างข้อโต้แย้งฝ่ายตรงข้าม กลุ่มที่ก่อตั้งมานานจะมีพัฒนาทางความคิด ประสบการณ์การเคลื่อนไหว สมาชิกกลุ่มอาจเป็นใครก็ได้ นักธุรกิจ ภาคเอกชนบางคนพยายามติดต่อเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมือง หวังให้รัฐบาลดำเนินนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อตน เนื่องจากการเคลื่อนไหวด้วยตัวคนเดียวเป็นเรื่องยาก จึงจับเคลื่อนเป็นกลุ่ม เช่น สภาหอการค้า สภาอุตสาหกรรม การเคลื่อนไหวการเมืองต่างๆ

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2532, น.104) กล่าวว่า กลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) ได้แก่ กลุ่มพลเรือนที่มีการรวมตัวด้วยความสมัครใจ เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เกิดผลต่อนโยบายของสังคม เช่น การเปลี่ยนแปลง ยกเลิก หรือดำรงรักษานโยบายอันเป็นประโยชน์ของกลุ่มไว้ การดำเนินการให้เกิดอิทธิพลต่อนโยบายทำได้หลายอย่างเช่น การเข้าหาผู้เกี่ยวข้องให้ช่วย (Lobbying) การเรียกรับเงินใช้สำหรับในการหาเสียง การช่วยหาเสียง การมีสัมพันธไมตรีกับองค์กร เป็นต้น

โรเบิร์ต เอ. ดาห์ล (Robert A. Dahl) กล่าวว่า การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของ “กลุ่มผลประโยชน์” มักเป็นการศึกษาในสังคมประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะในประเทศหรือสังคมที่มีการปกครองดังกล่าว มักมีการเปิดโอกาสให้ยอมรับบทบาทและความสำคัญของกลุ่มในโครงสร้างและกระบวนการพรรคการเมืองที่บรรดาพรรคการเมือง สภาผู้แทนราษฎร รัฐบาล กลไกของรัฐบาล ได้แก่ ข้าราชการจะต้องรับฟังข้อเรียกร้องหรือการแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ของกลุ่ม และนำข้อเรียกร้องไปพิจารณาประกอบในการกำหนดนโยบาย ในกรณีดังกล่าวจะแตกต่างไปจากกรณีของประเทศที่มีการปกครองระบอบเผด็จการเบ็ดเสร็จนิยม (Totalitarianism) ที่มีหลักการของการปกครองและการควบคุมสังคมที่ไม่เห็นด้วยต่อการเกิดขึ้นของกลุ่ม หรือหากจะมี จะต้องดำเนินกิจกรรมในลักษณะที่สนับสนุนอุดมการณ์ของรัฐ (Robert A. Dahl, 1958)

เกเบรียล อัลมอนต์ และ จี บิงแฮม เพาเวลล์ (Gabriel Almond and G. Bingham Powell, 1966) แบ่งประเภทของกลุ่มผลประโยชน์ ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มชั่วคราว (Anomic Interest Groups) คือกลุ่มผลประโยชน์ที่เกิดจากการรวมตัวของฝูงชนที่มีอารมณ์รุนแรง ขาดการจัดการตั้งองค์กร หรือถ้ามีองค์กรก็มิในลักษณะที่ไม่ยั่งยืนและเป็นกลุ่มที่ไม่มีค่านิยม หรือแบบแผน การเรียกร้องมักไม่มีประสิทธิภาพ และมักมีบทบาทซ้ำซ้อนกับกลุ่มสังคมอื่น ๆ กลุ่มประเภทนี้มักจะใช้วิธีการที่รุนแรงในการเรียกร้องผลประโยชน์ ตัวอย่างเช่น การรวมกลุ่มกันของผู้ก่อการร้ายในเขตเมืองหรือการที่ฝูงชนมารวมตัวกันหลังจากราจรดเพื่อก่อความรุนแรงกลุ่มผลประโยชน์นี้อาจจะเป็นชนวนให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงได้ ถ้าการรวมกลุ่มกันเกิดขึ้นจาก ความผิดหวังของฝูงชนในการเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินนโยบายตอบสนองข้อเรียกร้องของกลุ่มตน ความไม่พอใจอาจลุกลามบานปลายกลายเป็นการจลาจลที่ไม่สามารถควบคุมได้

2. กลุ่มผลประโยชน์ที่ไม่มีการจัดตั้ง (Non-associational Interest Groups) กลุ่มผลประโยชน์ประเภทนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับประเภทแรก คือ ขาดการจัดตั้งองค์กรเป็นอย่างดีและไม่มีกิจกรรมที่ต่อเนื่องแต่มีความเชื่อมโยงกันทางจิตใจ ทางวัฒนธรรมกันพอสมควรเป็นกลุ่มที่แสดงออกถึงความต้องการในผลประโยชน์อย่างเป็นครั้งคราว และใช้วิธีการเรียกร้องผลประโยชน์อย่างไม่เป็นทางการ อาจเรียกร้องผ่านกลุ่มเพื่อนร่วมรุ่น กลุ่มครอบครัว เครือญาติ หรือผ่านกลุ่มศาสนาอื่น ๆ กลุ่มผลประโยชน์ประเภทนี้ เช่น กลุ่มเครือญาติ กลุ่มเชื้อชาติ กลุ่มภูมิภาค กลุ่มสถานภาพ และกลุ่มชนชั้น เป็นต้น

3. กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นสถาบัน (Institutional Interest Groups) กลุ่มผลประโยชน์ประเภทนี้คือ องค์กรที่เป็นทางการ (Formal Organizations) เช่น พรรคการเมือง บรรษัทการค้า กลุ่มธุรกิจ สถาบันนิติบัญญัติ กองทัพ ศาสนา หน่วยราชการ หรือสถาบันอื่นๆ ซึ่งมีหน้าที่เฉพาะอย่างอื่นๆ ที่ไม่ใช่การเรียกร้องผลประโยชน์ กลุ่มเหล่านี้ อาจเรียกร้องผลประโยชน์ของกลุ่มตัวเอง หรือทำหน้าที่เป็นตัวแทนผลประโยชน์

ของกลุ่มอื่นในสังคม ดังนั้น กลุ่มสถาบันนั้นนอกจากจะรวมตัวกัน เป็นกลุ่มใหญ่แล้วยังอาจรวมตัวเป็นกลุ่มย่อย ๆ เช่น กลุ่มนายทหารหนุ่ม กลุ่มพรรคฝ่ายค้านในรัฐสภา กลุ่มลัทธิศาสนา กลุ่มข้าราชการระดับล่าง กลุ่มนักปกครองระดับสูง หรือกลุ่มคณาจารย์เพื่อทำหน้าที่เรียกร้องผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มตนก็ได้ โดยอาศัยความยอมรับนับถือในสถาบัน ที่สำคัญอยู่เป็นทรัพยากรในการที่จะได้มาซึ่งผลประโยชน์ ของกลุ่มของตนเอง

4. กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นทางการ (Associational Interest Groups) กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นทางการในที่นี้ หมายถึงมีการจัดตั้งสมาชิกเป็นการแน่นอน เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นปากเสียงแทนผลประโยชน์ของกลุ่มชนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด โดยเฉพาะและจะทำการจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างถาวร การเรียกร้องผลประโยชน์กระทำ โดยมีการวางแผนเป็นอย่างดีและมีขั้นตอนของการดำเนินงานที่แน่นอน

4. แนวคิดธุรกิจการเมือง

“ธุรกิจการเมือง” เป็นคำที่บัญญัติขึ้นและนำมาใช้อธิบายระบบความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจกับการเมืองในแง่ของผลประโยชน์อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยที่กลุ่มธุรกิจซึ่งในอดีตเคยเป็นเพียงผู้สนับสนุนอยู่เบื้องหลังนักการเมืองได้เข้ามามีบทบาทและอำนาจทางการเมืองโดยตรงมากขึ้น ตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 2520 และมีการพัฒนารูปแบบ อย่างเด่นชัดในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมาภายหลังการ เลือกลงเมื่อปี 2544 (ประเวศ วะสี, 2549)

ธุรกิจการเมือง คือ การใช้อำนาจเงิน ด้วยวิธีการต่างๆนอกกติกาการเมืองเพื่อบุกเบิกไปสู่อำนาจ และใช้อำนาจในทางมิชอบหรือกิจกรรมการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกันระหว่างนักธุรกิจเอกชน นักการเมือง และข้าราชการประจำ ธุรกิจการเมืองก่อให้เกิดการคอร์รัปชัน

เพราะเมื่อเงินเป็นตัวกำหนดในการเล่นการเมือง นักการเมืองและพรรคการเมืองก็ต้องการเงิน เงินก็คือคะแนนเมื่อต้องการเงินมากก็นำไปสู่การ คอร์รัปชันในที่สุด

นายสังคิต พิริยะรังสรรค์ คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต กล่าวถึงคำว่า "ธุรกิจการเมือง" ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับการเมืองทั่วโลก โดยกลุ่มทุนจะหนุนหลังการก้าวสู่อำนาจของพรรคการเมืองต่างๆ ทั้งนี้คำว่าธุรกิจการเมืองเป็นคำศัพท์ที่เกิดขึ้นในการเมืองไทยตั้งแต่ปี 2540 ที่นักธุรกิจเริ่มหันผันตัวมาเล่นการเมืองมากยิ่งขึ้น โดยมีการจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นของตัวเอง แต่จุดเริ่มต้นที่นักธุรกิจเริ่มเข้ามาเล่นการเมือง คือตั้งแต่หลังยุค 14 ตุลา หลังจากหมดยุคการครองอำนาจของทหารคณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต เห็นอีกว่ากฎหมายในการตรวจสอบการเอื้อประโยชน์ระหว่างภาคธุรกิจและภาคการเมืองเขียนไว้ดี แต่การตรวจสอบในเชิงปฏิบัติกลับไม่มีประสิทธิภาพ เพราะหน่วยงานที่ตรวจสอบ อาทิ ป.ป.ช. ยึดติดวิธีการทำงานแบบราชการและทำงานตามกรอบกฎหมาย จึงไม่เท่าทันนักธุรกิจ และเอาผิดธุรกิจการเมืองได้ยาก ดังนั้นองค์กรตรวจสอบต้องทำหน้าที่อย่างรวดเร็วและจริงจัง (สังคิต พิริยะรังสรรค์ , 2547)

5. แนวคิดตระกูลการเมือง

“ตระกูลการเมือง” (Political Dynasty) คือ การสืบทอดอำนาจทางการเมืองจากรุ่นสู่รุ่นในวงศ์ตระกูล ผู้นำทางการเมืองนั้นเป็นเรื่องที่สามารถพบเห็นได้ในทุกสังคม ทั้งในประเทศที่ประชาธิปไตยมีความก้าวหน้า เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และประเทศที่ประชาธิปไตยยังไม่ค่อยมั่นคงนัก เช่น ฟิลิปปินส์ เม็กซิโก การศึกษาวิจัยในต่างประเทศหลายชิ้นยืนยันอย่างค่อนข้างจะสอดคล้องกันว่า นักการเมืองที่มี

ความสัมพันธ์ในสายตระกูลมีโอกาสที่ดีกว่านักการเมืองที่ไม่มีสายสัมพันธ์ในสายตระกูลในการได้รับการเลือกตั้งทั้งในแง่การเข้าถึงทรัพยากรที่เป็นปัจจัยชี้ขาดผลการเลือกตั้ง อาทิ เครือข่ายการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง แหล่งเงินบริจาค และโดยอาศัยนามสกุล (Family Name) ซึ่งเป็นที่รับรู้และจดจำเป็นอย่างดีของประชาชนในเขตเลือกตั้งในการส่งต่อฐานคะแนนความนิยมไปสู่ทายาท (สตีธร ฆนานิธิโชติ, 2558, น. 50)

ในประเทศที่มีตระกูลนักการเมืองอยู่จำนวนมากอย่างประเทศไทยจึงมีความเป็นไปได้ว่าการเป็นสมาชิกในตระกูลนักการเมืองมีส่วนทำให้มีความได้เปรียบ หรือมีโอกาสดีกว่าในการเลือกตั้งไม่โดยทางตรงก็โดยทางอ้อม แม้กระทั่งกับนักการเมืองที่เป็นผู้หญิงหรือนักการเมืองหน้าใหม่ที่อยู่ยังน้อยอยู่ก็ตาม ซึ่งมีผลให้อำนาจทางการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ถูกผูกขาดอยู่เพียงไม่กี่กลุ่มการเมืองหรือตระกูลเท่านั้น

กลยุทธ์การสร้างฐานความนิยมทางการเมือง

จังหวัดนิยม

ปัจจัยที่นำมาสู่ความสำเร็จในการผูกขาดอำนาจของกลุ่มตระกูลการเมืองขึ้นอยู่กับศักยภาพในการสร้างศรัทธาให้กับผู้คนในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากความสามารถในการดึงงบประมาณแผ่นดินมาใช้พัฒนาท้องถิ่นของตัวเองได้สม่ำเสมอ นับตั้งแต่มีการจัดตั้งพรรคชาติไทย ใน พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคชาติไทยมักได้รับเลือกตั้งในจังหวัดสุพรรณบุรีแบบยกจังหวัดแทบจะโดยตลอด (วิทยา ชินบุตร, ความนิยมทางการเมืองของพรรคชาติไทยพัฒนาในจังหวัดสุพรรณบุรี, รายงานการ วิจัยเสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2559, หน้า 4-5.) จนเป็นที่กล่าวกันว่าสุพรรณบุรีก็คือ “*บรรหารบุรี*” งานศึกษาชิ้นสำคัญของ Yoshinori Nishizaki ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้ตระกูลศิลปอาชาสามารถเอาชนะใจผู้เลือกตั้งและประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งได้อย่างต่อเนื่องก็คือ การสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่นใหม่หรือ “จังหวัดนิยม” (Provincial Identity) ผ่านการพัฒนาจังหวัดให้มีความเจริญด้าน โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน โรงเรียน หอคอย พิพิธภัณฑฯ ฯลฯ เป็นผลจากคุณสมบัติการบริหารทั้งบริจาคเงินอย่างใจกว้าง เอางบประมาณมาลง รวมถึงมีเครือข่ายลูกน้องบริวารช่วยทำกิจกรรมโฆษณาอย่างคึกโครมกว้างขวาง จนผู้เลือกตั้งเกิดความภาคภูมิใจในจังหวัดของตนและมองเห็นว่านักการเมืองที่ทำการเหล่านี้ให้กับชุมชน ถือเป็นผู้ที่อุทิศตนเพื่อส่วนรวม ใจกว้างใจได้ และนำเคารพนับถือในฐานะผู้นำที่ดี ความนิยมทางการเมืองดังกล่าวถูกสะท้อนออกมาในรูปของผลการเลือกตั้งที่ตระกูลศิลปอาชาและเครือข่ายพรรคชาติไทยสามารถเอาชนะคู่แข่งขั้นได้โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยการแจกจ่ายเงินและการใช้อิทธิพลมืด

นอกเหนือจากสุพรรณบุรีแล้วยังพบจังหวัดที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งบ่งชี้ว่าความสำเร็จในการเมืองระดับชาติ (ได้เข้าร่วมจัดตั้งรัฐบาลเป็นอย่างน้อย) และความเป็นหนึ่งเดียวกันกับการเมืองระดับท้องถิ่น (มาจากเครือข่ายทางการเมืองกลุ่มเดียวกัน) เอื้อให้จังหวัดนั้นได้รับการพัฒนามากกว่าจังหวัดอื่นทั้งในรูปของการสนับสนุนเงินโยกย้ายและงบประมาณ

ตระกูลการเมืองเป็นปรากฏการณ์ที่ดำรงอยู่ควบคู่กับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของหลายประเทศทั่วโลกมาเป็นเวลาช้านาน การศึกษาของ Hess (1966 , P. 1) ซึ่งเป็นการสำรวจข้อมูลสมาชิกกับสภาของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ ค.ศ.1774 คงกลางทศวรรษที่ 1960 พบว่า มีตระกูลการเมืองราว 700 ตระกูลที่มีสมาชิกในตระกูลตั้งแต่สองคนขึ้นไปเคยดำรงตำแหน่งในสภาองเกรส (Congress)

นับรวมจำนวนได้เกือบ 1,700 คน จากจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด 10,000 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 17 ถึงแม้ว่าสัดส่วนของสมาชิกรัฐสภาที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะตระกูลการเมืองดังกล่าวจะมีแนวโน้มลดลง

นักการเมืองที่มีสายสัมพันธ์ในลักษณะตระกูลการเมืองมักอาศัยปัจจัยความได้เปรียบและภาพลักษณ์ของวงศ์ตระกูล เป็นตัวส่งเสริมให้ตนเองประสบความสำเร็จในเส้นทางการเมือง นักการเมืองที่มีสายสัมพันธ์ในแบบตระกูลการเมือง โดยเฉพาะในประเทศไทยจะมีความแตกต่างจากนักการเมืองที่ไม่มีสายสัมพันธ์แบบตระกูลการเมืองอย่างน้อยในเรื่องภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ก่อนได้รับการเลือกตั้ง ได้แก่ การเคยเป็นนักธุรกิจ และการเคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการดำรงอยู่ของตระกูลนักการเมืองในการเมืองเรื่องการเลือกตั้งของไทยเป็นปรากฏการณ์ที่พบเห็นได้ทั่วไปในทุกภูมิภาค (สตีลธรร ฌานานธิโชติ, 2556)

ตระกูลการเมืองที่สามารถผูกขาดอำนาจได้ต้องพยายามสร้างความเป็นจังหวัดนิยมขึ้นมาผ่านโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทั้งจากการบริจาคเงินส่วนตัว และดึงเอาบหลวมาลงเพื่อให้ผู้เลือกตั้งภาคภูมิใจในจังหวัดของตน เปลี่ยนภาพลักษณ์ของจังหวัดที่ล้าหลัง และถูกรัฐส่วนกลางทอดทิ้งในอดีต

6. ประวัติตระกูลศิลปอาชา

นายบรรหาร ศิลปอาชา เกิดเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2475 ที่จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวน 6 คน ของนายเซ่งกิม และนางสายเอ็ง แซ่เบ๊ โดยนายบรรหาร ศิลปอาชา สมรสกับคุณหญิงแจ่มใส ศิลปอาชา มีบุตร-ธิดา 3 คน คือ นายวราวุธ ศิลปอาชา, นางสาวกัญญา ศิลปอาชา และนางสาวปาริชาติ ศิลปอาชา

การทำงานทางการเมืองของนายบรรหาร ศิลปอาชา

นายบรรหาร ศิลปอาชา เข้าสู่วงการการเมืองจากการชักชวนของพลตรีบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ ตั้งแต่มีการก่อตั้งพรรคชาติไทยเมื่อ พ.ศ.2517 โดยได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในพ.ศ.2517 และเป็นสมาชิกวุฒิสภาใน พ.ศ.2518 ก่อนที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรีเมื่อ พ.ศ.2519 และได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาทุกสมัยที่มีการเลือกตั้ง

ความสำเร็จทางการเมืองของนายบรรหาร ศิลปอาชา มาจากการเป็นคนพื้นที่ผ่านการประกอบธุรกิจทำให้เป็นที่รู้จักของชาวสุพรรณบุรี การเริ่มต้นชีวิตทางการเมืองผ่านการลงสมัครรับเลือกตั้งของ นายบรรหาร มิใช่เรื่องง่าย ในทางตรงกันข้าม กับพบปัญหาและอุปสรรคมากมายด้วยเหตุผลที่เป็นคนใหม่สำหรับการเมืองในช่วงเวลานั้น ประกอบกับชีวิตที่ผ่านมาการรู้จักของชาวบ้านรวมถึงห้วคะแนน และแกนนำชาวบ้านเป็นเพียงในฐานะนักธุรกิจมากกว่า ในวงการเมืองในสนามระดับชาติ นายบรรหาร จึงพบกับภารกิจที่หนักหน่วงแต่พื้นฐานที่มีอยู่ติดตัวของตนเอง กล่าวคือ การเป็นคนอดทนและต่อสู้ตลอดมาทำให้นายบรรหารคิดค้นวิธีการและรูปแบบการหาเสียงจนกระทั่งนำมาสู่ความสำเร็จและได้รับเลือกตั้งในที่สุด

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประวัติทางการเมืองของนายบรรหาร ศิลปอาชา (วีรชาติ ชุ่มสนิท, 2549)

- พ.ศ. 2519 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรีสมัยแรก และดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
- พ.ศ. 2521 เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- พ.ศ. 2523 ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2523 - 2524)
- พ.ศ. 2526 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี

- พ.ศ. 2529 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (พ.ศ. 2529 - 2531)

- พ.ศ. 2531 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (พ.ศ. 2531 - 2533)

- พ.ศ. 2533 ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (พ.ศ. 2533 - 2534)

- พ.ศ. 2535 เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี ในการเลือกตั้ง 2 ครั้ง และดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

- พ.ศ. 2537 ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคชาติไทย ได้รับโปรดเกล้าฯ เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

- พ.ศ. 2538 ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (13 ก.ค. 2538)

- พ.ศ. 2539 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี

- พ.ศ. 2540 เป็นประธานที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- พ.ศ. 2542 เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประธานที่ปรึกษาโครงการส่งเสริมอาหารกลางวันให้เด็กนักเรียนอัมทุกวันนี้

- พ.ศ. 2544 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี เขต 4

- พ.ศ. 2548 ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี เขต 4

- พ.ศ. 2550 ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. สุพรรณบุรี ด้วยคะแนนที่สูงที่สุดในประเทศ

ตลอดชีวิตทางการเมืองของนายบรรหาร ศิลปอาชา ได้รับสำหรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประกอบด้วย ทูตียจุลจอมเกล้า ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก มหาวชิรมงกุฏ เหรียญกาชาดชั้น 1 และเหรียญราชการชายแดน

อำนาจอยู่ โดยผลการศึกษาได้พบว่า พล.ต.อ. เผ่า ได้ใช้สถาบันแห่งอำนาจ 3 ส่วน อันได้แก่ สถาบันรัฐสภาและพรรคการเมือง สถาบันตำรวจ และฐานทางเศรษฐกิจ ในการค้ำจุนอำนาจของตนเองไว้ในลักษณะที่ต่างก็เกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยมีปัจจัยแห่งอำนาจตัวอื่นๆ เป็นตัวเสริมให้คงอำนาจอยู่ได้ ในขณะที่เดียวกันก็พยายามสร้างเสริมสถาบันดังกล่าวให้มีความเข้มแข็งมั่นคงขึ้น เรื่องๆ ในอีกแง่มุมหนึ่งนั้นก็จะเห็นได้ว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ ศึกษา การเมืองและการบริหารแทบจะแยกไม่ออกจากกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเมืองกับองค์กรตำรวจจะเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน ที่สุด ตำรวจในยุคสมัยนี้จึงกลายเป็นกลไกของรัฐที่ถูกนำมาใช้ เป็นเครื่องมือทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จนอาจมองได้ว่ารัฐไทยในขณะนั้นมีสภาพไม่แตกต่างไปจากรัฐตำรวจ

7.2 ชวิชัย กฤติยาภิชาติกุล (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “การสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมืองไทย” พบว่าตระกูลนักการเมืองส่วนมากจะมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองในพื้นที่ประมาณ 20-30 ปี และพบว่าสาเหตุในการสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมืองต่าง ๆ นั้น อาจมีความแตกต่างกันไปตาม เหตุผลและเงื่อนไขของแต่ละตระกูล แต่เหตุผลสำคัญ ประการหนึ่งที่ทุกตระกูลมักอ้างถึงก็คือ ความผูกพันกับประชาชนในพื้นที่ซึ่งตระกูลการเมืองนั้นๆ ได้มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองมาเป็นเวลานาน และต้องการให้ทายาทเข้ามาสานต่ออุดมการณ์ทางการเมืองที่ตระกูลได้วางรากฐานไว้ จึงสามารถสรุปได้ว่า การสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมืองไทยเป็นการสานต่อในลักษณะจากบิดามายังบุตร ด้วยสามเหตุต้องการสานต่ออุดมการณ์ทางการเมือง และใช้วิธีการลงสมัครรับเลือกตั้งคู่กัน ระหว่างบุคคลที่เป็นนักการเมืองกับบุคคลที่เป็นทายาททางการเมืองและจะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยไม่ผ่านการเมืองระดับท้องถิ่น

7.3 พัชรพงศ์ ศรีพุ่ม และ ชำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องการขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายบรรหาร ศิลปอาชา จากการศึกษาพบว่า นายบรรหาร เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ความเป็นผู้นำอยู่ภายในตัวเอง จึงทำให้ผ่านอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ พัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ในตำแหน่งต่างๆ ที่ตนได้รับจนได้รับความยอมรับจากบุคคลที่ร่วมปฏิบัติหน้าที่ด้วยกันในทุกครั้ง ส่วนด้านสถานการณ์ทางการเมืองหรือการสนับสนุนจากพรรคชาติไทย ผู้ดำรงตำแหน่งสูงกว่าทางการเมือง ผู้อาวุโสทางการเมือง ที่ให้ความเมตตา พลังจากภายนอกพรรค เช่น ประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนอย่างมากในการช่วยให้นายบรรหาร ศิลปอาชา ขึ้นสู่ตำแหน่งสำคัญต่างๆ ทางการเมืองรวมถึงการขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วย

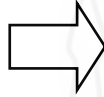
7.4 วรพันธุ์ สุวรรณยูหะ (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “การรักษาอำนาจของกลุ่มการเมือง ในระบบการเมืองท้องถิ่นไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มการเมืองพลังสังคมในเทศบาลเมืองสงขลา” พบว่าการได้มาและรักษาไว้ซึ่งอำนาจของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นนั้น ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของไทย กับการจัดสรรผลประโยชน์ของสมาชิกภายในกลุ่มการเมืองท้องถิ่น โดยหัวหน้ากลุ่มการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจเด็ดขาดในการจัดสรรผลประโยชน์ ซึ่งอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวและความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์ของไทยเป็นหลัก จนเป็นที่ยอมรับแก่สมาชิกภายในกลุ่มการเมืองในท้องถิ่น ตลอดจนกลุ่มผู้สนับสนุนต่างๆ ทำให้สามารถรักษาอำนาจทางการเมืองไว้ได้อย่างเหนียวแน่น

7.5 สมบัติ จันทรวงศ์ (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทของเจ้าพ่อท้องถิ่นในเศรษฐกิจและการเมืองไทย” พบว่าข้อสังเกตเบื้องต้นชี้ให้เห็นถึงความพยายามเบื้องต้น ในการเมืองวิวัฒนาการความเติบโตใหญ่ของเจ้าพ่อทั้งหลายในมุมมองกว้าง คือในส่วนที่เป็นบทบาททางเศรษฐกิจและการเมือง และความสัมพันธ์ที่บทบาทดังกล่าวของเจ้าพ่อโยงใยกับปัจจัยทางวัฒนธรรม และโครงสร้างของสังคมไทยมาแต่เดิม ในขณะที่เดียวกันบทบาทความนี้พยายามให้ความกระจ่างยิ่งขึ้น ในเรื่องของการที่มีผู้กล่าวหาเป็นนัยว่า กระบวนการประชาธิปไตยเอื้อต่อความเจริญเติบโตทางการเมืองของเจ้าพ่อ เป็นข้อกล่าวหาที่สมควรหรือไม่อย่างไร ซึ่งจากการศึกษาพบว่า กระบวนการเลือกตั้งกลายเป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้ชนชั้นนำในท้องถิ่นหรือเจ้าพ่อสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างสูงสุด โดยการที่เจ้าหน้าที่รัฐหรือนักการเมืองเป็นผู้ชักนำเจ้าพ่อสู่วงการการเมืองผ่านระบบการเลือกตั้ง ตามกระบวนการประชาธิปไตย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ศึกษาจะนำเอาทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ มาใช้สร้างเป็นกรอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อที่จะได้วิเคราะห์ถึงการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองและการรักษาอำนาจทางการเมืองดังนี้

- 1.การได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของ
ตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี
- 2.วิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมือง
ของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัด
สุพรรณบุรี
- 3.แนวโน้มของการได้มาและการรักษา
อำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชา
ในจังหวัดสุพรรณบุรี

- 1.1 การสร้างสมบารมี
- 1.2 แนวทางและแนวคิดในการทำงาน
- 1.3 การบริหาร
- 1.4 การสร้างความไว้วางใจต่อประชาชน
- 1.5 ความต่อเนื่อง
 - 2.1 ความไว้วางใจจากประชาชน
 - 2.2 การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 3.1 ความพยายามของทายาท
 - 3.2 การสร้างบารมีของตระกูลศิลปอาชาในปัจจุบัน
 - 3.2 ความผูกพันกับคนสุพรรณบุรี

กล่าวโดยสรุปการสร้างกรอบวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาต้องการชี้ให้เห็นถึงการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองและการรักษาอำนาจทางการเมืองในแง่นามธรรมให้เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี มีขอบเขตของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย ขอบเขตของประชากร พื้นที่การศึกษา ข้อมูลที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล วิธีการนำเสนอข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรวิจัย/ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับ นาย บรรหาร ศิลปอาชา โดยแบ่ง เป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1.) บุคคลที่มีสายสัมพันธ์กับตระกูลศิลปอาชา
- 2.) บุคคลที่เคยทำงานร่วมกับตระกูลศิลปอาชา

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

1.2.1 บุคคลที่มีสายสัมพันธ์กับนายบรรหาร ศิลปอาชา หมายถึง ลูก หลาน ญาติ พี่น้อง หรือ บุคคลที่ร่วมทำงานกับ นาย บรรหาร ศิลปอาชา เป็นระยะเวลานานจนมีความสนิทสนมได้แก่

- นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ลูกชาย)
- นายบุญชู จันทร์สุวรรณ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
- นายจองชัย เทียงธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี
- นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล สมาชิก พรรคภูมิใจไทย

โดยการเลือกกลุ่มเป้าหมายใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Simpling)

1.2.2 บุคคลที่เคยทำงานร่วมกับ นายบรรหาร ศิลปอาชา หมายถึง ผู้ที่เคยมีประสบการณ์ ทำงานร่วมกับนายบรรหาร ศิลปอาชา แต่ไม่ได้มีความสัมพันธ์พิเศษ ซึ่งได้คัดเลือกจากผู้ที่มีบทบาทหน้าที่การทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านภาคประชาสังคม ได้แก่

- นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาประชาสังคมภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี
- พ.ต.ท.ปรีชา คำคำทา รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สภ. เมืองสุพรรณบุรี
- นายชูชาติ อินสว่าง ประธานชมรมสหกรณ์ภาคเกษตรแห่งประเทศไทย

โดยการเลือกกลุ่มเป้าหมายใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Simpling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

พื้นที่วิจัย

- จ. สุพรรณบุรี อ. เมือง อ. ศรีประจันต์
- จ. อ่างทอง อ. เมือง

ข้อมูลที่ศึกษา

ประกอบด้วย เอกสารขั้นต้น เอกสารชั้นรอง ข้อมูลจากหน่วยงานราชการ ข่าวสารจากสื่อมวลชนต่างๆ งานวิชาการ งานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และ สื่ออินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ และ โดย มุ่งไปที่ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ การได้มา และการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเนื้อหาสาระสำคัญที่ใช้ในการศึกษา

วิธีการนำเสนอ

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากบทสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ และ อภิปรายตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี มีวิธีการดำเนินการศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อใช้ในการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจาก ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ส่วนที่ 2 ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จากการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 3 เก็บข้อมูล และ สรุปผลการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อใช้ในการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจาก ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)

ได้แก่ เอกสารชั้นต้น เอกสารชั้นรอง ข้อมูลจากหน่วยงานราชการ ข่าวสารจากสื่อมวลชนต่างๆ งานวิชาการและงานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และสื่ออินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ โดยมุ่งประเด็นไปที่เกี่ยวข้องกับการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเนื้อหาสาระสำคัญที่ใช้ในการศึกษา ที่เขียนบทความโดยนักวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจาก ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งใช้ในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก และ กำหนดหัวข้อเพื่ออภิปรายในเรื่องการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูล ศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้แก่

1) แนวทางและวิธีการของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

2) แนวโน้มของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ บุคคลที่มีสายสัมพันธ์ และบุคคลที่เคยทำงานร่วมกับ นายบรรหาร ศิลปอาชา

1. บุคคลที่มีสายสัมพันธ์กับนายบรรหาร ศิลปอาชา หมายถึง ลูก หลาน ญาติ พี่ น้อง หรือ บุคคลที่ร่วมทำงานกับ นาย บรรหาร ศิลปอาชา เป็นระยะเวลาอันมีความสนิทสนม ได้แก่

- นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (บุตรชาย)

- นายบุญชู จันทร์สุวรรณ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

- นายจองชัย เทียงธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี

- นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล สมาชิกพรรคภูมิใจไทย

2. บุคคลที่เคยทำงานร่วมกับ นายบรรหาร ศิลปอาชา หมายถึง ผู้ที่เคยมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับนายบรรหาร ศิลปอาชา แต่ ไม่ได้มีความสัมพันธ์พิเศษ ซึ่ง ได้คัดเลือกจากผู้ที่ มีบทบาทหน้าที่การทำงานในภาคประชาสังคม ได้แก่

- นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาประชาสังคมภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี

- พ.ต.ท.ปรีชา คำคำทา รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สภ.เมืองสุพรรณบุรี

- นายชูชาติ อินสว่าง ประธานชมรมสหกรณ์ภาคเกษตรแห่งประเทศไทย

1.1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

1.1.1 แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษา

อำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาในจังหวัดสุพรรณบุรี

1.2 การศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาในจังหวัดสุพรรณบุรี จาก เอกสาร บทความ หนังสือ และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่ได้กำหนดไว้

1.2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา รวบรวม มาประมวลผล เพื่อกำหนดโครงสร้าง

ขอบเขตของเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์

1.3 การสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้ศึกษานำมาใช้เป็นแนวทางในการตั้งข้อคำถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1.3.1 แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาในจังหวัดสุพรรณบุรี มีการกำหนดเนื้อหา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาในจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ด้วยคำถามที่เตรียมไว้

1.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดและการประเมินผล คือ ศ.ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยตามที่กำหนดไว้ จากนั้นนักวิจัยทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะที่ได้รับ

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ตามจุดประสงค์ของการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนที่ 2 ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จากการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี จากเอกสาร บทความ หนังสือ และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากนั้นผู้ศึกษาจึงนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นคำถามเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อให้ได้คำตอบตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ จากการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี 9 ข้อดังนี้

2.1 ท่านคิดว่าการที่ตระกูลศิลปอาชานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

2.2 ท่านคิดว่าตระกูลศิลปอาชามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

2.3 จากข้อ 2.2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

2.4 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปอาชา

2.5 ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

2.6 เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้ใจในตระกูลตระกูลศิลปอาชามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

2.7 ในภายภาคหน้าคิดว่าอำนาจเมืองของตระกูลศิลปอาชาจะเป็นอย่างไร

2.8 สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาชายังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

2.9 อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชาสักหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

ส่วนที่ 3 เก็บข้อมูลและสรุปผลการศึกษา เรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักโดยใช้คำถามที่ได้มาจากการนำข้อมูลที่ได้จากการ ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี จาก เอกสาร บทความ หนังสือ และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการเก็บข้อมูลผู้ศึกษาได้ทำการยื่นหนังสือเพื่อขอ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้ง 6 คน และ ดำเนินการสัมภาษณ์ จากนั้น นำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์ สรุป และ อภิปรายผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองรวมถึง แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูล ศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์สำคัญโดยนำเสนอ ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ซึ่งผู้ศึกษาได้นำข้อมูลต่างๆ จากการสัมภาษณ์มา รวบรวม และทำการวิเคราะห์ เพื่อให้สามารถตอบปัญหาได้ชัดเจนสมบูรณ์ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลสรุปในลักษณะบรรยาย ความ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น บทความทางวิชาการ สื่อโซเชียลต่างๆ การสัมภาษณ์ (Key Informant Interview) เพื่อสัมภาษณ์บุคคลที่มีข้อมูลที่ดี ลึกซึ้งและกว้างขวางเป็นพิเศษในเรื่องที่ผู้ศึกษาทำการวิจัยอยู่ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย การวิเคราะห์งานศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาตามกรอบแนวคิดดังนี้

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

- 1.) แนวทางและวิธีการของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี
- 2.) แนวโน้มของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 1 แนวทางและวิธีการของการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

1. การสร้างสมบารมี

การสร้างสมบารมีของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีคือการที่ผู้นำตระกูลทำให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใส ศรัทธา จนได้รับการยอมรับและเป็นที่ยึด ทำให้ตระกูลศิลปอาชาสามารถที่จะมีบทบาทในทางการเมืองและมีบารมีทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีมาอย่างยาวนาน การมีบารมีทางการเมืองย่อมที่จะส่งผลต่อการเมืองในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี หากพรรคการเมืองใดที่ตระกูลศิลปอาชาให้ความสนับสนุนผู้รับสมัครเลือกตั้ง เพราะด้วยบารมี ฐานเสียง และการได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่ ย่อมส่งผลให้ผู้สมัครมีโอกาสสูงที่จะมีความได้เปรียบในการได้โอกาสสูงที่จะได้รับชัยชนะ

การสร้างสมบารมีทางเมืองของผู้นำทางการเมือง จะต้องสร้างคุณสมบัติจนเป็นที่เคารพนับถือและศรัทธาแก่ประชาชนอย่างกว้างขวางได้ ต้องมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โครงการ ที่ประกาศว่าทำอยู่ก็ต้องให้ผลเป็นขึ้นเป็นอัน ผู้นำทางการเมืองมักเข้าถึงสื่อของรัฐหรือบางครั้งเลยไปถึงสื่อเอกชนด้วย จึงสามารถใช้สื่อเหล่านั้นเพื่อทำให้ผู้คนมองเห็นหรือเชื่อว่าโครงการของเขาประสบความสำเร็จจนทำให้เกิดผลดีแก่คนกลุ่มนั้นกลุ่มนี้เสมอ และจะต้องเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะแก่คนทั่วไประดับล่างซึ่งไม่มียศศักดิ์ อย่างไรก็ตาม ดังที่ทราบกันอยู่แล้วว่า บารมีทางการเมือง ไม่อาจสืบทอดต่อในตระกูลไม่อาจจะบุญให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะได้

1.1 การเข้าสู่อาชีพนักการเมืองของนายบรรหาร ศิลปอาชา ถือได้ว่าเป็นยุคที่เกิดการรวมกลุ่มทางการเมืองระหว่างนักธุรกิจและข้าราชการประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีสายสัมพันธ์กับกลุ่มทหาร โดยเริ่มจากความสัมพันธ์กับพลตรีบุญเหลือ ประเสริฐสุวรรณ เมื่อ พ.ศ.2519 การเข้าสู่วงการเมืองในขณะนั้นของนายบรรหาร ศิลปอาชา มิได้มีประสบการณ์ทางการเมืองมากนัก หากแต่เติบโตมาจากการเป็นพ่อค้า และมีฐานการสนับสนุนทางการเมืองจากนักการเมืองรุ่นใหญ่ในช่วงเวลาดังกล่าว นายบรรหาร ศิลปอาชา ถือได้ว่าเป็นนักการเมืองที่ประสบความสำเร็จในอาชีพการเมืองในเวลาทีรวดเร็วมาก นับจากการเข้าสู่สนามเลือกตั้งในสมัยแรกโดยนายบรรหาร ศิลปะอาชาได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีในหลากหลายกระทรวง ประกอบด้วย

1. พ.ศ. 2519 ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีสมัยแรกคือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (3 มีนาคม พ.ศ. 2523 – 4 มีนาคม พ.ศ. 2524)
3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ในรัฐบาลพลเอก (5 สิงหาคม พ.ศ. 2529 – 3 สิงหาคม พ.ศ. 2531)
4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (4 สิงหาคม พ.ศ. 2531 – 9 มกราคม พ.ศ. 2533)
5. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (9 มกราคม พ.ศ. 2533 – 9 ธันวาคม พ.ศ. 2533)
6. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (14 ธันวาคม พ.ศ. 2533 – 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534)
7. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (7 เมษายน พ.ศ. 2535 – 9 มิถุนายน พ.ศ. 2535)

นายบรรหาร ศิลปอาชา ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคชาติไทย และเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี และเมื่อ ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2538 และมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ นายบรรหาร ศิลปอาชา ในฐานะที่เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่มีสมาชิกของพรรคได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นจำนวนมากที่สุด ได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาลทำให้นายบรรหาร ศิลปอาชาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของประเทศไทย และควบบตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2538) โดยมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 - วันที่ 25 พฤศจิกายน 2539 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 1 ปี 4 เดือนกล่าวได้ว่าการมีประสบการณ์ทางด้านการทำงานที่มากมายของนายบรรหาร ศิลปอาชา ในกระทรวงต่างๆ ในสถานที่ต่างๆ ทำให้มีผู้คนนับถือมากมาย ทั้งก่อนที่จะเข้ามาเป็นนักการเมืองและตอนที่มาเป็นนักการเมืองจนกระทั่งมาเป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ 21 ของประเทศไทย

2. แนวทางและแนวคิดในการทำงาน

การที่นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นบุคคลที่มีลักษณะพิเศษที่เรียกว่ามีบารมีในพื้นที่ของจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่นที่ทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความเลื่อมใส ศรัทธาต่อนายบรรหาร ศิลปอาชา จนได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับ ทำให้นายบรรหาร สามารถที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมือง มีบารมีและอิทธิพลในพื้นที่สุพรรณบุรี

แนวทางการในดำเนินการทางการเมือง มักจะมีส่วนร่วมของประชาชนในทางปฏิบัติการดำเนิน โครงการซึ่งดำเนินการในรูปของคณะกรรมการจะต้องมีตัวแทนของประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ที่ทำให้ระบบการเมืองและกระบวนการทางการเมือง สามารถเปิดกว้าง ให้กลุ่มบุคคลในสังคมที่ต้องการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองสามารถถือครองและใช้อำนาจนี้รวมทั้งประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น พัฒนาการทางการเมืองจึงเป็น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเอง โดยพลังทางสังคมและเศรษฐกิจโดยทั่วไปเป็นตัวผลักดัน

2.1 รูปแบบและลักษณะทางการเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรี นับว่ามีลักษณะเฉพาะกว่าการเมืองในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างตระกูลศิลปอาชากับประชาชนและนักการเมืองท้องถิ่นของจังหวัดสุพรรณบุรีถือว่าการผูกขาดทางการเมืองและยากที่จะมีตระกูลการเมืองอื่นๆ เข้ามาแทรกหรือแย่งชิงพื้นที่ได้ ภายหลังจากที่นายบรรหาร ศิลปอาชา ดำรงตำแหน่ง

หัวหน้าพรรคชาติไทย และนำพรรคชาติไทยประสพชัยชนะการเลือกตั้งทั่วประเทศ พร้อมๆ กับการดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของประเทศไทยใน พ.ศ. 2538 นอกจากนี้ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัดโดยเฉพาะด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วย ถนน น้ำประปา ไฟฟ้า ศูนย์ราชการ สถาบันการศึกษา โรงเรียนและมหาวิทยาลัย การพัฒนาคลองส่งน้ำสำหรับการทำการเกษตรกรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว ทำให้รูปแบบการเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรีผูกขาดในกลุ่มตระกูลศิลปอาชา โดยอาศัยความสามารถและการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายสิบปี การผูกขาดทางการเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรีของ นายบรรหาร ศิลปอาชา ดังกล่าว ถึงกับมีให้คำจำกัดความจังหวัดสุพรรณบุรีว่า “บรรหารบุรี” โดยเป็นชื่อเรียกจากผลงาน พัฒนาจังหวัดกึ่งเสียดสีของนายบรรหาร นอกจากนี้แม้ว่าจะเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในหลายๆ พื้นที่ของประเทศ แต่การเมืองจังหวัดสุพรรณบุรีก็กลับเป็นการถ่ายเลือดทางการเมืองในกลุ่มตระกูลนี้เท่านั้น คือ นางสาวกัญญา ศิลปอาชา และนายวราวุธ ศิลปอาชา เป็นตัวแทนของนายบรรหาร ศิลปอาชา อย่างไรก็ดี แทบทุกประเทศมักมีองค์กรและนักการเมืองที่เล่นการเมืองในแบบของการ “สืบทอด” จนกลายเป็นที่มาของคำว่า ตระกูลการเมือง

ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ระหว่างนักการเมืองกับประชาชน ในช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งอยู่โดยการพบปะติดต่อกันสามารถทำได้ด้วยการพบปะด้วยตนเองทุกครั้งที่มีโอกาสและพบปะเมื่อมีการประชุมสมาชิกในชุมชน นำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาเมื่อได้รับการแจ้งปัญหาความเดือดร้อนจากประชาชน ความต้องการของประชาชนจากการทราบจากประชาชนในชุมชนพูดคุยกันและสอบถามจากประชาชนด้วยตนเอง และนำเรื่องเดือดร้อนของประชาชนแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ เป็นไปจามทฤษฎีเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ที่เป็นระบบความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคนที่มีสถานภาพทางสังคมไม่เท่าเทียมกัน แต่อยู่ร่วมกันได้เพราะมีลักษณะต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน

2.2 ผู้อุปถัมภ์คอยให้ทุนให้โทษกับคนที่ติดตามให้การสนับสนุนตน หรือที่เรียกว่า ผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ โดยต่างคนต่างได้ประโยชน์จากกันและกัน ในทำนองน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า ส่วนใหญ่ผู้อุปถัมภ์จะเป็นผู้ซึ่งมีฐานะทางสังคมสูงมีอำนาจและบารมีทั้งในทางการเงินและการปกครองบริหาร ขณะเดียวกันบุคคลซึ่งอยู่ในฐานะดังกล่าวก็จำเป็นต้องมีลูกน้องคอยประดับบารมี รวมตลอดทั้งคอยช่วยเหลือในการทำงาน ทำราชการ เพราะจะอยู่โดดเดี่ยวแต่ผู้เดียวไม่ได้

ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีของคนไทยเพราะเน้นการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลและตอบแทนเป็นลักษณะความสัมพันธ์ในแนวดิ่ง เพราะสังคมไทยยอมรับในอำนาจของคนที่มีตำแหน่ง อำนาจ บารมี ที่เหนือกว่า โดยรูปแบบโครงสร้างของเครือข่าย สังคม ระบบอุปถัมภ์ของนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชนในรูปแบบการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ลักษณะพึ่งพาเอื้อเฟื้อกัน มีเครือข่ายผูกพันโยงใยระหว่างกัน และมีความสัมพันธ์เกาะเกี่ยวกัน มีความมั่นคงเหนียวแน่นและมีความยั่งยืน นักการเมืองที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนในชุมชน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การออกไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของคนในชุมชน

2.3 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงแนวทางและวิธีการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีตามคำให้สัมภาษณ์ของ นายวรารุช ศิลปอาชา “การทำงานเนี่ย มันมีทั้งเขาเรียกว่าพระเดชและพระคุณ อำนาจทางการเมืองเนี่ย มันแปลได้ทั้งแง่บวกและแง่ลบ แต่ว่าถามว่าสิ่งที่ผมจะใช้ก็คือเขาเรียกว่ามีบารมีทางการเมือง เวลาคนใช้คำว่าอำนาจ กับคำว่าบารมีเนี่ย perception ของคนมันจะต่างกัน คำว่าบารมีทางการเมืองเนี่ยมันตั้งสมขึ้นมา คำถามว่ามีเหนือตระกูลอื่นอย่างไร ขนาดไหน คือสิ่งที่ทำให้เรามีแตกต่าง ผมไม่รู้ว่าเหนือหรือจะอย่างไร ผมคิดว่าแตกต่าง แตกต่างกันตรงที่ว่าสิ่งที่ตระกูลศิลปอาชาทำเนี่ย เริ่มมาตั้งแต่สมัยท่านบรรหารยังมีชีวิตอยู่ ตั้งแต่ก่อนที่ท่านจะเข้าการเมืองประมาณปี 2500 คือพอท่านแต่งงานเนี่ย ท่านแต่งงานปี 2500 ก่อนที่ท่านจะแต่งงาน ท่านเกิดปี 2475 พอท่านเข้ากรุงเทพฯ เริ่มสร้างเนื้อสร้างตัวได้ดิบได้ดี ท่านก็ค่อยเข้ามาทำงานในสุพรรณเรื่อยๆ มาทำศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเออ อะไรเออจะนั่นสิ่งที่ท่านทำตลอดระยะเวลาก่อนที่จะเป็น ส.ส. จนกระทั่งปี 2519 ท่านก็มาเป็น ส.ส. ท่านก็ได้รวมสุพรรณจากที่แตกกระสัน เป็นหลายฝักหลายฝ่ายรวบรวมกันเป็นปีกแผ่นขึ้นมา แล้วก็ทำงานต่อเนื่องมาโดยตลอด ดังนั้นเนี่ย หนึ่งในสิ่งที่ทำให้เรามีสภาวะที่ เรียกว่านายบรรหารมีสภาวะเป็นผู้นำคนอื่นเนี่ย ก็ด้วยความต่อเนื่อง ด้วยความอดทนแล้วก็ด้วยความหมั่นเพียรจากที่คอยวิริยะอุตสาหะในการทำงานอย่างต่อเนื่องตลอดสามสิบสี่สิบปี ที่ท่านทำงาน พอทำงานไปเรื่อยๆ เป็นรัฐมนตรีกระทรวงนั้น เป็นรัฐมนตรีกระทรวงนี้ จนท้ายที่สุดเนี่ย ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของประเทศไทยเนี่ย ทำให้ด้วยพรหมทางการเมือง แล้วก็คนจำนวนมากมายหลายล้านคนที่ท่านได้สนับสนุนให้การช่วยเหลือไว้เนี่ย มันก็จะสะท้อนกลับมาเป็นความเคารพนับถือหรือที่เขาเรียกกันว่าเป็นบารมีในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ก็จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่ว่าเราอาจจะ ไม่ใช่เรา นายบรรหารก็จะมีภายีมากกว่านักการเมืองบ้านอื่น เพราะว่าท่านมีฐานะหน้าที่ที่เป็นผู้

นำมาโดยตลอด เป็นเลขธิการพรรคชาติไทย มาเป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 21 แล้วก็การทำงานในสุพรรณแต่ละชีวิตที่ท่านได้สัมผัส แต่ละครอบครัวที่ท่านได้ช่วยเหลือเกื้อกูลมานี้ มันทำให้สภาวะทางการเมืองสถานะของนายบรรหารเนี่ย เป็นผู้นำแล้วก็ทำให้มีภาษี มีเรียกว่ามีบารมีมากกว่าอีกหลายๆ คนที่ทำงานมาในจังหวัดสุพรรณบุรี” (วราวุธ ศิลปอาชา สัมภาษณ์ 2563)

3. การบริหาร

การบริหารของตระกูลศิลปอาชานั้นถือว่าการบริหารแบบอำนาจเดียวคือมีคนสั่งและคิดทุกอย่างด้วยคนเดียวจนถึงปัจจุบัน ไม่เคยสลับตัวผู้ลงแข่งขัน จึงทำให้อำนาจไปในทิศทางเดียว และด้วยบุคลิกภาพที่สมถะ ไม่ถือตัว สามารถเข้าถึงง่าย มีทักษะในการสื่อสารที่ยอดเยี่ยม ซึ่งเป็นหนึ่งในลักษณะผู้นำที่โดดเด่นทำให้เป็นที่ชื่นชอบของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี

การบริหารจัดการของผู้นำทางการเมืองจะเห็นได้ว่า การขับเคลื่อนนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่ไม่เห็นเป็นรูปธรรม และแฝงไว้ด้วยผลประโยชน์ทับซ้อนทางนโยบายย่อมลดความเชื่อถือจากประชาชนอย่างมาก ดังนั้น ความไว้วางใจต่อผู้นำทางการเมืองจากประชาชน ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่สำคัญอยู่ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก ผู้นำทางการเมืองต้องทำงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนทำงานเสียสละให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง ประการที่สอง การขับเคลื่อน นโยบาย จะต้องดำเนินการให้เห็นผลอย่างประจักษ์ กล่าวคือ ต้องขับเคลื่อนนโยบายในรูปแบบของโครงการ แผนงานแล้ว เห็นผลเป็นรูปธรรม ซึ่งทำให้ประชาชนสัมผัสได้ว่าจับต้องได้ ได้รับผลการดำเนินการอย่างแท้จริง

3.1 นายชูชาติ อินสว่าง ประธานชมรมสหกรณ์ภาคเกษตรแห่งประเทศไทย ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ข้อดีก็คือ ๗๗ท่านบรรหาร ศิลปอาชา เริ่มต้นแรกเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน แล้วก็เป็นผู้ที่ดูแลในการก่อสร้างทั้งหลายทั้งปวงมาก่อน เพราะฉะนั้นข้อดีก็คือท่านมีประสบการณ์ทางด้านบริหารจัดการมาก่อน อันที่สองก็คือเมื่อท่านมาเป็นผู้นำทางการเมืองทางสุพรรณแล้วเนี่ย ท่านก็พยายามรวบรวมทีมงานของท่านให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ฉะนั้นการที่จะจัดการตัดสินใจอะไรสักอย่างหนึ่ง มันก็จะเข้าไปในแนวทางเดียวกันอยู่ตลอดเวลาทำให้ความเป็นบิกแผ่นเช่น งบประมาณได้มา สมมุติจังหวัดนี้ได้มายี่สิบล้าน ถ้ามี สส. ห้าคน คนละพรรคก็อาจจะได้ไปคนละ 5 ล้าน ห้าสิบล้านอะไรอย่างนี้ แต่ ๗๗ท่าน บรรหาร คิดว่าท่านเป็นผู้นำที่เป็นสุพรรณท่านก็เป็นประชาธิปไตยเลยมาถามว่า เห้ยเราวมกันแล้วไป

สร้างตรงนี้ได้ไหม อันนี้คือข้อเสียคือรวมกันเราอยู่ ข้อเสียก็คือบางที่เนี่ยการเสนอความคิดเห็นซึ่งมันต่างไปเนี่ยนะมันก็ค่อนข้างจะลำบากนิดหนึ่งเพราะว่าท่านเป็นผู้นำของทีมงานจังหวัดสุพรรณที่เดียว” (ชูชาติ อินสว่าง สัมภาษณ์ 2563) สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ พ.ต.ท.ปรีชา คำคำทา “ในอดีต ๆ ผน ๆ ท่าน บรรหาร ศิลปอาชา เป็นนักการเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ผมยังเป็นเด็กเท่าที่จำได้เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาหลายสมัย สมัยท่านเป็นหัวหน้าพรรค ๆ ได้นำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ผมคิดว่าตอนที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ตอนที่ เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทยอยู่เนี่ย ท่าน ได้ท่าน ได้นำความเจริญมาให้กับจังหวัดสุพรรณ จะเห็นได้ว่า มี โรงเรียน มีถนนลาดยางและมีอะไรอีกหลายอย่างบางอย่างผมก็อาจจะไม่รู้ ปัจจุบันก็มี นายวราวุธ ศิลปอาชา ได้มาลงเล่นการเมือง แล้วก็ เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองจึงทำให้ยังมีการ เขาเรียกว่าสืบทอดในฐานะลูกชายอะไรอย่างนี้ ตระกูล ศิลปอาชาเป็นตระกูลที่อยู่กับคนสุพรรณมานานนะ เป็นตระกูลดั้งเดิมของจังหวัดสุพรรณเลยก็ว่าได้ เรียกได้ว่าคนสุพรรณรู้จักกันเกือบหมด เกือบทุกคนจะมีส่วนน้อยแหละที่ไม่รู้จักท่าน” (พ.ต.ท.ปรีชา คำคำทา สัมภาษณ์ 2563)

การพัฒนาทางการเมืองต้องสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนา เช่น การสร้าง ผู้นำชุมชน รุ่นใหม่ การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง ประชาธิปไตยชุมชน และกระบวนการพัฒนา ประชาธิปไตยชุมชนแบบประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานของสภา องค์การชุมชนตำบลอย่างต่อเนื่อง จากองค์กรภายนอกชุมชน เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กองทุน พัฒนาการเมืองภาคพลเมืองและ องค์กรภาครัฐในพื้นที่

3.2 จะเห็นว่าความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วย ถนน น้ำประปา ไฟฟ้า ศูนย์ราชการ สถาบันการศึกษา โรงเรียนและมหาวิทยาลัย การพัฒนา คลองส่งน้ำสำหรับการทำการเกษตรกรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว ทำให้รูปแบบการเมืองของจังหวัด สุพรรณบุรีผูกขาดในกลุ่มตระกูลศิลปอาชา โดยอาศัยความสามารถและการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็น เวลาหลายสิบปี และการที่รวบรวมงานให้เป็นอันหนึ่งอันทำให้การที่จะจัดการตัดสินใจอะไรสักอย่างหนึ่ง มันก็จะ เป็นไปในแนวทางเดียวกันอยู่ตลอดเวลา

4. การสร้างความไว้วางใจต่อประชาชน

การสร้างความไว้วางใจต่อประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญต่อการที่จะได้มาซึ่งอำนาจและการรักษาทางการเมืองต่อไป และแน่นอนว่าความไว้วางใจจากประชาชนจะเป็นตัวกำหนดทิศทางว่าอำนาจที่มีอยู่จะไปในทางไหน จะคืบหน้าไหนก็ขึ้นอยู่กับประชาชน ทั้งนี้จะส่งผลให้เกิดความศรัทธา เชื่อถือ และผูกพันในตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

การสร้างความไว้วางใจต่อประชาชน ความเชื่อมั่น ความศรัทธาของประชาชน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นหากพวกเขารู้สึกเชื่อมั่นหรือไว้วางใจต่อตระกูลการเมืองที่ปกครองอยู่ หัวใจของการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้นคือ การเคารพในสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น การให้เกียรติกับคนที่เห็นต่างไปจากตน ทุกคนมีความเสมอภาคกันตามกฎหมายไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด รวมทั้งต้องเชื่อในหลักการปกครองอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนยึดมั่นในเสียงส่วนใหญ่เคารพเสียงส่วนน้อย ซึ่งหากขาดความไว้วางใจทางสังคม ก็จะทำให้ไม่อยากมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

4.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงการสร้างความไว้วางใจต่อประชาชนตามคำให้สัมภาษณ์ของนายบุญชู จันทร์สุวรรณนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า “ในเรื่องของการเมืองเนี่ยนะครับก็เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ทำคุณประโยชน์ให้กับจังหวัดหรือทำคุณประโยชน์ให้กับสุพรรณบุรีเป็นเรื่องที่สำคัญนะครับ เพราะฉะนั้น ที่ผมอยู่ สัมผัสผมก็เชื่อมั่นนะครับว่าตระกูลศิลปอาชาเนี่ยสร้างคุณประโยชน์ให้กับสุพรรณมากมาเนี่ยครับ คือโอเคทุกคนมอง บางคนก็มองเรื่องนู้นเรื่องนี้คือคนเรานี้มันไม่มีอะไรดีร้อยเปอร์เซ็นต์นะครับ แต่ถามว่าสิ่งที่ท่านตั้งใจที่ทำ พิสูจน์ได้ง่ายๆ อย่างมาแจกทุนการศึกษาเนี่ยยี่สิบสามสิบปีต่อเนื่องมาด้วยตัวเองเนี่ย ถามว่าใครทำได้ตรงนี้นะครับ” (บุญชู จันทร์สุวรรณ สัมภาษณ์ 2563) จะเห็นได้ว่า นายบรรหาร ศิลปอาชาได้สร้างความไว้วางใจโดยการช่วยเหลือในสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการแจกทุน การสร้างสถานที่ต่างๆ ให้กับจังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้สุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดดกว่าจังหวัดโดยรอบ ทั้งก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่งนายก และหลังจากเข้ารับตำแหน่งแล้ว นายบรรหาร ศิลปอาชาก็ยังคงพัฒนาจังหวัดสุพรรณมาโดยตลอดไม่ขาดช่วง

5. ความต่อเนื่อง

การรักษาอำนาจทางการเมืองจะเกิดความสำเร็จได้เพียงใด ส่วนหนึ่งย่อมมาจากความต่อเนื่องในการพัฒนาท้องถิ่น โดยความร่วมมือและการสนับสนุนจากตระกูลการเมือง จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดนั้นเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่รู้จักหยุด ด้วยที่ว่านายบริหารเป็นคนที่รักบ้านเกิดของตัวเองจึงทำให้อยากที่จะพัฒนา และส่งเสริมให้คนในสุพรรณนั้นพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่าการที่ตระกูลศิลปอาชามีความตั้งใจการทำเพื่อคนในจังหวัดสุพรรณบุรีมาอย่างต่อเนื่องยาวนานสามารถนำไปต่อยอดสานต่อไปในทางที่ดีได้ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงนักการเมืองจากจังหวัดใกล้เคียง นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล “การพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่นนะ เราจะเห็นได้ว่าที่สุพรรณบุรีเนี่ย มีคนพูดอยู่ตลอดเลยว่ามันเป็นเมืองที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด สาเหตุหนึ่งของการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดก็คือการที่ได้นักการเมืองที่อยู่ในทีมเดียวกัน พรรคเดียวกันทั้งหมด แล้วนอกเหนือจากทีมเดียวกัน พรรคเดียวกันแล้วเนี่ยมันยังมีตระกูลศิลปอาชา คือ นายบริหาร ศิลปอาชา นายหุมพล ศิลปอาชา แล้วมาอีกรุ่นมีนายบริหาร คุณกัญญา คุณหุมพล แล้วพอมามีอีกรุ่นหนึ่งก็มีคุณวรารุช คุณกัญญา พวกเนี่ยมันจะเห็นถึงความต่อเนื่องในการพัฒนามันก็ทำให้บ้านเมืองเนี่ย มันไปแบบก้าวกระโดดแล้วไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสังคม เรื่องของการศึกษาหรือเรื่องทางด้านการเกษตรเราจะเห็นเลยว่าสุพรรณบุรีเนี่ยมีคนพูดอยู่ตลอดว่าเหย้าทำอะไรจะพัฒนาอะไรก็ทำให้เหมือนเมืองสุพรรณบุรีนั่นคือข้อดี” (สมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล สัมภาษณ์ 2563) และการให้สัมภาษณ์ของนางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาประชาสังคมภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี “ข้อดีก็คือสถานะทางสังคมเขาก็ดูมีน้ำหนัก ได้รับการยอมรับมากกว่าตระกูลอื่น ส่วนในข้อเสียมันก็มีอย่างเดี๋ยวก็นั่นคือ สังคมไทยเรา ใครทำดี เคนดั่งไรอย่างนี้อะนะ มันก็จะมีอีกอันหนึ่งที่คนเขาไม่ยอมรับกัน ก็ต้องมีตัวปัจจัยอื่นที่เป็นองค์ประกอบที่ให้เราไม่ยอมรับได้ ข้อเสียอีกอันก็คือ ถ้าคนที่ในเมื่อตระกูลมีอำนาจเหนือตระกูลอื่น ถ้าไม่ลืมหูลืมตาได้รับการยอมรับนับถือโดยสนิทใจ แต่ถ้าลืมหูลืมตา คนที่เขาไม่ยอมรับเนี่ยเขาก็ไม่ค่อยได้กล้าแสดงออก” (รัตนา สมบูรณ์วิทย์ สัมภาษณ์ 2563)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยพบว่าแนวทางและวิธีการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้นมาจากการที่ตระกูลศิลป

อาสาช่วยช่วยเหลือพัฒนาอย่างต่อเนื่องทำให้ประชาชนที่อยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้นเกิดความไว้วางใจและทำให้เกิดระบบอุปถัมภ์ขึ้นมาโดยเห็นได้จากการที่ผู้คนนั้นคอยเอาอกเอาใจฯลฯท่านบรรหาร และคนในตระกูลศิลปอาษา เพื่อที่ตนเองจะได้รับผลประโยชน์ การสร้างอำนาจหรือบารมีขึ้นมา นั้นจะเห็นได้ว่าตระกูลศิลปอาษานั้นค่อนข้างที่จะมีความผูกพันกับคนสุพรรณเป็นอย่างมากเนื่องจากต้นตระกูลศิลปอาษานั้นเกิดขึ้นในสุพรรณจึงทำให้คนสุพรรณมีความคุ้นเคยและเป็นกันเอง

ตอนที่ 2 วิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาในจังหวัดสุพรรณบุรี

1.ความไว้วางใจจากประชาชน

ความไว้วางใจเป็นการเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม หรือความน่าเชื่อถือ ที่บุคคลมีต่อบุคคลอื่น ตระกูลศิลปอาษาจะสามารถดำรงอยู่และประสบความสำเร็จ มีการรักษาอำนาจทางการเมืองได้ ก็ต่อเมื่อสมาชิกในตระกูลหรือผู้เกี่ยวข้องมีความไว้วางใจร่วมกันเป็นพื้นฐาน การที่จะรักษาหรือยังคงอำนาจไว้ได้นั้นจำเป็นที่จะต้องทำให้ประชาชนนั้นไว้วางใจในตัวเอง ถ้าปราศจากความไว้วางใจการรักษาอำนาจนั้นก็จะเป็นเรื่องที่ยากและแนวโน้มต่อไปก็จะ เป็นไปในทางที่ไม่ดี เนื่องจากการขาดความไว้วางใจของประชาชนจะส่งผลต่อความไม่พึงพอใจ ความไม่เคารพ ตลอดจนทำลายความผูกพันและมีผลต่อการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายของประชาชน การสร้างความไว้วางใจจากประชาชนจึงถือได้ว่าเป็นหัวใจในการบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย

ความไว้วางใจจากประชาชนต่อผู้นำทางการเมืองขึ้นอยู่กับผลงานการบริหารงานตามนโยบายใน แต่ละสมัยของผู้นำแต่ละคน หากผู้นำได้จับเคลื่อนนโยบายตามที่ได้รับปากไว้กับประชาชนเมื่อ ครั้งตอนหาเสียงแล้วดำเนินการตามนั้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ความไว้วางใจต่อการบริหารงานของผู้นำก็จะเพิ่มขึ้นตามมา ในทางกลับกันหากผู้นำเมื่อเข้ามาสู่อำนาจทางการเมืองแล้ว

กลับไม่ดำเนินการตาม นโยบายที่ประกาศไว้ อีกทั้งยังมีภาพแห่งความทุจริตคอร์รัปชั่นเกิดขึ้น ข่อม
ไม่เป็นที่ไว้วางใจแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างแน่แท้

1.1 การได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ ส.ส.นับว่าเป็นเรื่อง
ยากแล้ว แต่ในการรักษาฐานเสียงเพื่อได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งต่อไป กลับเป็นเรื่องที่ยาก
ยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ด้วยเหตุผลของความคาดหวังและความมุ่งหวังของประชาชนในพื้นที่ที่อยากให้ผู้
เป็นผู้แทนของตนให้ความช่วยเหลือยามเดือดร้อน ประชาชนในพื้นที่ต่างก็อยากให้ผู้แทนของตน
นำโครงการและแผนพัฒนาต่างๆ โดยใช้งบประมาณมาพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถจับต้อง
หรือมองเห็นได้หรือได้ใช้ประโยชน์ ความสำคัญในข้อนี้ มีผลอย่างยิ่งต่อการรักษาฐานคะแนนเสียง
และผลการเลือกตั้งในครั้งต่อไป นายบรรหาร ศิลปอาชา มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และชัดเจนจึงได้
วางแผนและดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ เพื่อของงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี
ตามที่ได้สัญญาไว้กับประชาชนผู้สนับสนุนการเลือกตั้ง นอกจากนี้ นายบรรหาร ศิลปอาชายังให้
ความสำคัญกับการลงพื้นที่ร่วมทำกิจกรรม และความใกล้ชิดกับชาวบ้าน ในพื้นที่มากกว่าเรื่องใดๆ
เพราะถือว่าความใกล้ชิดของชาวบ้าน รวมถึงห้วงคะแนนต่างๆ จะเป็นการสร้างความไว้วางใจแม้ว่า
การเข้าพบของชาวบ้านจะมีความคาดหวังในความช่วยเหลือของนายบรรหาร ศิลปอาชามากเท่าใด
ก็ตาม แต่บรรหาร ศิลปอาชา เข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า ชาวบ้านเองแม้จะมีคาดหวังต่อความช่วยเหลือ
ของตนเองที่หยิบยื่นให้ก็ตามหากเป็นสิ่งที่เหลือบ่ากว่าแรงย่อมเป็น ได้ยากที่จะทำได้ สิ่งดังกล่าว
ชาวบ้านเองก็มีความเข้าใจเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ความเข้าใจในวิถีคิดดังกล่าวทำให้ นายบรรหาร ศิลป
อาชาได้รับความไว้วางใจมากขึ้นและเป็นจุดเด่นทางการเมืองของบรรหาร ศิลปอาชาในเวลาต่อมา
จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

2.การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาทางการเมืองเป็นการสร้างความเจริญที่ดีขึ้นของระบบสังคม ซึ่งได้แก่
การพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษาที่ดี เป็นต้น การพัฒนาทางการเมืองอย่างต่อเนื่องคือการเปลี่ยนแปลง
ชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมโดยมีเป้าหมายใดๆ ที่แน่นอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้อำนาจ
เพื่อแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าให้กับประชาชนอย่างเป็นธรรมมากกว่าเดิม จะเห็นได้ว่าการพัฒนาของ
ตระกูลศิลปอาชานั้นมีมาอย่างต่อเนื่อง และเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แม้ตัวของนายบรรหารจะเสียชีวิต

ลง แต่ก็ไม่ได้ทำให้ตระกูลศิลปินอาชานั้นหยุดที่จะพัฒนา ความต่อเนื่องยังคงมีเรื่อยมา ซึ่งส่งผลเป็น
อย่างมากในการสร้างความสำเร็จต่อการรักษาอำนาจทางการเมือง

การพัฒนาทางการเมืองต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแก้ไขปัญหา โดยถือเอาความ
ต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นเกณฑ์ นโยบายการพัฒนาท้องถิ่นจะมีประสิทธิภาพได้ ก็ต่อเมื่อผู้
กำหนดนโยบายจะต้องทราบปัญหานั้น พื้นฐานโดยรวมของประชาชนเสียก่อน จากนั้นจึงเอาความ
ต้องการของประชาชนมากำหนดเป็นกรอบนโยบาย ให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาและง่ายต่อการน
ำไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล ทุกระดับ ได้ดำเนินการตาม
นโยบายของรัฐบาลเป็นแนวทางเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม นโยบายท้องถิ่นของ รัฐบาลจะเห็นผล
ในเชิงของรูปธรรมได้ ก็ต้องอาศัยการกำหนดแผนงาน โครงการ เป็นตัวขับเคลื่อนซึ่งจะต้องมี
เงื่อนไขว่า โครงการแผนงานนั้น จะถูกกำหนดไว้ ล่วงหน้าเพื่อรองรับกับความต้องการของ
ประชาชนภายในท้องถิ่นที่มีความหลากหลาย

2.1 การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงการรักษาอำนาจ
ทางการเมืองของตระกูลศิลปินอาชาก็เห็นได้จากการให้สัมภาษณ์ของนายวรารุช ศิลปินอาชา
“เพราะว่าสิ่งที่พวกเราเคยพูดเอาไว้เนี่ย เราทำตามที่เราพูดสิ่งที่พวกเราได้สัญญาไว้ ไม่ว่าจะเป็นนาย
บรรหาร ไม่ว่าจะเป็นคุณหญิง คุณนาหรือแม้กระทั่งคุณที่อุป เราทำตามที่เราสัญญา และที่สำคัญ
การทำงานของตระกูลศิลปินอาชานี้ เราทำงานกันอย่างต่อเนื่อง อย่างที่คุณที่อุปกล่าวไปเมื่อตอน
แรกว่านายบรรหาร เนี่ยทำตั้งแต่ก่อนจะเป็น ส.ส. จนกระทั่งประสบความสำเร็จ เป็นนักธุรกิจก็ทำ
พอเข้าการเมืองก็ยิ่งทำเยอะขึ้นไปใหญ่ในสถานะรัฐมนตรีแต่ละกระทรวงจนกระทั่งมาถึง
นายกรัฐมนตรีเนี่ย คนสุพรรณได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของจังหวัดสุพรรณบุรี คนรุ่นใหม่อาจจะ
ไม่เห็น แต่ถ้าคนรุ่นเก่าอาจจะเคยเห็น” “สิ่งต่างๆ ที่นายบรรหารพัฒนามาเรื่อยๆ เนี่ยมาจนถึงวันนี้
เนี่ย มันทำให้เรา เป็นเครื่องที่ทำให้คนสุพรรณให้เห็นว่า เรามีการทำงานต่อเนื่องมาโดยตลอด”
(วรารุช ศิลปินอาชา สัมภาษณ์ 2563)

นอกจากนั้น นโยบายการสร้างเสริมเข้มแข็งและการพัฒนาจะต้องดำเนินการ
ขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมโดยอาศัยกลไกหน่วยงานท้องถิ่น
เป็นเครื่องมือของการพัฒนาโดยนโยบายต้องสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทใน

การจัดบริการสาธารณะของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับกระจายอำนาจของรัฐสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนถึงการแก้ไข ปัญหาในพื้นที่ การกำกับดูแลทำที่จำเป็น การมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การให้อิสระแก่องค์กรท้องถิ่นแต่ละแห่งในการบริหารจัดการกิจการสาธารณะ การพัฒนาในแต่ละส่วนที่เห็นว่ามีปัญหาและคนภายในชุมชนต้องการมากที่สุด

2.2 “อย่างถนนเส้น 340 ที่ คุณที่อุปทูตถึงเนียมมัน ได้ใช้เวลา 2-3 ปี ในการสร้างนะครับมันใช้เวลานับ 10 ปี ในการสร้างหรือแม้แต่ถนนวงแหวนรอบจังหวัดสุพรรณ อุ้ยคงเคยขับผ่านแล้ว ถ้าไปดูในแผนที่เนียม มันเป็นรูปใบโพธิ์ระยะทางเนียม 44 กิโลเมตรมีสะพานทั้งหมด 13 สะพาน การสร้างถนนวงแหวนบวกกับสะพานข้ามเนียม ในสมัยก่อนนั้นเนียม จังหวัดเดียวที่มีถนนวงแหวนรอบจังหวัดคือกรุงเทพมหานคร แล้วถามว่าสุพรรณมาได้ยังไง ก็นายบรรหารไม่ได้ใช้คำว่าถนนวงแหวน ใช้คำว่าทางเลี่ยงเมือง เลี่ยงไปเรื่อยๆ เลี่ยงไปจนครบเป็นใบโพธิ์แล้ว ก็ต้องหาสะพานที่ว่า คือกว่าจะทำได้ 44 กิโลเมตร 13 สะพานเนียม ใช้เวลานับ 10 ปี นี่ก็คือความวิริยะอุตสาหะ ด้วยความอดทนของคนที่ชื่อบรรหาร ท่ามกลางกระแสที่โดนคนเขาตำว่าเนียม โอ้ยอะไรก็เอาแต่สุพรรณไร้งี้ แม้แต่คนสุพรรณเอง บางทีก็ยังตำนายบรรหารแต่ท่านอาศัยทั้งความอดทน อาศัยทั้งความอุตสาหะ ใช้ทั้งความมานะ ความมีวินัยเนียม ค่อยๆ ทำงานจนกระทั่งสุพรรณเนียม มาเป็นอย่างที่พวกเราเห็นทุกวันนี้ ถนนเส้นที่วิ่งไปหนองวันเป็รียง ถนนสายนั้นเมื่อก่อนไม่มีเลย แต่ท่านอาศัยความอดทนแล้วก็สร้างท่านทำด้วยความรัก คุณที่อุปยังเคยถามท่านว่าทำไมพอถึงได้ทำขนาดนี้ ท่านบอกถ้าพอไม่ทำใครจะทำ แล้วก็จ้างให้อีก 10 ปี อีก 100 ปี ก็ไม่มีใครทำได้แบบนายบรรหาร” (วราวุธ ศิลปอาชา สัมภาษณ์ 2563)

การพัฒนาทางการเมืองอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยที่ทำให้ตระกูลศิลปอาชามีอำนาจทางการเมืองและอิทธิพล โดยการมีทรัพยากรทางการเมืองและการใช้ทรัพยากรทางการเมือง ความสนใจและความชำนาญในการใช้ทรัพยากรทางการเมือง ทำให้ได้รับความนิยมนจากประชาชนอย่างกว้างขวาง และมีฐานอำนาจทางการเมือง รักษาตำแหน่งทางการเมืองได้ต่อไป

2.3 “ฉะนั้นนี่คือสิ่งที่ครอบครัวศิลปอาชานเียม ตั้งแต่ สมัยนายบรรหารเนียม ทำให้กับจังหวัดสุพรรณมา อย่างต่อเนื่องแล้วคนสุพรรณก็เห็น ฉะนั้นนี่คือสิ่งที่ทำให้ทำไมคนสุพรรณถึงได้มั่นใจในตัวคนชื่อ บรรหาร ศิลปอาชา แต่ความมั่นใจเหล่านั้น ไม่ได้แปลว่ามั่นใจพอ แล้วจะ

มั่นใจลูก ขึ้นอยู่ที่ว่าตัวคุณที่อุปเองเนี่ย เขาเรียกว่าจะสามารถสร้างความมั่นใจให้กับคนสุพรรณเนี่ย ได้มากน้อยแค่ไหน เขาบอกว่าภาษาอังกฤษ คุณที่อุปไม่รู้ว่ภาษาไทยเขาเรียกว่าอะไรไม่ค่อย แข็งแรงภาษาไทยเหมือนกัน trust คำว่าความเชื่อถือ trust cannot be given , trust must be earned ก็ แปลว่าความเชื่อมันเนี่ย มันไม่สามารถให้กันได้ เช่นพ่อบอกว่า อะคนเชื่อพ่อพ่อเอาให้ที่อุป มัน ไม่ใช่ you have to earn it คุณต้องไปภาษาไทยเขาเรียกว่าไป earn ไป work เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่ง ความเชื่อถือเหล่านี้มันไม่สามารถอยู่ๆ จะมาให้กันได้ ฉะนั้น นายบรรหารใช้เวลาทั้งชีวิตกว่าจะ earn trust ของคนสุพรรณมา คุณที่อุปก็เช่นกัน วันนี้ทำงานมาได้ 3-4 ปี อยู่ในช่วงที่กำลังก่อร่าง สร้างรากฐานทางการเมืองของตัวเองขึ้นมา ก็ต้องใช้เวลา แล้วก็ต้องใช้ความอดทน แล้วก็ต้องใช้ ความมานะ ที่จะไปให้ได้มาซึ่งความเชื่อใจ ความเชื่อมั่นเหล่านั้นจากคนสุพรรณไม่ใช่อยู่ๆจะไป เชื่อผมนะแล้วคนจะมาเชื่อ มันไม่ใช่ เขาบอกเมื่อคุณพูด เราจะฟัง เวลาคุณที่อุปพูดไปเขาก็ฟัง แต่ เมื่อคุณทำเราจะเชื่อ คุณที่อุปต้องทำให้เขาเห็นก่อน เขาก็จะเชื่อในสิ่งที่คุณที่อุปทำ” (วราวุธ ศิลป อาษา สัมภาษณ์ 2563)

การรักษาฐานอำนาจทางการเมืองสามารถอาศัยการเชื่อมโยงผ่านระบบอุปถัมภ์ที่เป็นลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยผ่านการสร้างฐานอำนาจ คะแนนฐานเสียง ความสัมพันธ์ เครือญาติในพื้นที่ที่มีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุน หาเสียงหรือกระจายข่าวสาร การมีสายสัมพันธ์กับ ผู้นำท้องถิ่นด้วยตนเอง รวมถึงการอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวในการเชื่อมโยงกับการสนับสนุน ด้านงบประมาณ ด้านการทำงาน เป็นต้น

2.4 สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของนายจองชัย เทียงธรรม “ตระกูลการเมือง ที่เก่าแก่แล้วก็มีผลงานเยอะเพราะจังหวัดชีวิตที่เขาสร้างความดีมานะ กรรมดีมันตอบสนอง ทันทิทันใดเลยได้มีอำนาจวาสนาแล้วก็เป็นคนี่รักบ้านเกิดเมืองนอนมากกว่าที่อื่น ส.ส. จังหวัดอื่น เนี่ยที่เก่าพอๆ กันเก่าแก่พอๆกัน พอๆกับ ๑พณ๑ท่านบรรหาร เนี่ยก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับเท่า ๑พณ๑ ท่านบรรหาร ในจังหวัดของตัวเองนะเพราะท่านบรรหารนี่ท่านมาบูรณะพัฒนาจังหวัดสุพรรณ จนกระทั่งมีคนพูดเล่นๆ ว่าเป็นบรรหารบุรีไรเงี้ย แสดงว่าคนสุพรรณยอมรับแล้ว ได้เห็นกับตา ได้ สัมผัสด้วยว่าตระกูลนี้เขาสร้างบ้านสร้างเมืองสุพรรณมา” (จองชัย เทียงธรรม สัมภาษณ์ 2563) จะ เห็นได้ว่าการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลไปในทิศทาง

เดียวกันจากการสัมภาษณ์ของนายบุญชู จันทร์สุวรรณ “พอเรามาบริหารหรือมามีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดเนี่ยในจุดแข็ง ๆ ผน ๆ ท่านบริหารคือเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไปทิศทางเดียวกัน เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญนะครับ ผมว่าก็ให้ความสำคัญกับจังหวัดสุพรรณบุรีอาจจะยังไม่ต่อเนื่องเท่าไร เพราะบางครั้ง ๆ ผน ๆ ท่าน เนี่ยทำอะไรไว้เยอะ แล้วก็รุ่นลูกรุ่นหลานที่จะมาสานต่อเนี่ย มันไม่ใช่เรื่องง่ายมันก็ต้องดูระยะเวลาต้องให้ออกาส ผมเชื่อมั่นนะครับว่าสิ่งที่ ๆ ผน ๆ ท่าน ปลุกฝังมาเนี่ย มันจะถูกต่อยอดสานต่อให้ไปในแนวทางที่ดี” (วราวุธ ศิลปอาชา สัมภาษณ์ 2563)

การพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีของตระกูลศิลปอาชา คือการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและต้องการแก้ไขปัญหาสังคมด้วยอุดมการณ์และความรู้ความสามารถของตน โดยการใช้ความรู้ ความสามารถมาปรับเปลี่ยนให้เกิดผลประโยชน์มากที่สุด ตลอดจนสานต่อเจตนารมณ์ของบิดา โดยเพิ่มโอกาสและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ให้มีโอกาสได้ เข้าถึงทรัพยากรตลอดจนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศที่สำคัญ

2.5 จากการให้สัมภาษณ์ของนายสมศักดิ์ ปริศนานันท์กุล “เป็นตระกูลที่ทุ่มเทการทำงานเนี่ยให้กับบ้านเกิดเมืองนอนของตัวเองเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าไม่มีใครหรอกที่จะรักบ้านเกิดของตัวเองมากกว่าคนที่เกิดในจังหวัดนั้น ไม่มีใครรักสุพรรณมากกว่าคนสุพรรณบุรีเพราะฉะนั้นเมื่อท่านเกิดสุพรรณบุรีท่านก็ได้แสดงให้เห็นจนวันนี้เนี่ย มันกลายเป็นคำพูดเลยบอกว่าไม่มีใครหรือรักอ้างทองมากกว่าคนอ้างทองรัก เหมือนกับคน ไม่มีใครรักสุพรรณมากกว่าคนสุพรรณรักมันก็เป็นการปลุกฝังให้คนมีความรู้สึกผูกพันกับบ้านเกิดและก็มีความรักบ้านเกิด” และ“สำนึกในการที่จะกลับมาเร่งรัดพัฒนาบ้านเกิดของตัวเองจะเห็นเลยตั้งแต่ก่อนท่านจะเป็นนายกเนี่ย ท่านเป็น ส.ส. มานานแล้วความเจตจำนงของท่านในการพิจารณางบประมาณ ท่านจะไปเป็นกรรมการงบประมาณเกือบทุกปี ซึ่งไปเป็นกรรมการงบประมาณเนี่ย ท่านก็จะได้เปรียบและรู้ว่าบจะไปลงตรงไหนแล้วก็สามารถพูดคุยกับหน่วยงานที่จำเป็นที่จะต้องขอให้งบประมาณของกลุ่ม ของกระทรวงตัวเองผ่านก็จะถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันมันก็เลยทำให้สุพรรณบุรีเนี่ย มีงบในการที่จะพัฒนาจังหวัดมากกว่าจังหวัดอื่นๆ แล้วก็ต่อเนื่องมากกว่าบ้านเมืองอื่นๆ” (สมศักดิ์ ปริศนานันท์กุล สัมภาษณ์ 2563) ส่วนในด้านของนางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ กล่าว

ไว้ว่า “ฐานเสียงการเมืองเขาเป็นผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนเป็นคนของเขาทั้งหมด ดังนั้นมันเหมือนปูพรหมไว้แล้ว คนข้างล่างสมาชิกในชุมชนหมู่บ้าน ถามว่าส่วนใหญ่แล้วเนีย เขาก็ไม่ได้เชื่อถือแต่เขาเกรงใจกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตรงนี้ต่างหาก มันก็เลยเกิดภาพมาว่าเป็นความไว้วางใจ แล้วอีกประการหนึ่งก็คือ เราจะเชื่อได้อย่างไร ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งจะไม่มีการใช้เงิน ประเมินการใช้เงิน ใช้เงินยุบหน่วยอะไรกันมาแล้ว ซึ่งอันนี้เป็นที่ประจักษ์ดิ้นเองก็เห็นอยู่” (รัตนา สมบูรณ์วิทย์ สัมภาษณ์ 2563)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยพบว่า คุณสมบัติที่สำคัญของวิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีก็คือการทำงานอย่างต่อเนื่อง ความมุ่งมั่น การรักบ้านเกิดเมืองนอนและความเสียสละต่อส่วนรวมเพื่อเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีรวมถึงการรวบรวมฐานเสียงทางการเมือง เป็นจุดเด่นทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาทำให้ได้รับความนิยมาอย่างยาวนาน

ตอนที่ 3 แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทิศทางและ แนวทางในการสร้างกระแสแนวโน้มของการเมืองนั้นพิจารณาได้จากการเคลื่อนไหวและการปรับตัวของพรรคการเมืองในมิติที่สำคัญ การเติบโตของตระกูลการเมือง การอยู่รอดของตระกูลการเมือง การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมของตระกูลการเมือง การใช้และบริหารทรัพยากรของตระกูลการเมือง การสร้างภาวะผู้นำของตระกูลการเมือง

1.ความพยายามของทายาท

การเป็นทายาทของตระกูลศิลปอาชา เป็นตัวช่วยสำคัญ ที่ทำให้มีความได้เปรียบในการเข้าถึงทรัพยากรที่เอื้อต่อการได้รับคะแนนนิยมจากประชาชน จากที่นายบรรหาร ศิลปอาชา ได้สร้างบารมีขึ้นมาประชาชนชาวสุพรรณก็ได้ให้ความเคารพนับถือ มาจนถึงปัจจุบัน แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะนับถือทายาทที่

เป็นสายเลือดเดียวกับนายบรรหาร เลยสะทีเดียว เพราะฉะนั้นตัวของทายาทเองก็ต้องพยายามพัฒนา ศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ และสร้างบารมีขึ้นมาเอง เพื่อให้ตนเองมีคุณสมบัติเพียบพร้อม และมีคุณภาพ ดีพอที่จะได้รับความไว้วางใจจากประชาชน เพื่อคงอำนาจของตระกูลเอาไว้

ตระกูลศิลปอาชาในปัจจุบันมีแนวทางในการวางกลยุทธ์การสืบทอดอำนาจทางการเมือง โดยการที่คนในตระกูลลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกสมัย การได้มาซึ่งผลการชนะเลือกตั้งมิได้ตั้งอยู่บน พื้นฐานการเป็นคนพื้นที่ความเป็นลูกหลาน หรืออาศัยนามสกุลแต่เพียงประการเดียว หากแต่ย่อมต้องอาศัย ปัจจัยอื่นในการสนับสนุน อาทิ การใช้ฐานอำนาจที่มีอยู่ทั้งในตัวผู้สมัครหรือฐานอำนาจของผู้สนับสนุน ซึ่งมี ลักษณะในเชิงอิทธิพลที่ทำให้ประชาชนจำเป็นต้องเลือกอย่างไม่อาจปฏิเสธได้

1.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงแนวโน้มน้ำของอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาครั้งนี้ นายวรารุช ศิลปอาชา “ก็ขึ้นอยู่กับผมเนี่ยแหละว่า ถ้าทำออกมาแล้ว ดีมันก็จะสานต่อสิ่งที่นายบรรหารทำมา ผมตอบไม่ได้ว่าท้ายที่สุดแล้ว การทำงานของตระกูลศิลปอาชา เราจะมีบารมีเราจะสามารถรักษาชื่อเสียงของนายบรรหารเอาไว้ได้มากน้อยแค่ไหน แต่นับตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 2559 ซึ่งพรุ่งนี้ครบ 4 ปีที่ทำงานจากไป ทำงานมาถึงตรงนี้ได้ ในถึงวันที่นายบรรหารไม่อยู่ คุณที่อุปสามารถรวมสุพรรณ ให้ได้เป็นหนึ่งเดียวไม่มี ส.ส. พรรคอื่นเข้ามา คุณที่อุปสามารถนำพาเอา พรรคชาติไทยพัฒนาเข้ามาร่วมรัฐบาลเข้ามาทำงาน ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถทำงานกับในจังหวัดสุพรรณบุรีประสานทุกหน่วยงานในจังหวัดได้ 4 ปีที่ทำมา ถามว่าพอใจไหม ก็ถือว่าเราทำดีที่สุดแล้ว ส่วนในอนาคตเราจะสามารถเพดานบินหรือว่าขึ้นไปถึงระดับที่ นายบรรหารอยู่ไหม คงจะลำบากเพราะนายบรรหารเป็นนายกรัฐมนตรี นายบรรหารเนี่ย ถ้าไปดู profile ของ ท่านนะครับ”

ในการรักษาคำแหน่งทางการเมืองและการรักษาอำนาจทางการเมือง ไม่ใช่เรื่องง่ายนักที่ ผู้สมัครคนหนึ่งจะสามารถ โน้มน้าวใจให้ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับตน เนื่องจากใน การเลือกตั้งแต่ละครั้งมี เงื่อนไขหลายประการเข้ามาเกี่ยวข้องในการ ลงสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าผู้สมัครจะมี อุดมการณ์ทางการเมืองอย่างไร และไม่ว่าจะใช้วิธีการใดเพื่อให้ได้ คะแนนเสียง ไม่ได้เป็นหลักประกันว่า ผู้สมัครจะได้รับชัยชนะในการแข่งขัน แต่จะต้องมีบารมี มีคุณความดีที่ผู้สมัครได้สั่งสมไว้ ทำให้ผู้มีสิทธิ์ เลือกตั้งเกรงใจ จงรักภักดี และเคารพนับถือผู้สมัคร ดังนั้นเมื่อผู้สมัครขอให้ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสนับสนุนตน ในสนาม เลือกตั้งย่อมได้รับความร่วมมือ

1.2 นายบรรหารเนี่ย อู้ยก็คงจะรู้เริ่มจากการเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง อุตสาหกรรม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรัฐตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นนายกคนที่ 21 ของประเทศไทย เปิด

ตำแหน่งนี้เนี่ย คุณที่อปกล้าบอกเลย ไม่มีใครในประวัติศาสตร์การเมืองไทยตั้งแต่ปี 2475 ที่เปลี่ยนแปลงระบบการปกครองที่มี portfolio ที่เป็นรัฐมนตรีเหมือนอย่างนายบรรหาร ไม่มีใครขนาดนี้ ดังนั้น สิ่งที่เราจะคิดว่าบารมีเราจะไปถึงคนชื่อบรรหาร คงยาก การที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีนั่นเนี่ย โอ้โฮ มันไม่ใช่เรื่องง่าย แต่สิ่งที่คุณสามารถพูดได้ก็คือว่าเราตระกูลศิลปอาชาเนี่ย ทั้งคุณหญิง คุณณา และคุณที่อปองเนี่ย เราก็จะทุ่มเทกำลังทั้งหมดที่เราจะมีไม่ว่าจะกำลังกาย กำลังทรัพย์ หรือว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เราทำได้ทำงานให้กับจังหวัด ถ้าหากว่าในการทำงานอย่างนั้นแล้วเราสามารถทำให้จังหวัดนั้นเนี่ย มีความสมัครสมานสามัคคีแล้วก็มีความปลอดภัย สามารถทำงานต่อ จะสานต่อจากที่นายบรรหารทำไว้ได้นั้นก็จะเป็นสิ่งที่โชคดียิ่งนัก ดังนั้นถามว่าจะมีบารมีเหมือนอย่างที่นายบรรหารมีไหม ตอบไม่ได้ ตอบได้แค่เราจะทำให้ดีที่สุดแล้วทุกคนก็จะทำให้ดีที่สุดก็คือตัวคุณที่อปอยู่แล้ว” (วราวุธ ศิลปอาชา สัมภาษณ์ 2563)

การสืบทอดอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในรุ่นลูก การดำรงอยู่ของตระกูลการเมืองในการเมืองการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยนั้น ไม่ใช่หลักฐานยืนยันว่าอำนาจหรืออิทธิพลของนักการเมือง ที่มาจากตระกูลเดียวกัน จะตกทอดถึงกันไปโดยอัตโนมัติ แต่นักการเมืองที่มีสายสัมพันธ์ในลักษณะตระกูลการเมืองจะอาศัย ปัจจัยความได้เปรียบของวงศ์ตระกูล เช่น ความรู้ทาง วิชาการ วิสัยทัศน์ ในการมองและกำหนดทิศทาง รวมถึงการตัดสินใจสำคัญๆ ทางการเมือง คุณสมบัติส่วนตัวและประสบการณ์ก่อนลงเล่น การเมืองที่แตกต่างไปจากนักการเมืองอื่นๆ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกตระกูลการเมือง และการเป็นสมาชิกในตระกูลการเมืองก็น่าจะมีผลต่อการได้รับการเลือกตั้งของนักการเมืองไทยไม่โดยตรงก็โดยอ้อม

1.3 สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของจงชัย เทียงธรรม “อยู่ที่ทายาทจะสืบทอดได้แค่ไหน ถ้าสืบทอดได้ดีกว่าก็พลุระเบิดเลย เพราะมีฐานรากพอสร้างไว้แต่ถ้าทำไม่ดีมันก็เสื่อมได้ แต่เสื่อมเนี่ยนะ ผมเชื่อว่าคนสุพรรณก็เสื่อมเฉพาะตัวบุคคลตัวนายบรรหารไม่มีเสื่อมแล้ว เพราะท่านไม่มีโอกาสทำชั่วแล้ว ท่านจากไปแล้วมีแต่คนไปกราบไหว้” (จงชัย เทียงธรรม สัมภาษณ์ 2563) และจากการสัมภาษณ์ของนางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ “แนวโน้มในการครองอำนาจแบบพ่อเนี่ยจะน้อยลงเพราะมีพรรคการเมืองใหม่ๆ เข้ามา แต่ถ้าพรรคการเมืองที่เข้ามาใหม่อย่างเช่น ก้าวไกล อย่างนี้เนี่ย ซึ่งแนวคิดไม่ถูกต้อง มีแนวคิด ไม่ถูกต้อง แล้วก็ แนวคิดของเรื่องการบริหารประเทศหรืออะไรอย่างเนี่ยยังไม่ชัดเจน เขาต้องการที่จะล้มประเทศอย่างเดียวไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ไหน แม้กระทั่งสถานการณ์นี้ พรรคฝ่ายค้านเนี่ยแทบจะทุกพรรคเลยไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ประเทศเลย มีแต่จ้องจะล้มรัฐบาลอย่างเดียวแทนที่จะพนักกำลังกัน วิกฤตขนาดเนี่ย ร่วมมือกันเถอะจะทำยังไง ดังนั้นแต่ว่าตระกูลศิลปอาชาเขาอยู่เนี่ย ก็ยอมรับว่าเขาเนี่ยเขาไม่พูดอะไร แต่ว่าเขาทำก็คือมาทำเรื่องสงฆ์เคราะห์ เอาวัสดุ หน้ากาก face shield อะไรยังงี้ไปแจกแต่ก็ยังไม่เห็นบทบาทโดดเด่นไรมากนัก แต่ก็ยังมีอีกพวกการเมืองหนึ่ง แม้ว่าจะสยบยอม ดิฉันคิดว่า เขาไม่

ยอมได้ง่ายๆ เพราะในข้างหน้าเนี่ย ถ้าไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอเนี่ยนะ โอกาสที่จะมีการผลัดเปลี่ยนเอาคนรุ่นใหม่เข้ามาแทนก็มี” (รัตนา สมบูรณ์วิทย์ สัมภาษณ์ 2563)

2. การสร้างบารมีของตระกูลศิลปินอาชีพในปัจจุบัน

การสร้างบารมีของตระกูลศิลปินอาชีพในปัจจุบันนั้นถือว่ายังมีความต่อเนื่องจากรุ่นก่อนหน้านั้นก็คือ นายบรรหาร ศิลปอาชา มาถึงรุ่นลูกอย่าง นายวรารุช ศิลปอาชา มีการพัฒนาเรื่อยมาทำให้ประชาชนในจังหวัดสุพรรณมีความไว้วางใจเป็นอย่างมาก แม้ว่าบารมีจะมีความสำคัญเพียงใดก็ตาม แต่บารมีไม่ใช่สิ่งตายตัว เพราะบารมีเป็นสิ่งที่ผูกโยงอยู่กับความสำเร็จด้วย ผู้นำที่มีบารมีแต่ไม่สามารถสร้างความสำเร็จหรือมีผลงานใดๆ ให้ประชาชนหรือคนรอบข้างได้เห็น ก็ไม่อาจจะรักษาบารมีของตนได้ และเมื่อใดที่ผู้นำหมดบารมี ความเคารพยำเกรงที่คนรอบข้างเคยมีให้ก็ย่อมจะเสื่อมลงตามไปด้วยอย่างเลี่ยงไม่ได้

แนวโน้มของการสร้างบารมีของตระกูลศิลปินอาชีพ อาศัยปัจจัยความได้เปรียบและภาพลักษณ์ของวงศ์ตระกูลเป็นตัวส่งเสริมให้ตนเองประสบความสำเร็จในเส้นทางการเมือง เนื่องจากนักการเมืองที่มีสายสัมพันธ์ในแบบตระกูลการเมือง นักการเมืองที่เป็นทายาทของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมักมีโอกาสดีในการเข้าถึงและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับบุคลากรในองค์กรที่นักการเมืองในตระกูลรุ่นก่อนเคยเข้าไปทำงานอยู่ ความสัมพันธ์ตรงนี้มีส่วนช่วยให้การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของทายาททางการเมืองมีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีโอกาสดีในการได้รับการสนับสนุนจากบุคคลที่มีชื่อเสียงและเครือข่ายต่างๆ

2.1 นายชูชาติ อินสว่าง “แนวโน้มเนี่ยนะ ในทางจริงๆ แล้วมันเป็น तरहอย่างหนึ่ง มันขึ้นสูงสุดแล้วมันก็อยู่ในแนวราบ ถ้ารักษาไม่ดีเนี่ย ก็อาจจะลงได้ แต่ผมเชื่อเนอะว่า แนวโน้มเนี่ยไม่น่าจะถดถอยเพราะท่านวรารุช ศิลปอาชาเนี่ย ท่านก็เป็นคนที่มีความสามารถแม้แต่กระทั่งในปัจจุบันเนี่ย ต้องยอมรับว่า ๗๗ ท่านนายกประยุทธ์ จันทร์โอชา ท่านยังขอให้ท่านวรารุชติดตามมาด้วยซึ่งนอกจากภาษาไทยท่านจะดีแล้วเนี่ย ภาษาอังกฤษท่านก็ดีอีกด้วย ความรู้ท่านก็ปริญญาโทจากต่างประเทศซึ่งไปเรียนมาตั้งแต่เด็กๆ คุณก็ดูจากรุ่นก่อนๆ ก็เป็นคนที่สังคมเขายอมรับ ผมคิดว่าน่าจะเป็นแนวราบดีขึ้น แนวราบไปอย่างนี้แล้วก็ดีขึ้นแต่ก็คงยังไม่ฟูฟูดขนาดเหมือนสมัย ๗๗ ท่านบรรหารอยู่ หลายคนที่เป็นตระกูลศิลปอาชานะเขาไม่ได้บู๊บู๊ทำเขาทำมานานมาก ตั้งแต่ผมจำความได้ผมเขามารู้เห็นในด้านการเมืองตั้งแต่ในปี 2526 ผมเห็นเขาทำมาโดยตลอดท่านจะเห็นว่าบรรหารแจ่มใสวิทย์ 1 บรรหารแจ่มใสวิทย์ 2 ไม่ใช่ว่าโรงเรียนหนึ่งสร้างได้ปีหนึ่ง ตึกบรรหารหนึ่ง ตึกบรรหารสองของโรงพยาบาล สถานที่อะไรต่างๆ ของที่คุนบรรหารของบประมาณมาให้งบประมาณส่วนตัวไปสมทบช่วยมันไม่ได้พึ่งทำมา มันทำมาโดน

ตลอด ผมคิดว่าเขายังคงเหนียวแน่น นับแต่ขึ้นไปก็คงไม่น้อยกว่าสิบปี สิบปีขึ้นไปอะนะ ที่ยังอยู่ขณะนี้คุณ วราวุธ ศิลปอาชา ท่านก็เป็นคนที่เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ ถ้าพูดถึงอำนาจของตระกูลเนี่ยนะ คงไม่ได้มากมาย อำนาจมันก็ต้องคู่กับบารมี แล้วก็ของผู้นำด้วย ฉะนั้นบารมีของคุณที่ออบบางที่อาจจะไม่เท่าคุณพ่อแต่ว่าก็ไม่ ได้ดัดดอยกว่ากันมากมายนักเพราะคุณพ่อเขาทำความดีไว้เยอะ” (ชูชาติ อินสว่าง สัมภาษณ์ 2563)

การรักษาฐานอำนาจทางการเมืองในปัจจุบัน บารมียังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการดึงหัวคะแนนและผู้นำชุมชนเข้ามาช่วย ความน่าเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อทายาทในตระกูลศิลปอาชาตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย

2.2 รวมถึงการให้สัมภาษณ์ของ พ.ต.ท.ปรีชา คำคำทา ได้กล่าวว่า “การเมืองในปัจจุบันเนี่ย มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ก็คิดว่าคุณ วราวุธ ก็ยังคงเล่นการเมืองต่อไปเรื่อยๆ ส่วนในอนาคตจะเป็นยังไงนั้น ผมก็คงคาดเดาไม่ได้ ในอดีตเนี่ยนะครับ ๆ ผนึ่ท่านบริหาร ได้นำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่จังหวัดสุพรรณบุรี คือในเรื่องของการสร้างถนน โรงเรียนและอื่นๆ อีกมากมายเลยนะครับ ทำให้คนในจังหวัดสุพรรณบุรีส่วนมากไว้วางใจและเชื่อใจท่าน เพราะว่าที่ท่านทำเนี่ยส่วนใหญ่ก็เพื่อคนสุพรรณ ถ้าให้บอกว่าทำไมคนสุพรรณถึงไว้วางใจตระกูลศิลปอาชาก็เพราะว่าท่านบริหาร ได้สร้างให้คนสุพรรณจริงๆ ดูได้จากถนนที่สัญจรไปมาในจังหวัดสุพรรณ คนต่างจังหวัดมาก็บอกทำไมถนนสุพรรณดีจัง นี่แหละครับทำไมคนสุพรรณถึงได้ไว้วางใจผมคิดว่าท่านสร้างให้คนสุพรรณมากจริงๆ การเมืองในยุคปัจจุบันผมว่ายังไม่ค่อยมีความชัดเจนและเนื่องจากการเลือกตั้งไปนาน ผมว่าไม่สามารถคาดเดาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาได้ครับ” (พ.ต.ท.ปรีชา คำคำทา สัมภาษณ์ 2563)

3. ความผูกพันกับคนสุพรรณบุรี

ไม่ว่าการที่จะได้มาซึ่งอำนาจหรือการรักษาอำนาจทางการเมืองนั้นถ้ามีความผูกพันเกิดขึ้นการได้มาหรือรักษานั้นจะเป็นเรื่องง่ายตาย ความผูกพันนั้น ไม่ใช่ว่าอยู่ดีๆ จะผูกพัน มันต้องเกิดจากความรักและความรักต้องใช้เวลาาน ซึ่งตรงนี้นายบรรหาร เองก็เป็นคนสุพรรณ เกิดที่สุพรรณ อยู่ตั้งแต่เด็กจนโตเห็นอะไรมากมาย จึงเกิดความคิดที่อยากจะพัฒนาบ้านเกิดตัวเอง เพราะยังนี้ความผูกพันจึงเกิดขึ้น ไม่ใช่แค่เพียงนายบรรหาร แต่รวมไปถึงประชาชนคนสุพรรณก็ผูกพันกับนายบรรหารเช่นกัน

ตระกูลศิลปอาชาเป็นตระกูลนักการเมืองที่เก่าแก่และถือเป็นผู้ควบคุมทิศทางของพรรคชาติไทยพัฒนาอย่างแท้จริงด้วยการสร้างบารมีทางการเมืองการสร้างความดีทำให้เป็นที่ยอมรับในหมู่ชนทั่วไปจึงเป็นเรื่อง สำคัญและถือเป็นทุนชนิดหนึ่ง บารมีทางการเมืองที่แท้จริงก็คือการมีคนที่มีความภักดีและมีความผูกพันไม่ว่าจะเป็นลักษณะถาวรด้วยความรู้สึก ส่วนตัว หรือการเอื้ออำนาจ

ประโยชน์ต่างตอบแทนที่ลงตัวก็ตาม ดังนั้น ผู้อุปถัมภ์ในสังคมไทยจึงต้อง สร้างบารมีด้วยการหาพรรคพวกมากมาย อันแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ที่กว้างขวางในสังคมและการมีคนสนับสนุน ปราบฏกาการณ์ที่จะชี้ให้เห็นถึงบารมีและก่อให้เกิดความผูกพันด้วยจำนวนคนนั้น

3.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงความผูกพันกับคนสุพรรณบุรีดังคำให้สัมภาษณ์ของ นายบุญชู จันทร์สุวรรณ “เป็นความผูกพันมากกว่าอย่างอื่น ๆ หนึ่งท่านบริหาร ศิลปอาษา ทำเนียบ มันไม่ใช่อำนาจ มันเป็นความผูกพัน เหมือนอย่างที่ท่านมาตั้งแต่เข้าดูทุกเรื่องอะไรยังเงี้ย ถามว่าแม้กระทั่งผมเนี่ย จะให้ดูทุกเรื่องเนี่ยมันยังทำไม่ได้เลยนะครับ เพราะฉะนั้นต้องมีความผูกพันมีความรักมันถึงจะทำได้ถ้ามีอำนาจก็ขึ้นนี่สูงๆ ก็ไม่ต้องไปทำคือนั่งอยู่ในห้องแล้วขึ้นนี่สูงๆเลยก็พอแล้วนั่นคืออำนาจ แต่ความผูกพันเนี่ย ไปดู ไปสัมผัส ไปแก้ไขด้วยตัวเองเนี่ยมันเป็นความผูกพันมากกว่าอย่างอื่น ผมพูดก็ความผูกพันคือทำด้วยใจทำด้วยหัวใจมากกว่านะครับ คือการทำหรือการด้วยเมืองการทำด้วยการมีอำนาจปกติพอหมดอำนาจมันก็หายไปแต่ไอ้ทำด้วยความรักความผูกพันเนี่ย รักบ้านตัวเองอะไรอย่างนี้เนี่ยครับมันเป็นเรื่องที่สำคัญที่ ที่ตระกูลศิลปอาษาก็เชื่อว่าเขาจะเดินต่อไปในลักษณะนี้เนี่ยครับใจ มันไม่ได้ทำด้วยผลประโยชน์ ทำด้วยหัวใจทำด้วยใจรัก ทำด้วยรักบ้างตัวเอง ทำด้วยอย่างทำไม่ใช้ทำเหมือนทุกบั้งคับให้ท่านะครับ ตรงนี้มันทำให้ทุกคนมองเห็นว่าสิ่งที่ ท่านมาแล้วก็สืบทอดต่อเนี่ย คือทำด้วยหัวใจจริงๆ ทำด้วยความรักตรงนี้แหละมันจะเป็นสายใยที่ทำให้อยู่กันยืดยาว” (บุญชู จันทร์สุวรรณ สัมภาษณ์ 2563)

การสร้างความผูกพันของตระกูลทางการเมืองต่อประชาชนในจังหวัด จะต้องอาศัยเงื่อนไขที่มาจากตัวทายาทได้แก่ บารมีทางการเมืองคือคุณความดีที่ทายาทของตระกูลได้สั่งสมไว้ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกรงใจ จงรักภักดี และเคารพนับถือ ดังนั้นเมื่อขอให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสนับสนุนตนในสนามเลือกตั้งย่อมได้รับความร่วมมือและ การศึกษา พื้นฐานการศึกษามีอิทธิพลมากพอสมควรที่จะทำให้ได้รับเลือกตั้ง หากผู้สมัครจบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือมีคุณวุฒิพิเศษเฉพาะด้านใด ด้านหนึ่งย่อมดึงดูดใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากคุณวุฒิเหนือกว่าผู้สมัครคนอื่นๆ จะยังเป็นความได้เปรียบ รวมถึง ผลงานของทายาทตระกูลศิลปอาษาที่มีผลงานเป็นที่ปรากฏต่อสาธารณะ เช่นทำนุบำรุง วัด โรงเรียน สร้างถนนหนทาง ย่อมสามารถช่วยโน้มน้าวใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงให้กับตน

3.2 ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นักการเมืองอีกจังหวัดคือนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ไว้ดังนี้ “เรื่องอนาคตมันอยู่ที่ตัวของคนในตระกูลที่มาสืบทอดเจตนาว่าเขาประพฤติปฏิบัติอย่างไร เพราะการเมืองผมต้องบอกก่อนนะว่ามันไม่เหมือนกับมรดกหรือมันไม่เหมือนกับทรัพย์สินที่พออดตายแล้วหยิบ ไปยกให้กับลูกมันต้องอยู่ที่ศรัทธาของประชาชนเพราะฉะนั้นตัวของคนที่เป็นผู้สืบทอดอำนาจเนี่ยมันต้องปฏิบัติตัวให้เหมือนกับที่ต้นกำเนิดปฏิบัติถ้าประชาชนขาดความเชื่อมั่นและมองไม่เห็น

ประโยชน์มองไม่เห็นคุณค่าตรงนั้นก็อาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลง ความเชื่อกับความศรัทธาที่มันเป็นเรื่องใหญ่เชื่อว่า ตระกูลศิลปอาชานี้ยวันนี่ถึงแม้ว่าจะไม่มีท่านบรรหารแต่ยังมีลูกชายและลูกชายมาเป็นรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมันก็เลยทำให้คนยังมีความรู้สึกว่ายัยอาจจะเติบโตต่อไปสักวันหนึ่งอาจจะเหมือนพ่ออาจจะไปเป็นรัฐมนตรี เป็นนายกรัฐมนตรีอะไรเงี้ยผมว่ามันก็มีส่วน แล้วก็ตระกูลศิลปอาชานี้เป็นตระกูลที่รักบ้านเกิด เป็นตระกูลที่มีความผูกพันกับบ้านเกิดจะเห็นเลยว่าตั้งแต่ท่านเริ่มต้นชีวิตจาก เรียกได้ว่าเป็นศูนย์เลย จากลูกพ่อค้าแม่ค้าในตลาดท่านไม่เคยล้มสุพรรณทันทีที่ท่านล้มตาอ้าปากได้ยืนอยู่บนลำแข้งของตัวเองได้เนี่ยท่านก็กลับมาสุพรรณก็กลับมาพัฒนาสุพรรณสุพรรณ ในเรื่องแรกยังไม่ได้เข้ามาทางการเมืองก็ใช้เงินส่วนตัวใช้สิ่งของตัวเองได้รับผลกำไรมาทำธุรกิจ มีผลกำไรก็กลับมาสร้างนั่นสร้างนี่ไปเรื่อย แล้วก็มาเล่นการเมืองเนี่ยอำนาจการเมืองมันก็ค่อนข้างสูงนั่นก็ยิ่งทำให้สุพรรณเนี่ยเติบโตได้แบบก้าวกระโดดเกินกว่าจังหวัดอื่นๆ” (สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล สัมภาษณ์ 2563)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยพบว่า แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรีขึ้นอยู่กับขีดความสามารถทางการเมือง โดยเฉพาะในเชิงของความสามารถทางการเมืองการปกครองเพื่อสามารถเผชิญกับพลังกดดันทางการเมือง การบริหารและการจัดการในระยะยาว การจัดระบบการสื่อสารทางการเมืองกับสาธารณชนและสังคมที่มีความซับซ้อนได้อย่างลึกซึ้งกลมกลืนกัน การสร้างกระแส อิทธิพลทางการเมือง ซึ่งจะต้องมีความพร้อมในการสร้างสัมพันธภาพ และแบกรับภาระพันธกิจของสังคมและการเมือง ปัจเจกบุคคล กลุ่ม องค์กรมวลชน และประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งต้องบรรลุเป้าหมายภารกิจที่ครอบคลุมทั้งในภาครัฐ ภายใต้กรอบของการผลักดันนโยบายและกฎหมายสำคัญ ภาคประชาสังคม ภายใต้กรอบของการระดมมวลชนเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองได้ และภาคเอกชน ภายใต้กรอบของการเกื้อหนุนให้เกิดผลผลิตทางเศรษฐกิจในทุกมิติได้อย่างยั่งยืนด้วย

บทที่ 5

สรุปการศึกษา

การศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ศึกษาได้กำหนดจุดประสงค์ แนวทางและวิธีการของการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี แนวทางและวิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย ขอบเขตของประชากร พื้นที่การศึกษา ข้อมูลที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล วิธีการนำเสนอข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานั้นเรียกว่าผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key fomants) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ บุคคลที่มีสายสัมพันธ์กับตระกูลศิลปอาชา และบุคคลที่เคยทำงานร่วมกับตระกูลศิลปอาชา

1. แนวทางและวิธีการของการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า

1.1 การสร้างสมบารมี การเข้าสู่อาชีพนักการเมืองของนายบรรหาร ศิลปอาชา ถือได้ว่าเป็นยุคที่เกิดการรวมกลุ่มทางการเมืองระหว่างนักธุรกิจและข้าราชการประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีสายสัมพันธ์กับกลุ่มทหาร โดยเริ่มจากความสัมพันธ์กับพลตรีบุญเรือง ประเสริฐสุวรรณ เมื่อ พ.ศ.2519 การเข้าสู่วงการเมืองในขณะนั้นของนายบรรหาร ศิลปอาชา มิได้มีประสบการณ์ทางการเมืองมากนัก หากแต่เติบโตมาจากการเป็นพ่อค้า และมีฐานการสนับสนุนทางการเมืองจากนักการเมืองรุ่นใหญ่ในช่วงเวลาดังกล่าวนายบรรหาร ศิลปอาชา ถือว่าเป็นนักการเมืองที่ประสบความสำเร็จในอาชีพการเมืองในเวลาที่รวดเร็วมากนับจากการเข้าสู่สนามเลือกตั้งในสมัยแรก

1.2. แนวทางและแนวคิดในการทำงาน รูปแบบและลักษณะทางการเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรี นับว่ามีลักษณะเฉพาะกว่าการเมืองในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างตระกูลศิลปอาชากับประชาชนและนักการเมืองท้องถิ่นของจังหวัดสุพรรณบุรีถือได้ว่าเป็นการผูกขาดทางการเมืองและยากที่จะมีตระกูลการเมืองอื่นๆ เข้ามาแทรกหรือแย่งชิงพื้นที่ได้ ภายหลังจากที่นายบรรหาร ศิลปอาชา ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคชาติไทย และนำ

พรรคชาติไทยประชาชนชนะการเลือกตั้งทั่วประเทศ พร้อมๆ กับการดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี คนที่ 21 ของประเทศไทยใน พ.ศ. 2538 นอกจากนี้ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะด้าน สาธารณูปโภค ประกอบด้วย ถนน น้ำประปา ไฟฟ้า ศูนย์ราชการ สถาบันการศึกษา โรงเรียนและ มหาวิทยาลัย การพัฒนาคลองส่งน้ำสำหรับการทำการเกษตรกรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ รูปแบบการเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรีผูกขาดในกลุ่มตระกูลศิลปอาชา โดยอาศัยความสามารถ และการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายสิบปี การผูกขาดทางการเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรี ของ นายบรรหาร ศิลปอาชา ดังกล่าว ถึงกับมีให้คำจำกัดความจังหวัดสุพรรณบุรีว่า “บรรหารบุรี”

1.3 การบริหาร ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วย ถนน น้ำประปา ไฟฟ้า ศูนย์ราชการ สถาบันการศึกษา โรงเรียนและมหาวิทยาลัย การ พัฒนาคลองส่งน้ำสำหรับการทำการเกษตรกรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว ทำให้รูปแบบการเมืองของ จังหวัดสุพรรณบุรีผูกขาดในกลุ่มตระกูลศิลปอาชา โดยอาศัยความสามารถและการดำเนินการอย่าง ต่อเนื่องเป็นเวลาหลายสิบปี และการที่รวบรวมงานให้เป็นอันหนึ่งอันทำให้การที่จะจัดการ ตัดสินใจอะไรสักอย่างหนึ่ง มันก็จะเป็นไปได้ในแนวทางเดียวกันอยู่ตลอดเวลา

1.4 การสร้างความไว้วางใจต่อประชาชน สิ่งที่ท่านตั้งใจที่ทำให้ พิสูจน์ง่ายๆ อย่างมา แจกทุนการศึกษายี่สิบสามสิบปีต่อเนื่องมาด้วยตัวเองเนี่ย ถามว่าใครทำได้ตรงนี้ไม่มีใครทำได้

1.5 ความต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าการที่ตระกูลศิลปอาชามีความตั้งใจการทำเพื่อคน ในจังหวัดสุพรรณบุรีมาอย่างต่อเนื่องยาวนานสามารถนำไปต่อยอดสานต่อไปในทางที่ดีได้กุล “การพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่นนะ เราจะเห็นได้ว่าที่สุพรรณบุรีเนี่ย มีคนพูดอยู่ตลอดเลยว่ามัน เป็นเมืองที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด สาเหตุหนึ่งของการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดก็คือการที่ได้ นักการเมืองที่อยู่ในทีมเดียวกัน พรรคเดียวกันทั้งหมด แล้วนอกเหนือจากทีมเดียวกัน พรรคเดียวกัน แล้วเนี่ยมันยังมีตระกูลศิลปอาชา คือนายบรรหาร ศิลปอาชา นายชุมพล ศิลปอาชา แล้วมาอีกรุ่นมี นายบรรหาร คุณกัญญา คุณชุมพล แล้วพอมาอีกรุ่นหนึ่งก็มีคุณวราวุธ คุณกัญญา พวกเนี่ยมันจะ เห็นถึงความต่อเนื่องในการพัฒนามันก็ทำให้บ้านเมืองเนี่ย มันไปแบบก้าวกระโดดแล้วไม่ว่าจะเป็น เรื่องของเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสังคม เรื่องของการศึกษาหรือเรื่องทางการเกษตรเรา จะเห็นเลยว่าสุพรรณบุรีเนี่ยมีคนพูดอยู่ตลอดว่า เขี่ยทำอะไรจะพัฒนาอะไรก็ทำให้เหมือนเมือง สุพรรณบุรีนั่นคือข้อดี”

2. วิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปะอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

2.1 ความไว้วางใจจากประชาชน การได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ ส.ส. นับว่าเป็นเรื่องยากแล้ว แต่ในการรักษาฐานเสียงเพื่อให้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งต่อไป กลับเป็นเรื่องที่ยากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ด้วยเหตุผลของความคาดหวังและความมั่งหวังของประชาชนในพื้นที่ที่อยากให้ผู้ที่เป็นผู้แทนของตนให้ความช่วยเหลือยามเดือดร้อน ประชาชนในพื้นที่ต่างก็อยากให้ผู้แทนของตนนำ โครงการและแผนพัฒนาต่างๆ โดยนำงบประมาณมาพัฒนา อย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถจับต้องหรือมองเห็นได้หรือได้ใช้ประโยชน์ ความสำคัญในข้อนี้ มีผลอย่างยิ่งต่อการรักษาฐานคะแนนเสียงและผลการเลือกตั้งในครั้งต่อไป นายบรรหาร ศิลปอาชา นายบรรหาร ศิลปอาชา ยังให้ความสำคัญกับการลงพื้นที่ร่วมทำกิจกรรม และความใกล้ชิดกับชาวบ้านในพื้นที่มากกว่าเรื่องใดๆ แต่บรรหาร ศิลปอาชา เข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า ชาวบ้านเองแม้จะมีคาดหวังต่อความช่วยเหลือของตนเองที่หยิบยื่นให้ก็ตาม หากเป็นสิ่งที่เหลือบ่ากว่าแรงย่อมเป็นได้ยากที่จะทำได้ สิ่งดังกล่าวชาวบ้านเองก็มีความเข้าใจเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ความเข้าใจในวิถีคิดดังกล่าวทำให้นายบรรหาร ศิลปอาชา ได้รับความไว้วางใจมากขึ้นและเป็นจุดเด่นทางการเมืองของบรรหาร ศิลปอาชา ในเวลาต่อมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

2.2 การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญการทำงานของตระกูลศิลปะอาชาเนี่ย เราทำงานกันอย่างต่อเนื่อง นายบรรหาร เนี่ยทำตั้งแต่ก่อนจะเป็น ส.ส. จนกระทั่งประสบความสำเร็จ เป็นนักธุรกิจก็ทำ พอเข้าการเมืองก็ยิ่งทำเยอะขึ้นไปใหญ่ในสถานะรัฐมนตรีแต่ละกระทรวง จนกระทั่งมาถึงนายกรัฐมนตรีเนี่ย คนสุพรรณได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของจังหวัดสุพรรณบุรี คนรุ่นใหม่อาจจะไม่เห็น แต่ถ้าคนรุ่นเก่าอาจจะเคยเห็น” “สิ่งต่างๆ ที่นายบรรหารพัฒนามาเรื่อยๆ เนี่ย มาจนถึงวันนี้เนี่ย มันทำให้เรา เป็นเครื่องที่ทำให้คนสุพรรณให้เห็นว่า เรามีการทำงานต่อเนื่องมา โดยตลอด

3. แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปะอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

3.1 ความพยายามของทายาท ขึ้นอยู่กับผมเนี่ยแหละว่า ถ้าทำออกมาแล้วดีมันก็จะสานต่อสิ่งที่นายบรรหารทำมา ผมตอบไม่ได้ว่าท้ายที่สุดแล้ว การทำงานของตระกูลศิลปะอาชา เราจะมีบารมีเราจะสามารถรักษาชื่อเสียงของนายบรรหารเอาไว้ได้มากน้อยแค่ไหน

3.2 การสร้างบารมีของตระกูลศิลปอาชาในปัจจุบัน ในทางจริงๆ แล้วมันเป็น ธรรมดาอย่างหนึ่ง มันขึ้นสูงสุดแล้วมันก็อยู่ในแนวราบ ถ้ารักษาไม่ดีเนี่ย ก็อาจจะลงได้แต่ผมเชื่อว่า สะว่า แนวโน้มเนี่ยไม่น่าจะถดถอยเพราะท่านวราวุธ ศิลปอาชาเนี่ย ท่านก็เป็นคนที่มีความสามารถ คุณกัญจนาก็เป็นคนที่สังคมเขายอมรับ ผมคิดว่าน่าจะเป็นแนวราบดีขึ้น แนวราบไปอย่างนี้แล้วก็ดี ขึ้นแต่ก็คงยังไม่ฟูฟูดฉลาดเหมือนสมัย ๆ ผนฯ ท่านบรรหารอยู่ หลายคนที่เป็นตระกูลศิลปอาชา เนี่ยเขาไม่ได้ปู่ป้าทำเขาทำมานานมาก ฉะนั้นบารมีของคุณที่อบบางที่อาจจะไม่เท่าคุณพ่อแต่เขาก็ ไม่ได้ถดถอยกว่ากันมากมายนักเพราะคุณพ่อเขาทำความดีไว้เยอะ

3.3 ความผูกพันกับคนสุพรรณบุรี เป็นความผูกพันมากกว่า อย่างที่ ๆ ผนฯ บรรหาร ศิลปอาชา ทำเนี่ย มันไม่ใช่อำนาจ มันเป็นความผูกพันต้องมีความผูกพันมีความรักมันถึง จะทำได้ถ้ามีอำนาจก็ขึ้นนี่สิ่งๆ ก็ไม่ต้องไปทำคือนั่งอยู่ในห้องแล้วขึ้นนี่สิ่งๆ ก็พอแล้วนั่นคืออำนาจ แต่ความผูกพันเนี่ย ไปดูไปสัมผัสไปแก้ไขด้วยตัวเองเนี่ยมันเป็นความผูกพันมากกว่าอย่างที่ผมพูดก็ ความผูกพันคือทำด้วยใจทำด้วยหัวใจมากกว่า

1. สรุปการศึกษา

จากการศึกษาโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการต่างๆ และการเก็บข้อมูลโดย วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและบทสัมภาษณ์ จะเห็นได้ว่า แนวทางและวิธีการได้มาซึ่งอำนาจของตระกูลศิลปอาชานั้นจะมีคุณบรรหารเป็นตัวแปรหลัก เพราะเป็นผู้ที่นำตระกูลศิลปอาชาเข้าสู่การเมือง คุณบรรหาร โดยมีสายสัมพันธ์อันดีกับผู้นำใน จังหวัดสุพรรณตั้งแต่ระดับท้องถิ่น และ ผู้ที่มีตำแหน่งระดับสูงในหน่วยงานราชการจึงทำให้คุณ บรรหาร มีศักยภาพที่จะบริหารจัดการจังหวัดสุพรรณให้ไปในทิศทางเดียวกันได้ และ เนื่องจากมี ความรู้ในงาน โครงสร้างการรับเหมาก่อสร้างเพราะว่าอยู่ในธุรกิจนี้มาตั้งแต่สมัยก่อนจะเล่น การเมือง

และอีกสิ่งที่ทำให้คนสุพรรณนั้นให้ความเชื่อตระกูลศิลปอาชาก็คือการที่คุณบรรหารมี ความต่อเนื่องในการดำเนินงาน โครงการต่างๆ ให้แล้วเสร็จด้วยความที่เป็นคนคิดเร็ว ทำเร็ว จะเห็น ได้ว่ามีผลงานมากมายของคุณบรรหาร ในจังหวัดสุพรรณ เรียกได้ว่าคุณบรรหารคือสัญลักษณ์ของ จังหวัดสุพรรณบุรีเลยก็ว่าได้ ส่วนการรักษาอำนาจนั้นนับว่ายากกว่าการได้มา แต่คุณบรรหารก็ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเชื่อมต่อกับคน มีการสร้างสายสัมพันธ์กับผู้นำระดับท้องถิ่น ทำ ให้ฐานเสียงในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น ยังคงเหนียวแน่น และด้วยความต่อเนื่อง ของการทำงานหนัก

มาตลอดจะเห็นถึงความสำเร็จ ตลอดช่วงชีวิตการเมืองของคุณบรรหาร ได้สร้างให้ตระกูลศิลปอาชาเป็นตระกูลการเมืองที่มีชื่อเสียงระดับต้นๆ ของประเทศ ในจังหวัดสุพรรณบุรี เรียกได้ว่าเป็นยุคสมัยของคุณบรรหารอย่างแท้จริง เพราะสามารถที่จะเลือกผู้ว่า นายอำเภอ ได้นับได้ว่าการ สร้าง และการรักษานั้นคุณบรรหารประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก

แต่ว่าทิศทางความเป็นไปของตระกูลศิลปอาชานั้นยังถือว่าทรงตัวไม่ได้มีความหวือหวาเหมือนสมัยคุณบรรหาร เนื่องจากผู้สนับสนุนบุคลากรที่เคยทำงานกับคุณบรรหารก็ยังคงสนับสนุนอยู่แต่ไม่ได้ทำเพื่อทายาทแต่ทำเพื่อผลประโยชน์ที่ต้องรักษาไว้ตั้งแต่สมัยที่ยังคงทำงานกับคุณบรรหารศิลปอาชา

แนวโน้มในอนาคตนั้นตระกูลศิลปอาชาต้องเผชิญกับแนวคิดทัศนคติของประชาชนคนสุพรรณที่แตกต่างจากสมัยการนำของคุณบรรหารศิลปอาชา

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ผู้ศึกษาพบข้อสังเกตจากแนวคิดที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 ได้แก่ สังคมไทยเป็นสังคมอุปถัมภ์ เพราะพื้นฐานเป็นสังคมที่มีลักษณะครอบครัวใหญ่ ดังนั้นความสัมพันธ์และรูปแบบระบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้นำชุมชนและประชาชนของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์เน้นความช่วยเหลือเกื้อกูลและการตอบแทนที่เราเรียกว่า “บุญคุณ” ความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้มีผลดีทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ ครอบคลุมถึงความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์เข้าไปมีบทบาทต่อการวางแผนหรือการตัดสินใจในการจัดการทรัพยากรสาธารณะ เช่น ระบบการเมือง ความสัมพันธ์ระบบเครือญาติและระบบอุปถัมภ์อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาองค์กรเหล่านั้น ไม่ให้เจริญก้าวหน้าได้เช่นกัน อาทิเช่น เมื่อใช้ระบบอุปถัมภ์ในการพิจารณารับสมัครบุคลากรเข้าทำงานอาจทำให้ไม่ได้บุคลากรที่มี ความรู้ความสามารถ ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่เป้าหมาย เป็นต้น และพบว่า การเป็นสมาชิกในตระกูลการเมืองนั้นมีส่วนทำให้ทายาทของตระกูลการเมืองมีส่วนทำให้ทายาทของตระกูลการเมืองมีความได้เปรียบ และมีโอกาสที่ดีกว่านักการเมืองหน้าใหม่อื่นๆ ที่ไม่มีความสัมพันธ์แบบตระกูลในการได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง ถึงแม้ว่าการเป็นสมาชิกในตระกูลการเมืองจะไม่ใช่ว่าจะดีและไม่ใช่ปัจจัยที่ทรงพลังที่สุดที่ช่วยให้นักการเมืองหน้าใหม่มีโอกาสได้คะแนนเสียงในเขตเลือกตั้งเพิ่มขึ้นและสามารถเอาชนะคู่แข่งได้อย่างขาดลอยก็ตาม

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการศึกษาเรื่องการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเป็น โดยจะอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1) แนวทางและวิธีการของการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

1.1 ปัจจัยในการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี จากที่ได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 6 คน จะเห็นได้ว่าตระกูลศิลปอาชานั้น เริ่มต้นเส้นทางทางการเมืองในยุคของนายบรรหาร ศิลปอาชา โดยแนวทางในการได้มาซึ่งอำนาจนั้น ทำโดยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำระดับท้องถิ่นที่ช่วยให้คะแนนเสียงของประชาชนชาวสุพรรณบุรีส่วนใหญ่อยู่ที่นายบรรหาร ศิลปอาชา และ แนวคิดที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในแง่ของการบริหารพัฒนาในเชิงโครงสร้างของจังหวัดสุพรรณบุรี

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัจจัยและแนวทางที่ทำให้ตระกูลศิลปอาชานั้นมีอำนาจทางการเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรี ก็คือ หนึ่ง นายบรรหาร ศิลปอาชา ผู้ที่นำตระกูลศิลปอาชาให้เป็นที่ตระกูลการเมืองที่มีอิทธิพลที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรีในช่วงเวลาหนึ่ง อย่างที่สองก็คือการสร้างสายสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่นในทุกระดับของจังหวัดสุพรรณบุรีที่ช่วยเป็นหัวคะแนนเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับตระกูลศิลปอาชาและตัวนายบรรหาร ศิลปอาชา ส่งผลให้มีแนวคิดในการบริหารจังหวัดสุพรรณบุรีไปในทิศทางเดียวกัน

2) แนวทางและวิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

2.1 จากการศึกษาข้อมูลทั้งจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในเรื่องแนวทางและวิธีการของการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี จากที่ได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 6 คน จะเห็นได้ว่าตระกูลศิลปอาชานั้น จะเห็นได้ว่ารากฐานอำนาจที่คนบรรหารใช้เวลาในการสร้างสายสัมพันธ์ตลอดเวลาตั้งแต่เข้าสู่วงการเมือง ของคนบรรหาร ก็คือผู้นำระดับท้องถิ่นเพื่อที่จะเป็นฐานกำลังในการเข้าถึงผู้คนทุกระดับในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นหัวคะแนนสำคัญในการรักษาความนิยมในตระกูลศิลปอาชาและนายบรรหาร ศิลปอาชา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าวิธีการรักษาอำนาจหรือบารมีทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชา ในยุค ของคนบรรหาร ศิลปอาชา มีการร่วมงานกับ ผู้นำระดับท้องถิ่น หมู่บ้าน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทำให้การบริหารงาน เป็น ไปได้อย่างสะดวก เพราะมีการทำงานในทิศทางเดียวกัน

3) แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีทำให้เห็นแนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี จะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ว่าผู้ที่สนับสนุนนั้นก็ยังคงสนับสนุนต่อไปเนื่องจากความสัมพันธ์ที่มีมาอย่างยาวนานเรียกได้ว่าไม่น่าจะมีอะไรหือหาเหมือนตอนนายบรรหาร ศิลปอาชา แต่ก็ไม่ได้ลดลงมากนักเพียงแต่ในปัจจุบันแนวคิดของประชาชนชาวจังหวัดสุพรรณบุรีก็เปลี่ยนไปไม่เหมือนสมัยที่นายบรรหารเป็นผู้นำตระกูล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวของทายาทของนายบรรหาร ศิลปอาชา นั่นก็คือนายวราวุธ ศิลปอาชา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าถึงแม้จะยังคงรักษามาตรฐานในการบริหารงานได้แต่สภาพสังคมแนวคิดของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรีที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้แนวโน้มของการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูล ศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้นต้องลดบทบาทลงอย่างแน่นอน

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้ศึกษาคิดว่าตระกูลการศิลปอาชาควรมีนักการเมืองที่ประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีให้ความเคารพ นับถือ มีผลงานที่เป็นที่ประจักษ์ เป็นที่ชื่นชม ชื่นชอบมาเป็นหัวคะแนนให้เพิ่มขึ้นอีก เพื่อเป็นการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองอย่างยั่งยืน

3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผู้ศึกษาคิดว่าตระกูลการศิลปอาชาควรสร้างภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองในสังกัด โดยหัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถทางการเมืองอย่างแท้จริง เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในตัวผู้สมัคร และในด้านนโยบายควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมทางการเมือง ในการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วม

ทำ ในสิ่งที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชน

ผู้ศึกษาคิดว่าการที่มีตระกูลการเมืองมีการผูกขาดอำนาจทางการเมืองในระยะเวลา ยาวนาน ทำให้ไม่เกิดการแข่งขันอย่างเสรี และก่อให้เกิดการผูกขาดอำนาจทางการเมือง ควรมีการ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำรงตำแหน่งไม่เกิน 2 ปี ติดต่อกัน เพื่อมิให้มีการดำรงตำแหน่งอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจสร้างอิทธิพลได้ ทั้งนี้เป็นการป้องกันการผูกขาดอำนาจของนักการเมืองและเปิดโอกาสให้คนรุ่นต่อไปได้มีโอกาสเข้ามาบริหารได้

3.3 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ผู้ศึกษาคิดว่าตระกูลศิลปินอาชาควรจะศึกษาถึงพฤติกรรมของประชาชนในจังหวัด สุพรรณบุรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบัน และศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงและ อิทธิพลโดยอ้อมต่อความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีต่อตระกูลการเมือง

ผู้ศึกษาคิดว่าควรมีการศึกษาถึงสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนใน จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตระกูลการเมืองท้องถิ่น โดยใช้แบบ สัมภาษณ์ความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

3.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงตัวแปร หรือปัจจัยอื่น ที่มีผลต่อการได้มา และการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปินอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี การที่ผู้สนับสนุน ตระกูลศิลปินอาชา ตั้งแต่สมัยของนายบรรหาร ศิลปอาชาและยังคงให้การสนับสนุนในปัจจุบัน เช่น ผู้นำตระกูลคนปัจจุบันสามารถที่จะรักษาระดับของอำนาจไว้ได้ในระดับที่ดี หรือเพราะ ผลประโยชน์ที่ต้องรักษาไว้ ไม่ได้มาจากความจงรักภักดี เป็นต้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ศูนย์วิจัยวรรณคดีราชภัฏ

บรรณานุกรม

- จิตพล กาญจนกิจ. (2539). *การสร้างและรักษาอำนาจทางการเมืองของพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.
- ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล. (2541). “การสร้างทายาททางการเมืองของตระกูลการเมืองไทย”. (วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ธีรยุทธ บุญมี (2533) “ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย” ใน สังคมและวัฒนธรรมไทย นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2539:171-172) สองหน้าสังคมไทย : บทวิพากษ์โครงสร้างอารยธรรมไทย กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ
- ประเวศ วะสี. (2549). *จากหมอบประเวศ ถึง ทักษิณ*. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ปรีชา คุวินทร์พันธุ์. (2539). *ระบบอุปถัมภ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงษ์ศักดิ์ ขำเพชร (2540) *เครือข่ายอุปถัมภ์:ศึกษาเฉพาะกรณีมือปืนรับจ้าง*
- พัชรพงศ์ ศรีพุ่ม และ ธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์. (2560). “การขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายบรรหาร ศิลปอาชา”. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยรังสิต กรุงเทพมหานคร.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2533). *โครงสร้างอำนาจและชนชั้นนำในชนบทไทย ศึกษากรณีหมู่บ้านดั้งเดิมและหมู่บ้านกำลังเปลี่ยนแปลง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ไพบุลย์ ช่างเรียน (2533:3) *รายงานการวิจัยเรื่องการส่งเสริมพัฒนาระบบประชาธิปไตยโดยสื่อมวลชน : กรณีศึกษาการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล เมื่อวันที่ 19 และ 20 กรกฎาคม 2532 / โดย ไพบุลย์ ช่างเรียน หัวหน้าโครงการ ; สรชาติ สุวรรณพรหม และคณะ นักวิจัยหลัก [กรุงเทพฯ] : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*
- ไพรัช บุรพชัยศรี. (2533) “*บรรษัทภิบาลของธุรกิจกับการยกระดับการเมืองและการเลือกตั้งของไทย*” รายงานวิชาการส่วนบุคคลของหลักสูตรการพัฒนารการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ 1 , สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.

- ลิขิต วีระเวทิน. (2542) *ระบบอุปถัมภ์และการเมืองไทย*. มติชนรายวัน (12 พฤษภาคม 2542) , 6.
- วรพันธุ์ สุวรรณยุหะ. (2535). *การรักษาอำนาจของกลุ่มการเมือง ในระบบการเมืองท้องถิ่นไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มการเมืองพลังสังคมในเทศบาลเมืองสงขลา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย
- วิทยา ชินบุตร. (2559) *ความนิยมทางการเมืองของพรรคชาติไทยพัฒนาในจังหวัดสุพรรณบุรี, รายงานการวิจัยเสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง*, (หน้า 4-5.)
- วีระชาติ ชุ่มสนิท. (2549) “24นายก รัฐมนตรีไทย.” กรุงเทพฯ : ออลบุ๊กส์พับลิชชิง.
- สมบัติ จันทรวงศ์. (2535). “บทบาทของเจ้าพ่อท้องถิ่นในเศรษฐกิจและการเมืองไทย: ข้อสังเกตเบื้องต้น. รัฐ ทุนเจ้าพ่อท้องถิ่นกับสังคมไทย”. ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 117-139.
- สติธร ธนานิธิโชติ. (2558) “ความได้เปรียบในสนามเลือกตั้งของทายาทตระกูลนักการเมือง.” วารสาร สังคมศาสตร์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 45, (ฉ. 2) (กรกฎาคม-ธันวาคม) , 50
- สติธร ธนานิธิโชติ. (2556). *ตระกูลการเมืองในระบบประชาธิปไตยของไทย. วารสารสถาบันพระปกเกล้า* 11 (2) : 5-23.
- สนิท สมัครการ. (2533) *สังคมไทย: Thai Society* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สังคีต พิริยะรังสรรค์. (2547). *คอร์รัปชัน นักการเมือง ข้าราชการและนักธุรกิจ* , กรุงเทพฯ : 179 การพิมพ์.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2532). *สังคมวิทยาการเมือง*. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์
- สุขุม นวลสกุล และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์, (2543) *การเมืองและการปกครองไทย Thai government and politics* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543
- อกิน รพีพัฒน์ (2533) *การศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนในการวิจัยเชิงคุณภาพใน คู่มือการวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อมรา พงศาพิชญ์, และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์ (บรรณานุกรม). (2539). *ระบบอุปถัมภ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดม รุ่งเรืองศรี (2531) (Placeholder1) (Placeholder2) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เดอะเนชั่น 25 เมษายน 2559 ข่าวจากช่อง nationtv
- กรุงเทพธุรกิจ 24 มีนาคม 2561 พาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์
- Almond, Gabriel and G. Bingham Powell. (1966) *Comparative Politics : A Development Approach*. Boston : Little Brown.

Banfield, Edward C. (1958). *The Moral Basis of a Backward Society*.

Banfield, Edward C. (1968). *The Unheavenly city*. Boston : LittleBrown

Dahl, Robert A. (1958) "A Critique of the ruling Elite Model" . *American Political Science Review* 52 : 463-469.

Dahl, Robert A. (1968) "The concept of power" in *Political power : A Reader in Theory and Research*.

Dahl Robert A. (1983). *Modern Political Analysis*. New York, Frentice-Hall

Glencoe, IL : The Free Press.

Hess, S. (1966). *America's Political Dynasties from Adams to Kennedy*. New York : Doubleday.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์การศึกษาค่าน้ำอิสระ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสัมภาษณ์การศึกษาคันทวีอิสระ

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปะอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

3.1 ท่านคิดว่าการที่ตระกูลศิลปะอาชานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าตระกูลศิลปะอาชามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

3.3 จากข้อ3.2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3.4 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปะอาชา

.....

.....

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปะอาชานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.6 เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้วางใจในตระกูลตระกูลศิลปอาชามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

3.7 ในภายภาคหน้าคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชจะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.8 สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาชายังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

3.9 อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชสักหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

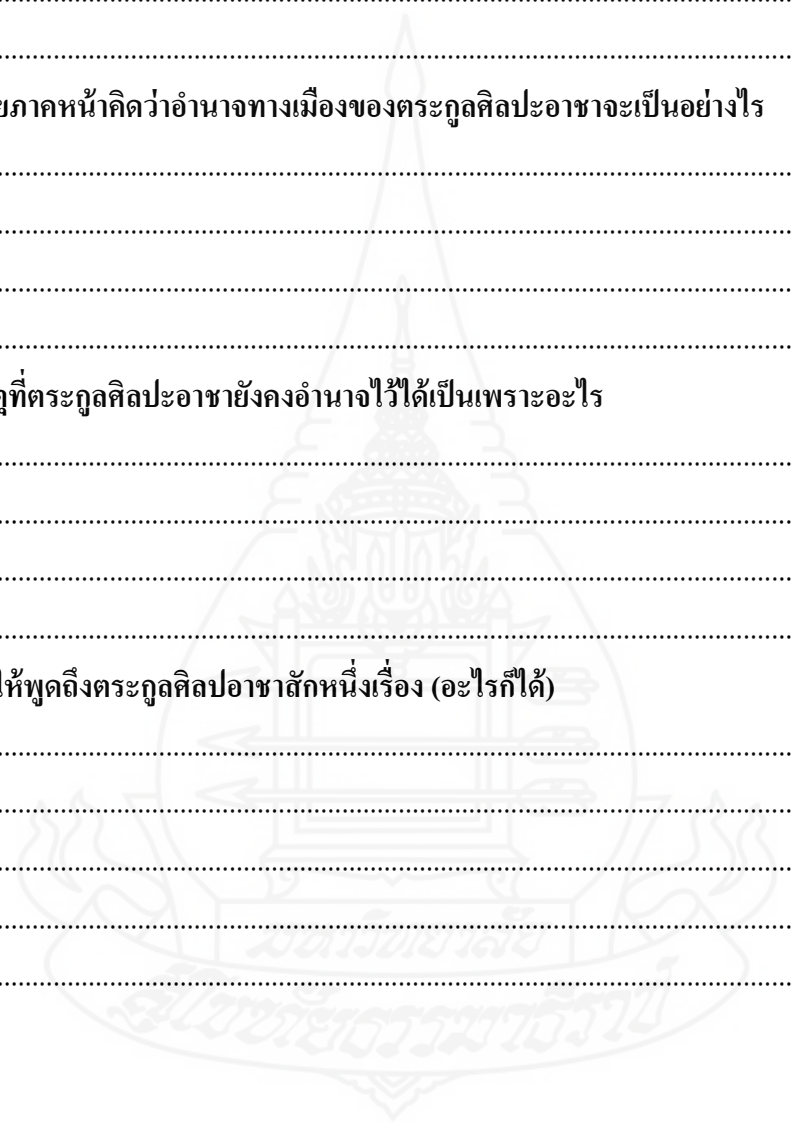
.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ข้อมูลการสัมภาษณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระ

ข้อมูลการสัมภาษณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สัมภาษณ์ ณ วันที่ 22 เมษายน 2563

1. ท่านคิดว่าการที่ตระกูลศิลปอาชานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ตอบ ประเด็นแรกเนี่ยผมไม่ใช่คำว่าอำนาจ คือการทำงานเนี่ย มันมีทั้งเขาเรียกว่าพระเดช และพระคุณ อำนาจทางการเมืองเนี่ย มันแปลได้ทั้งแง่บวกและแง่ลบ แต่ว่าถามว่าสิ่งที่ผมจะใช้ก็คือว่ามีเขาเรียกว่ามีบารมีทางการเมือง เวลาคนใช้คำว่าอำนาจ กับคำว่าบารมีเนี่ย perception ของคนมันจะต่างกัน คำว่าบารมีทางการเมืองเนี่ยมันสั่งสมขึ้นมา คำถามว่ามีเหนือตระกูลอื่นอย่างไร ขนาดไหน คือสิ่งที่ทำให้เรามีแตกต่าง ผมไม่รู้ว่าจะเหนือหรือจะอย่างไร ผมคิดว่าแตกต่าง แตกต่างกันตรงที่ว่าสิ่งที่ตระกูลศิลปอาชาทำเนี่ย เริ่มมาตั้งแต่สมัยท่านบรรหารยังมีชีวิตอยู่ ตั้งแต่ก่อนที่ท่านจะเข้าการเมืองประมาณปี 2500 คือพอท่านแต่งงานเนี่ย ท่านแต่งงานปี 2500 ก่อนที่ท่านจะแต่งงาน ท่านเกิดปี 2475 พอท่านเข้ากรุงเทพฯ เริ่มสร้างเนื้อสร้างตัวได้ดิบได้ดี ท่านก็ค่อยเข้ามาทำงานในสุพรรณเรื่อยๆ มาทำศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเออ อะไรเออจะนั่นสิ่งที่ท่านทำตลอดระยะเวลา ก่อนที่จะเป็น ส.ส. จนกระทั่งปี 2519 ท่านก็มาเป็น ส.ส. ท่านก็ได้รวมสุพรรณจากที่แตกกระส้าน เป็นหลายฝักหลายฝ่าย รวบรวมกันเป็นปีกแผ่นขึ้นมา แล้วก็ทำงานต่อเนื่องมาโดยตลอด ดังนั้นเนี่ยหนึ่งในสิ่งที่ทำให้เรามีสถานะที่ เรียกว่านายบรรหารมีสถานะเป็นผู้นำคนอื่นเนี่ย ก็ด้วยความต่อเนื่อง ด้วยความอดทนแล้วก็ด้วยความหมั่นเพียรจากที่คอยวิริยะอุตสาหะในการที่จะทำงานอย่างต่อเนื่องตลอดสามสิบสี่สิบปี ที่ท่านทำงาน พอทำงานไปเรื่อยๆ เป็นรัฐมนตรีกระทรวงนั้น เป็นรัฐมนตรีกระทรวงนี้ จนท้ายที่สุดเนี่ย ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของประเทศไทยเนี่ย ทำให้ด้วยพรญาทางการเมือง แล้วก็คนจำนวนมากมายหลายล้านคนที่ท่านได้สนับสนุนให้การช่วยเหลือไว้เนี่ย มันก็จะสะท้อนกลับมาเป็นความเคารพนับถือหรือที่เขาเรียกกันว่าเป็นบารมีในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ก็จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่ว่าเราอาจจะ ไม่ใช่เรานายบรรหารก็จะมีภีมียากกว่านักการเมืองบ้านอื่น เพราะว่าท่านมีฐานะหน้าที่ที่เป็นผู้นำมาโดย

ตลอด เป็นเลขานุการพรรคชาติไทย มาเป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 21 แล้วก็การทำงานในสุพรรณแต่ละชีวิตที่ท่านได้สัมผัส แต่ละครอบครัวที่ท่านได้ช่วยเหลือเกื้อกูลมาเนี่ย มันทำให้สภาวะทางการเมืองสถานะของนายบรรหารเนี่ย เป็นผู้นำแล้วก็ทำให้มีภาษี มีเรียกว่ามีบารมีมากกว่าอีกหลายๆ คนที่ทำงานมาในจังหวัดสุพรรณบุรี

2. ท่านคิดว่าตระกูลศิลปอาชามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

ตอบ ไม่มีหรอก เพราะทุกวันนี้ยังไปขอเขาอยู่เลยนะครับ เวลาทำงานที่ผมเนี่ย ตั้งแต่สมัยนายบรรหารและ นายบรรหารเองก็ไม่เคยสั่ง ผมเองก็ไม่เคยสั่งเราได้แต่ขอเขา ถ้ามีอำนาจจริงคงสั่งซ้ายหันขวาหันได้ แต่ทุกวันนี้เวลาเราทำงานเนี่ย เราอาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนี่ย นายบรรหารเนี่ยท่านจะไม่สั่งท่านจะขอความร่วมมือหรือท่านจะการให้เกียรติข้าราชการเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ฉะนั้นเนี่ยการที่เราจะไปสั่งคนนู้นคนนี้เนี่ย มันคงจะไม่ใช่วิสัยของตระกูลศิลปอาษา แต่เป็นสิ่งที่เราไปขอความร่วมมือเขา เราจะไปขอร้องเขาว่าช่วยทำอย่างนี้หน่อยนะช่วยอย่างงั้นหน่อยนะ แล้วก็บวกกับการที่ตั้งแต่สมัยนายบรรหารมาเนี่ย ทำงานมาจนคนเห็นว่าเออเราไม่ได้มีเป็นเขาเรียกว่า hidden agenda ไม่ได้มีอะไรซ่อนเร้นเราทำให้กับคนสุพรรณ เราทำให้กับจังหวัดสุพรรณเนี่ยเพื่อความก้าวหน้าของสุพรรณดั่งนั้นเนี่ย ไม่ว่าจะเป็นการ โยกย้ายไม่ว่าจะเป็นการทำงานในเชิงของราชการเนี่ย มันก็ทำให้เราสามารถไปขอคนนู้นคนนี้เขาเนี่ย อาจจะเสียงดังมากกว่าคนอื่นเพราะว่าจากที่บรรหารอยู่หลายกระทรวงมาตัวผมเองตามนายบรรหารมา แล้ววันนี้ก็เป็นรัฐมนตรีเนี่ยก็อาจจะทำให้เราเสียงดังมากกว่าคนอื่นแต่ก็สามารถทำให้เราพัฒนาแล้วก็ทำงานในจังหวัดสุพรรณบุรีได้แต่ว่าอำนาจมันไม่ได้มีมากหรอก คำว่าอำนาจเนี่ยสิ่งที่สำคัญคือมันไม่สามารถส่งต่อให้ได้ นายบรรหารอาจจะมีย แต่พอนายบรรหารสิ้นไป อำนาจก็จะตามตัวไป สิ่งที่ตัวผมมีในปัจจุบันถึงแม้ว่าจะเป็นทายาทของตระกูลศิลปอาษา แต่ว่าผมก็ยังไม้อขอร้องท่านผู้ว่า ขอท่านนายอำเภอ แม้แต่ท่าน สสจ. เองผมก็ต้องไปขอ ขอความอนุเคราะห์ท่านหน่อยนะเรื่องนั้นเรื่องนี้ขึ้นมาแล้วเวลาท่านมีปัญหาอะไร ท่านก็จะมาหารือกับเราแล้วก็ผมก็จะไปคุยกับท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขบ้าง คุยกับหน่วยงานอื่นๆ ก็คือจะขอกันไปขอกันมาช่วยกันไปช่วยกันมาก็เลยทำให้ดูเหมือนว่าจะเป็นอำนาจ แต่จริงๆ ผมไม่คิดว่าเป็นอำนาจหรอกมันเป็น การที่น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่ามากกว่า

3. จากข้อ 2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

ตอบ มากๆ เลยค่ะ การที่เป็นลูกชายนายบรรหารเนี่ย ทำให้คนมีความคาดหวัง คาดหวังไว้ว่าสมัยนายบรรหารอยู่ นายบรรหารทำได้ 1 2 3 4 ฉะนั้น พอมาเป็น นายวรารุชเป็นลูกนายบรรหาร

ปู้รับไม้ต้อปู้! จะต้องสามารถทำได้เหมือนนายบรรหารต้องมี อิทธิฤทธิ์ อิทธิเดช เหมือนนายบรรหารทีนทีซึ่งในความเป็นจริงมันไม่ใช่ เครื่องบินเวลาเครื่องบินจะลงจอดแล้วเครื่องบินจะขึ้นใหม่เนี่ย มันต้องมี landing แล้วมันก็ต้องมี takeoff ฉะนั้น ช่วงที่การที่จะสามารถรักษาเพดานบินอยู่ให้อยู่ในระดับเดียวกันได้เนี่ย แปลว่ามันต้องไม่มีการลงเลยซึ่งในชีวิตจริงมันไม่มีทางเป็นไปได้ ทุกสิ่งทุกอย่างมี เกิด แก่ เจ็บ ตาย นายบรรหารเองทำงานมา ตลอดชั่วอายุขัยของนายบรรหารจนประมาณอายุ 83 จะ 84 เนี่ย ถึงจุดหนึ่งที่ท่านจากเราไปเนี่ย มันก็เหมือนเครื่องบินที่ท่านบินมาเนี่ย ตอนนี้ลงจอด ตัวผมเองตอนที่ท่านลงจอดผมก็กำลังขึ้น ฉะนั้น ในช่วงที่ท่านลงจอดแล้วตอนช่วงที่ผมขึ้นเนี่ยถ้าคุณเป็นเส้นอัลติจูดเนี่ยมันจะต้องมีดีบลิงมาขนาดนี้แล้วค่อยขึ้นเฟดใหม่เหมือนกับช่วงแรกๆที่นายบรรหารทำงาน ดังนั้นเนี่ยกว่านายบรรหารจะสามารถมีบารมีทางการเมืองสามารถทำงานสุพรรณได้ถึงขนาดนี้เนี่ย ท่านผ่านร้อนผ่านหนาวมา มาก ท่านเรียกว่าประสบหลายสิ่งหลายอย่างช่วยคนมาก็เยอะทำให้ท่านมีบารมี พอมีบารมีสามารถทำงาน สามารถไปขอคนรุ่นคนนี้ แล้วเขาให้ความเกรงอกเกรงใจกันเนี่ย นี่คือนี่ที่อยู่กับตัวนายบรรหารพอมถึงตัวนายบรรหารไม่ได้แปลว่าจะรับมรดกมา แต่สิ่งที่มันทำให้เกิดผลกระทบคือคนคาดหวังเอาไว้ว่านายบรรหารทำอะไร คนที่รับไม้ต้อมาจะต้องทำได้เหมือนอย่างนั้นซึ่งในความเป็นจริงมันไม่ใช่ บารมีและความเคารพนับถือเนี่ย ก็จะอยู่ที่ตัวคนนั้น ใครทำคนนั้นก็ได้อะไร ไม่สามารถที่จะส่งไม้ต้อว่า อะพ่อไม่อยู่แล้วนะบารมีที่พ่อมีพ่อยกให้ที่อุป มันไม่ใช่อย่างนั้น ฉะนั้นนี่ก็คือถามว่ามีผลกระทบใหม่ มีผลกระทบมาก แต่ว่าในชีวิตความเป็นจริงเนี่ย มันไม่ได้เป็นไปตามที่หลายๆ คนคิด บางคนก็ไปโพสในเพจสุพรรณบ้านเรา ก็จะไปบอกว่าเนี่ย ถ้านายบรรหารอยู่จะเป็นอย่างงั้น นายบรรหารอยู่จะเป็นอย่างงี้ สิ่งที่คุณไม่เข้าใจก็คือว่าสมัยที่นายบรรหารอยู่เนี่ย คนก็เข้าไปต้อว่าต้อหานายบรรหารมากมาย แต่สมัยนั้นมันยังไม่มี social media อะไรขนาดนี้จนกระทั่งนายบรรหารไม่อยู่นั้นแหละ คนถึงจะได้เริ่มรู้สึก โอ้..เห้ย นายบรรหารทำไว้เยอะนะ นายบรรหารเนี่ย พัฒนาไอนู่นี่ ฟังมารู้เอาตอนที่นายบรรหารไม่อยู่แล้ว ฉะนั้นสิ่งที่ตอนนี้ผมกำลังทำ หลายคนก็ไม่วู้เหมือนกันว่าทำอะไรเหมือนกับตอนที่นายบรรหารอยู่นั้นแหละ แต่ก็หวังว่าไม่ต้องรอให้ผมตายสะก่อน ถึงจะได้รู้ว่ามีทำอะไรถ้ารู้ตอนนี้ก็จะดีเหมือนกัน ว่าสิ่งที่คนต้องตระหนักก็คือว่าของเหล่าเนี่ย มันไม่ใช่ส่งไม้ต้อปู้แล้วทำงานกันได้มันต้องอาศัยเพดานบินมันต้องอาศัยช่วงจังหวะเวลาเพื่อให้มีประสพการณ์แล้วก็มีพรรษาทางการเมืองในการทำงาน

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปอาชา

ตอบ ก็เป็นสิ่งที่ทำทาย การที่ยุคหนึ่งคนที่เป็นพ่อทำงานการเมืองในจังหวัดสุพรรณแล้วสร้างอะไรต่างๆ ไว้มากมายในฐานะที่เป็นลูกชายคนเดียวที่เป็นทายาทตระกูลแล้วต้องมารับไม้ต้อ

เนี่ย ก็ถือว่าเป็นเรื่องทำตายแล้วก็ เป็นเรื่องที่มีความกดดันพอสมควร เพราะว่า expectation ของ สาธารณชน expectation ของคนสุพรรณ expectation ของคนที่อยู่ในวงการการเมืองหรือว่าใน ระดับประเทศเนี่ย เขาก็จะจับตาดูแล้วว่าคนที่ เป็นทายาทต่อจากนายบรรหารเนี่ย สามารถที่จะสาน ต่อ legacy หรือตำนานของคนที่ยี่บริหารได้มากน้อย แค่นั้นมีศักยภาพในการทำงานมากน้อย แค่นั้น มีศักยภาพในการประสานงาน ในการดูแลจังหวัดสุพรรณ ในการที่จะรักษาสุพรรณให้มีความ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเหมือนอย่างสมัยที่นายบรรหารอยู่ได้มากน้อยแค่นั้น ฉะนั้นในฐานะที่เป็น ทายาทของตระกูลศิลปะอาชานเนี่ย ก็มีความกดดันพอสมควรแต่ในขณะที่เดียวกันมันก็ เปรียบเสมือนแรงผลักดันให้เรา เป็นไฟในการทำงาน ให้เรามุ่งไปข้างหน้าเพื่อที่ว่าเราจะต้องลบค่า สบประมาทว่าคนบางทีจะพูด พอทำไว้ดีแล้วมา เจิงสมัยลูกเนี่ย อันนี้เราก็จะไม่ให้เกิดขึ้น เราก็จะ พยายามรักษา คือ ใต้เพดานบินแล้วก็ รักษาเพดานบิน แล้วก็สานต่อจากสิ่งที่นายบรรหารได้ทำ เอาไว้ เขาบอกว่าสานงานต่อกองานใหม่เนี่ยนะครับ แต่ไองานใหม่เนี่ย ยังไม่ต้องไปก่อหรือเอา แค่สานงานเก่าที่มันอยู่เนี่ย คุณที่อปก็จะแยกอยู่แล้วละ ไม่ต้องอะไรแค่เรื่องสาธารณะสุขเนี่ย อยู่เข้ามา อยู่ที่ สสจ. นี้กับที่สาธารณสุขได้นานยังคะ *ผู้วิจัย : 2 ปีแล้วคะ* อ้อ 2 ปี ก็ไม่ทันนายบรรหาร โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคเนี่ย อยู่ก็ได้ยืนทุกปี ไม่ใช่ทุกปี ทุกเดือนสมัยก่อนที่นายบรรหารยัง อยู่เนี่ย ท่านจะมาประชุม โครงการ 30 บาทที่โรงพยาบาลเจ้าพระยาฯ เนี่ยทุกเดือน ประชุม ทั้งหมดเกือบ 200 ครั้งเดือนละครั้ง สองร้อยครั้งเนี่ย ก็ลองคำนวณแล้วกันว่าก็ปีแล้ว โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคในจังหวัดสุพรรณบุรีเนี่ย เป็นจังหวัดเดียวที่โรงพยาบาลไม่เจิง เราอยู่ได้ ฉะนั้นนี่ คือสิ่งที่คนคาดหวังเอาไว้ว่าเดี๋ยวคุณที่อปมาเดี๋ยวก็ต้อง แต่มันทำขนาดนั้นไม่ได้ พอนายบรรหาร ไม่อยู่หลายสิ่งหลายอย่างมันก็เปลี่ยนไป แล้วก็เราก็ค่อยๆ มาเริ่ม เริ่มกันใหม่อย่างตอนนี้ คุณที่ อปทำอะไรได้ให้กับโรงพยาบาลทั้ง 10 โรง ทำอะไรให้ให้กับทีมหมอทีมแพทย์พยาบาล เราก็ค่อยๆ ทำในศักยภาพที่เราทำได้ก่อนแล้วพอถึง ณ จุดหนึ่งแล้วเดี๋ยวเราก็อยมาน่ากันว่าสิ่งที่คนสุพรรณ คาดหวังไว้เนี่ย มันคืออะไรแล้วเราตอบสนองเขาได้มากน้อยแค่นั้น

5. ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปะอาชานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

ตอบ ก็ขึ้นอยู่กับผมเนี่ยแหละว่า ถ้าทำออกมาแล้วดีมันก็จะสานต่อสิ่งที่นายบรรหารทำมา ผมตอบไม่ได้ว่าท้ายที่สุดแล้ว การทำงานของตระกูลศิลปะอาชาน เราจะมีบารมีเราจะสามารถคง รักษาชื่อเสียงของนายบรรหารเอาไว้ได้มากน้อยแค่นั้น แต่นับตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 2559 ซึ่ง พรุ่งนี้จะครบ 4 ปีที่ท่านจากไป ทำงานมาถึงตรงนี้ได้จนถึงวันที่นายบรรหารไม่อยู่ คุณที่อปสามารถ รวมสุพรรณให้ได้เป็นหนึ่งเดียวไม่มี ส.ส. พรรคอื่นเข้ามา คุณที่อปสามารถนำพาเอา พรรคชาติไทยพัฒนาเข้ามาร่วมรัฐบาลเข้ามาทำงาน ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถทำงานกับในจังหวัดสุพรรณบุรีประสานทุกหน่วยงาน ในจังหวัดได้ 4 ปีที่ทำมาถามว่าพอใจไหม ก็ถือว่าเราทำดีที่สุดแล้ว ส่วนในอนาคตเราจะสามารถ เพดานบินหรือว่าขึ้นไปถึงระดับที่นายบรรหารอยู่ไหม คงจะลำบากเพราะนายบรรหารเป็น นายกรัฐมนตรี นายบรรหารเนี่ย ถ้าไปดู profile ของท่านนะครับ นายบรรหารเนี่ย อู๊ยก็คงจะรู้เริ่ม จากการเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็น นายคนที่ 21 ของประเทศไทย แปรตำแหน่งนี้เนี่ย คุณที่อปกล้าบอกเลยไม่มีใครในประวัติศาสตร์ การเมืองไทยตั้งแต่ปี 2475 ที่เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองที่มี portfolio ที่เป็นรัฐมนตรีเหมือน อย่างนายบรรหารไม่มีใครขนาดนี้ ดังนั้น สิ่งที่เราจะคิดว่าบารมีเราจะไปถึงคนชื่อบรรหาร คงยาก การที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีนั้นเนี่ย โอ้โฮ มันไม่ใช่เรื่องง่าย แต่สิ่งที่คุณสามารถพูดได้ก็คือว่าเรา ตระกูลศิลปอาชาเนี่ย ทั้งคุณหญิง คุณนา และคุณที่อปเองเนี่ย เราก็จะทุ่มเทกำลังทั้งหมดที่เราไม่ ว่าจะกำลังกาย กำลังทรัพย์ หรือว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เราทำได้ทำงานให้กับจังหวัด ถ้าหากว่าในการ ทำงานอย่างนั้นแล้วเราสามารถทำให้จังหวัดนั้นเนี่ย มีความสมัครสมานสามัคคีแล้วก็มี ความปรองดองกัน สามารถทำงานต่อ จะสานต่อจากที่นายบรรหารทำไว้ได้นั้นก็จะ เป็นสิ่งที่โชคดี ดังนั้นถามว่าจะมีบารมีเหมือนอย่างที่นายบรรหารมีไหม ตอบไม่ได้ ตอบได้แค่เราจะทำให้ดีที่สุด แล้วก็คนที่ทำได้ดีที่สุดก็คือตัวคุณที่อปอยู่แล้ว

6. เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้วางใจในตระกูลตระกูลศิลปอาชามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

ตอบ เพราะว่าสิ่งที่พวกเราเคยพูดเอาไว้เนี่ย เราทำตามที่เราพูดสิ่งที่พวกเราได้สัญญาไว้ ไม่ว่าจะเป็นนายบรรหาร ไม่ว่าจะเป็นคุณหญิง คุณนาหรือแม้กระทั่งคุณที่อป เราทำตามที่เราสัญญา และที่สำคัญการทำงานของตระกูลศิลปอาชาเนี่ย เราทำงานกันอย่างต่อเนื่อง อย่างที่คุณที่อปกล่าว ไปเมื่อตอนแรกว่านายบรรหาร เนี่ยทำตั้งแต่ก่อนจะเป็น ส.ส. จนกระทั่งประสบความสำเร็จ เป็น นักธุรกิจก็ทำ พอเข้าการเมืองก็ยิ่งทำเยอะขึ้นไปใหญ่ในสถานะรัฐมนตรีแต่ละกระทรวงจนกระทั่ง มาถึงนายกรัฐมนตรีเนี่ย คนสุพรรณได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของจังหวัดสุพรรณบุรี คนรุ่นใหม่ อาจจะไม่เห็น แต่ถ้าคนรุ่นเก่าอาจจะเคยเห็น ตอนที่อู๊ยกเกิด ประทานโทษไม่รู้ละลาบละล้วงหรือ ป่าวปี่นี้อายุเท่าไรครับ **ผู้วิจัย:** 27 ค่ะ ตอนที่อู๊ยกเกิดเนี่ย ถนนเส้น 340 เสรีจรัญย์ จำความได้ เข้าเส้น ไหนเส้นบางบัวทองนี่ใช่ไหมครับ **ผู้วิจัย:** ใช่ค่ะ นี่คือสิ่งที่คนรุ่นใหม่จะเห็นละ แต่สมัยคุณที่อป สุพรรณไม่มีสายตรงไปจังหวัดสุพรรณบุรีจะต้องวิ่งผ่านปทุมธานีไปทางอ่างทอง ไปสายเอเชีย

แล้วก็อ้อมเข้ามาว่าจะเข้าสู่พรรณ เข้าทางพิเศษชัชชาตุมื่อก่อนจะเข้ามาจะผ่านโรงเรียนสงวนหญิง
 มื่อก่อนเนี่ย ถนนเส้นหน้าโรงเรียนสงวนหญิงเนี่ยนะครับ ตอนนีที่มันวิ่งไปแล้ว มันจะไปเจอเสา
 ไฟโซใหม่ มื่อก่อนเส้น340 เส้นนั้นไม่มีมันจะเป็นถนนตรงมาจากอำเภอพิเศษชัชชาตุมื่อ เนี่ยกว่าจะ
 เข้าถึงสุพรรณ ได้เนี่ย ใช้เวลาถึงสามชั่วโมง ถ้าย้อนหลังกลับไปสมัยนายบรรหารยังเด็กๆ อยู่ไม่มี
 ถนนเลย นายบรรหารเข้ากรุงเทพเนี่ย นายบรรหารต้องไปขึ้นเรือที่บางปลาฆ่า แล้วก็ใช้เวลาข้ามคืน
 เลยมาเช่าที่ท่าพระจันทร์ ฉะนั้นสิ่งต่างๆ ที่นายบรรหารพัฒนามาเรื่อยๆ เนี่ยมาจนถึงวันนี้เนี่ย มันทำ
 ให้เรา เป็นเครื่องที่ทำให้คนสุพรรณให้เห็นว่า เรามีการทำงานต่อเนื่องมาโดยตลอด อย่างถนนเส้น
 340ที่ คุณที่อุปพุดถึงเนี่ยมันได้ใช้เวลา 2-3 ปี ในการสร้างนะครับมันใช้เวลานับ 10 ปี ในการสร้าง
 หรือแม้แต่ถนนวงแหวนรอบจังหวัดสุพรรณ อู่ยงเคยขับผ่านแล้ว ถ้าไปดูในแผนที่เนี่ย มันเป็นรูป
 ไบโพธิ์ระยะทางเนี่ย 44 กิโลเมตรมีสะพานทั้งหมด 13 สะพาน การสร้างถนนวงแหวนบวกกับ
 สะพานข้ามเนี่ย ในสมัยก่อนนั้นเนี่ย จังหวัดเดียวที่มีถนนวงแหวนรอบจังหวัดคือกรุงเทพมหานคร
 แล้วถามว่าสุพรรณมาได้ยังไง ก็นายบรรหารไม่ได้ใช้คำว่าถนนวงแหวน ใช้คำว่าทางเลียงเมือง
 เลียงไปเรื่อยๆ เลียงไปจนครบเป็นไบโพธิ์แล้ว ก็ต้องหาสะพานที่ว่า คือกว่าจะทำได้ 44 กิโลเมตร 13
 สะพานเนี่ย ใช้เวลานับ 10 ปี นี่คือความวิริยะอุตสาหะ ด้วยความอดทนของคนที่ชื่อบรรหาร
 ท่ามกลางกระแสที่โดนคนเขาว่า ว่าเนี่ย โอ้ยอะไรก็เอาแต่สุพรรณไร้งี้ๆ แม้แต่คนสุพรรณเอง บางที
 ก็ยังค้านายบรรหารแต่ท่านอาศัยทั้งความอดทน อาศัยทั้งความอุสาหะ ใช้ทั้งความมานะ ความมี
 วินัยเนี่ย ค่อยๆ ทำงานจนกระทั่งสุพรรณเนี่ย มาเป็นอย่างที่เราเห็นทุกวันนี้ ถนนเส้นที่วิ่งไป
 หนองวันเปริยง ถนนสายนั้นเมื่อก่อนไม่มีเลย แต่ท่านอาศัยความอดทนแล้วก็สร้างท่านทำด้วย
 ความรัก คุณที่อุปยังเคยถามท่านว่าทำไมพอถึงได้ทำขนาดนี้ ท่านบอก ถ้าพ่อไม่ทำใครจะทำ แล้วก็
 จ้างให้อีก10 ปี อีก100 ปี ก็ไม่มีใครทำได้แบบนายบรรหาร ฉะนั้นนี่คือสิ่งที่ครอบครัวศิลปอาษา
 เนี่ย ตั้งแต่ สมัยนายบรรหารเนี่ย ทำให้กับจังหวัดสุพรรณมา อย่างต่อเนื่องแล้วคนสุพรรณก็เห็น
 ฉะนั้นนี่คือสิ่งที่ทำให้ทำไมคนสุพรรณ ถึงได้มั่นใจในตัวคนชื่อ บรรหาร ศิลปอาษา แต่ความมั่นใจ
 เหล่านั้น ไม่ได้แปลว่ามั่นใจพอ แล้วจะมั่นใจลูก ขึ้นอยู่ที่ว่าตัวคุณที่อุปเองเนี่ย เขาเรียกว่าจะ
 สามารถสร้างความมั่นใจให้กับคนสุพรรณเนี่ย ได้มากน้อยแค่ไหน เขาบอกว่าภาษาอังกฤษ คุณที่
 อุปไม่รู้ว่่าภาษาไทยเขาเรียกว่าอะไรไม่ค่อยแข็งแรงภาษาไทยเหมือนกัน trust คำว่าความเชื่อถือ
 trust cannot be given , trust must be earned ก็แปลว่าความเชื่อมันเนี่ย มันไม่สามารถให้กันได้ เช่น
 พ่อบอกว่า อะคนเชื่อพ่อพ่อเอาให้ที่อุป มันไม่ใช่ you have to earn it คุณต้องไปภาษาไทยเขา
 เรียกว่าไป earn ไป work เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งความเชื่อถือเหล่านี้มันไม่สามารถอยู่ๆ จะมาให้กันได้
 ฉะนั้น นายบรรหารใช้เวลาทั้งชีวิตกว่าจะ earn trust ของคนสุพรรณมา คุณที่อุปก็เช่นกัน วันนี้
 ทำงานมาได้ 3-4 ปี อยู่ในช่วงที่กำลังก่อร่างสร้างรากฐานทางการเมืองของตัวเองขึ้นมา ก็ต้องใช้

เวลา แล้วก็ต้องใช้ความอดทน แล้วก็ต้องใช้ความมานะ ที่จะไปให้ได้มาซึ่งความเชื่อใจ ความเชื่อมั่นเหล่านั้นจากคนสุพรรณไม่ใช่อยู่ๆจะไป เชื่อผมนะแล้วคนจะมาเชื่อ มันไม่ใช่ เขาบอกเมื่อคุณพูด เราจะฟัง เวลาคุณที่อุปพูดไปเขาก็ฟัง แต่เมื่อคุณทำเราจะเชื่อ คุณที่อุปต้องทำให้เขาเห็นก่อน เขาก็จะเชื่อในสิ่งที่คุณที่อุปทำ

7. ในภายภาคหน้าคิดว่าอำนาจทางเมืองของตระกูลศิลปอาษาจะเป็นอย่างไร

ตอบ แน่แน่นอนว่าต้องมีวันจบครับ ถัดจากนายบรรหารมาเป็นนายวรารุช ถัดจากนายวรารุชไม่รู้ว่าคุณชายสองคนของคุณที่อุปจะทำงานการเมืองต่อไหม บังคับกันไม่ได้ ถ้าทำงานต่อก็อาจจะสานงานต่อ การทำงานของตระกูลศิลปอาษา ถ้าไม่ทำต่อ ก็จบไป แต่ว่าทั้งนี้ทั้งนั้น สิ่งหนึ่งที่แน่นอนก็คือไม่มีอะไรที่ค้างฟ้า ในอนาคตจากนี้ไปอีก 50 ปี อีก 30 ปี ก็อาจจะเป็นตระกูลอื่นที่เข้ามาทำงานในจังหวัดสุพรรณบุรี มันไม่มีตระกูลไหนที่โอ้อโฮอยู่กันมาที่ค้างฟ้า ก็ขนาดแมนยูเป็นแชมป์อยู่ 5 ปีก็ยั้งร่วงไม่เป็นท่า เหมือนกัน สังขธรรม มันก็คือมันไม่มีอะไรที่อยู่คงกระพัน พอพ้นจากคุณที่อุปไปแล้ว ถ้าลูกๆ ไม่ทำต่อบารมีมันก็จะค่อยๆ หมดหายหายไป มันก็จะเป็นที่ของนักการเมืองรุ่นใหม่ๆ ต่อๆ ไปเข้ามาว่าตระกูล ก. ตระกูล ข. ใครต่อใครเข้ามา ก็จะเป็นหน้าที่ของเขาต่อไป และที่จะต้องมาวางรากฐาน แล้วก็มาทำงานให้จังหวัดสุพรรณบุรี ก็ถือว่าเป็นหน้าที่ของคนสุพรรณที่ถ้าถึงวันหนึ่งตระกูลศิลปอาษา ไม่ทำงานต่อแล้วเนี่ย ท่านก็ต้องเลือกหา สส. ที่ทำงานให้กับคนสุพรรณมาดูแลความเป็นอยู่ของท่านให้ได้ดีเหมือนอย่างที่ท่านายบรรหารทำมา

8. สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาษายังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

ตอบ อย่างที่พูดตอนแรกนะครับว่าไม่ใช่คงอำนาจไว้หรอก แต่ว่าจากการที่ คุณที่อุปทำงานกับนายบรรหาร มาแล้วเราดำเนินการทางการเมืองต่อเนื่องเนี่ย มันก็ทำให้เราสามารถพูดคุยกับหน่วยงานราชการ ได้ง่ายขึ้นอะ อย่างคุยกับท่าน สสจ. คุยกับทางกระทรวงสาธารณสุข คุยกับกระทรวงมหาดไทย เราก็ได้ความร่วมมือจากท่านผู้ว่า ท่านรองผู้ว่า ท่านปลัดจังหวัด ท่านนายอำเภอ คุยกับทางตำรวจ คุยกับหลายๆ ฝ่าย ฉะนั้นเนี่ย มันก็แล้วแต่ว่าคนที่สานงานต่อคนที่รับไม้ต่อจากนายบรรหารมานะี่ย คุณมา work ต่อมากน้อยแค่ไหน ถ้ารับไม้มาแล้ว แล้วมานั่งเฉยๆ นั่งงอมืองอเท้าดูดหัวแม่โป้งอยู่แล้วก็นั่งเฉยๆ รอให้บารมีมันงอกขึ้นมาเองมันก็จะหมดไปโดยปริยาย แต่ว่าสิ่งที่คุณที่อุปทำทุกวันนี้ แน่แน่นอนว่ามันเทียบกับสิ่งที่นายบรรหารทำมาตลอดชีวิต ไม่ได้หรอก แต่ว่ามันก็ค่อยๆ ทำวันไหนคุณที่อุปมีเวลา พอภารกิจจากกระทรวงเสร็จคุณที่อุป ก็จะไปสุพรรณไปตรวจเยี่ยมให้กำลังใจชาวบ้าน ไปตรวจเยี่ยมหน่วยราชการนั้น หน่วยราชการนี้แก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้าน ซึ่งตอนนี้เราก็มี สส. อยู่ในพื้นที่ คุณที่อุปเองวันนี้ทำหน้าที่เป็นหัวเรือใหญ่ของ

พรรคคุณแลพรรคเนี่ย เราก็ต้องดูภาพรวมยังเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเนี่ย เราต้องดูแลทั้ง ภาคเหนือ กลาง อีสาน ได้ ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาไฟป่า ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่อยู่ภายในกรมอุทยาน แต่ในขณะเดียวกัน พื้นที่ของเราในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น เราก็ทิ้งไม่ได้เราก็มี ส.ส. ไม่ว่าจะเป็นท่าน สรชด สุจิตต์ ไม่ว่าจะเป็น ท่านณัฐวุฒิ ท่านเสมอกัน ท่านประภัตร คุณแลในพื้นที่ แล้วเวลามีปัญหาอะไรขึ้นมา ก็จะสานงานต่อกันว่า เออ คุณขอรับก็จะมาบอกคุณที่อปว่าเออเนี่ยมีปัญหาตรงนี้ คุณที่อปก็จะไปแก้ให้ อย่างเช่น ในเมืองเรา ขาดน้ำบาดาล อะคุณที่อปก็สั่งหน่วยงานที่อยู่ในภายใต้สังกัดไปทำงานให้ ก็ทำงานกันเป็นการเชื่อมต่อกัน อยู่กับในพื้นที่กับระดับส่วนกลางจะนั้นเนี่ย นี่คือนี่ที่เราพยายามทำถึงแม้ว่า นายบรรหารจะไม่อยู่แล้วมันก็ยังค่อยๆ ทรงคอยรักษามาได้ แต่ว่าถ้าถึงวันหนึ่งที่พอพ้นคุณที่อปไปแล้ว ถ้าหากว่าลูกๆ ไม่เอาต่อมันก็จะหมดไปโดยปริยาย แล้วถึงเวลาคนก็จะเปลี่ยนคนใหม่ขึ้นมา อย่างที่คุณที่อปเคยบอก

9. อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชากลุ่มหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

ตอบ ก็จะต้องเป็นในเซ็นที่ความทุ่มเท ความอดทน แล้วก็ความรัก ที่ครอบครัวศิลปอาชานั้น เนี่ยมีให้กับจังหวัดสุพรรณ เพราะว่าเราเกิดมาจากจังหวัดสุพรรณ เป็นบ้านพ่อ บ้านแม่เรา ท่านบรรหารก็เกิด อยู่ในตลาดแล้วก็คุณหญิงก็อยู่ในตลาด อ้อยก็อยู่ในตลาด ฉะนั้นมันคือบ้านเรา เวลาเราสร้างบ้าน เราเกิดมาในบ้าน เราก็ต้องดูแลบ้านให้ดี คุณที่อปเองเนี่ย ถึงแม้จะไม่ได้เกิดในสุพรรณ คุณที่อปเกิดในกรุงเทพฯ แต่ความผูกพันกับสุพรรณเนี่ย คุณที่อปไปสุพรรณเกือบทุกวัน บางทีคุณที่อปยังคุณ โจ๊กกับเพื่อนไปสุพรรณอาทิตย์ละแปดวัน คือไปมันทุกวัน แล้วก็เราได้เห็นสิ่งที่พ่อตัวเองทำขึ้นมา สิ่งที่คุณที่อปทุ่มเทให้กับจังหวัดสุพรรณบุรี หลายสิ่งหลายอย่าง อย่างเช่น ศาลากลางเนี่ย สมัยที่ยังก่อสร้าง เนี่ยอยู่จำความได้ศาลากลางมันก็เสร็จแล้ว แต่ก่อนที่ศาลากลางจะเป็นอย่างนั้นเนี่ย ที่ตรงกลางศาลากลางเลยมีที่ไปดาวอยู่ นายบรรหารต้องควักเงินซื้อเอง เพราะเวเนคืนไม่ได้ชาวบ้านไม่ยอม ราคาไม่ได้ หลายที่ที่ในสุพรรณที่เกิดเหตุการณ์นี้ แต่ที่ท่านบรรหารทำไปด้วยความที่ท่านรัก นี่คือนบ้านผม ผมจะทำให้กับบ้านผม ดังนั้นความรักที่เรามีให้กับบ้านของเรา ความทุ่มเทที่เรามีให้กับบ้านของเราอย่างทุกวันนี้คุณที่อปเอง เราก็ทำงานอย่างเต็มที่ให้กับจังหวัด วันก่อนคุณที่อปไปที่ โรงพยาบาลเจ้าพระยาบรมราช เจอท่าน ผอ. ท่านผอ. บอกท่านมี thermoscan อยู่เครื่องเดียวอยู่ที่ตึกใหม่ ฉะนั้นเวลาคนเดินเข้าเดินออกเนี่ย มันต้องคอยมายิง thermometer มันก็ไม่สะดวก คุณที่อปก็ควักเงินไปสามแสนกว่าบาท ซื้อ thermoscan ใหม่ให้กับโรงพยาบาล ท่านผอ. บอกยังขาดหน้ากาก N95 ท่านยังขาดชุด PPE คุณที่อปก็ไปตระเวนหามา จนพรรคพวกกันเขาก็ทำเรื่องบริจาคได้ชุด PPE มา 1,000 ชุด ได้หน้ากาก N95 มา ฉะนั้น เราก็ทำเท่าที่เราทำได้ในศักยภาพที่เรา มี พี่น้องประชาชน

สุพรรณขาดแคลนน้ำ เราทำชุดแจกจ่ายน้ำบาดาล เราจะทำให้ครบทุกอำเภอ ตอนนี้ทำไปสองอำเภอ แล้วคืออำเภอศรีประจันต์ กับอำเภอดอนเจดีย์ พี่น้องประชาชนยังขาดบ่อบาดาล เราก็จะไปเจาะให้ตามหมู่บ้านทั้งหลายมีปัญหาเรื่องที่ทำกินในด้านข้าง คือเราอยู่ในกระทรวงไหนก็จะทำหน้าที่ กระทรวงนั้นเนี่ย ให้กับชาวสุพรรณ ดังนั้น ความรัก ความห่วงหา ที่เรามีให้กับจังหวัดนั้นเนี่ย เราเรียกได้ว่าไม่แพ้คนอื่น และผมเองก็ไม่ยอมในฐานะตระกูลศิลปอาษา เราจะไม่ยอมให้ใครมาเรียกว่า มาทำให้สุพรรณบุรีต้องมัวหมอง เราจะไม่ยอม ให้ใครมาเอารัดเอาเปรียบพี่น้องชาวสุพรรณ เราจะทำทุกอย่างเพื่อให้คนสุพรรณนั้นเนี่ย ได้อยู่ดีมีสุข ตามฝัน ตามปณิธานของคนที่ตั้งบรรหาร ศิลปะอาษา ที่ท่านฝันเอาไว้ว่าท่านอยากเห็นลูกหลานชาวสุพรรณนั้นเนี่ย เรียนจบดีๆ จบแล้วไม่ต้องไปทำงานไกล อยู่ในสุพรรณ แล้วก็ได้สร้างสังคม ได้สร้างให้จังหวัดสุพรรณของเราเนี่ย เจริญ เมื่อก่อนสุพรรณ ไม่มีมหาวิทยาลัย นายบรรหารบอกทำไมต้องไม่มี นายบรรหารไปเอา ม.เกษตร นายบรรหารไปเอา ม.สวนดุสิต นายบรรหารไปเอา ราชภัฏ ราชมนคล มาจนในที่สุดลูกหลานคนสุพรรณเนี่ย ก็ได้เรียน แล้วก็พอเรียนเสร็จก็ไปทำงานให้กับจังหวัดสุพรรณ ไม่ต้องจากบ้านไม่ต้องไปไหนไกล แล้วพอถึงเวลาบั้นเนี่ย ก็มาช่วยกันทำงานให้กับสุพรรณอย่างตอนนี้อยู่จบแล้วก็มาทำงานให้กับ สสจ.ก็มาดูแลคนสุพรรณเอง ฉะนั้นสิ่งที่อยู่กำลังทำอยู่เนี่ย นี่คือนี่ที่นายบรรหารฝันเอาไว้สมัยที่นายบรรหารยังเด็กๆ แต่นายบรรหารทำไม่ได้ เพราะสมัยนั้นสุพรรณไม่มีโรงเรียนดีๆ สมัยนั้นสุพรรณไม่มีมหาวิทยาลัย ท่านถึงได้ชวนชวน สร้างโรงเรียนบรรหาร 1 จนถึงบรรหาร 7 โรงเรียนกาญจนา เป็นโรงเรียนกาญจนาแห่งสุดท้าย แห่งประเทศไทยที่สมเด็จพระเทพฯ ได้ทรงพระกรุณา ให้เปิดโรงเรียนกว่าจะได้มานี่ยากมากกว่าจะหาที่ได้ เป็นอะไรที่ยากสุดๆ แล้วโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยแล้วก็ เป็นโรงเรียนที่คนเขาเรียกว่าเป็นโรงเรียนที่ดีที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรี แล้วก็ในเขตพื้นที่รอบๆ บ้านเรานี้คือฝันที่นายบรรหารฝันเอาไว้ว่าลูกหลานคนสุพรรณจะได้มีโรงเรียนดีๆ มีมหาวิทยาลัยดีๆ เสร็จแล้ว ก็มีงานดีๆ ทำแล้วก็ มาดูแลสุพรรณ บ้านเราฉะนั้น นี่คือการรักที่ตระกูลศิลปอาษาเราเนี่ย มีให้กับจังหวัดให้กับคนสุพรรณ ให้กับแผ่นดินเกิด แล้วพอถึงเวลาเนี่ย คนสุพรรณก็จะได้รับเอาความรู้สึกนี้ไป แล้วก็มาช่วยกันทำงานให้กับจังหวัดสุพรรณ ฉะนั้นนี่คือสิ่งที่นายบรรหาร ฝันเอาไว้ว่าที่สุดทำให้ความฝันของนายบรรหารกลายมาเป็นความรัก แล้วก็ เป็นความอดทน แล้วก็กลายเป็นความวิริยะอุตสาหะ ทำให้กับจังหวัดสุพรรณ พอรับไม่ต่อจากนายบรรหารมาก็ก็เป็นคุณที่อุปถัมภ์แหละก็ค่อยๆ ทำอาจจะยังไม่ดีเท่านายบรรหาร แต่ความเขาเรียก หนทางพิสูจน์ม้่า กาลเวลาพิสูจน์คน จะให้ชมได้ ต้องรอให้ตายก่อนอะ ตายปุ๊บชมได้ทันที ตอนบรรหารอยู่ โย้ยคนนั้นบ่นอย่างนั้น คนนี้ด่าอย่างนั้น พอตายปุ๊บ โหนายบรรหารอย่างนั้น นายบรรหารยังจี้คุณที่อุปถัมภ์แล้ว คุณที่อุปถัมภ์ก็ตกลง

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล สมาชิกพรรคภูมิใจ

ไทย อดีตรองประธานสภาผู้แทนราษฎร อดีตรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงศึกษาธิการ อดีต
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง 9 สมัย และอดีตรอง
หัวหน้าพรรคชาติไทย

สัมภาษณ์ ณ วันที่ 5 พฤษภาคม 2563

1. ท่านคิดว่ากรณีที่ตระกูลศิลปอาชานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ตอบ ข้อดีก็คือมันทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่นนะ เราจะเห็นได้ว่าที่สุพรรณบุรีเนี่ย มีคนพูดอยู่ตลอดเลยว่ามันเป็นเมืองที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด สาเหตุหนึ่งของการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดก็คือการที่ได้นักการเมืองที่อยู่ในทีมเดียวกัน พรรคเดียวกันทั้งหมด แล้วนอกเหนือจากทีมเดียวกัน พรรคเดียวกันแล้วเนี่ยมันยังมีตระกูลศิลปอาชา คือนายบรรหาร ศิลปอาชา นายชุมพล ศิลปอาชา แล้วมาอีกรุ่นมีนายบรรหาร คุณกัญญา คุณชุมพล แล้วพอมามีอีกรุ่นหนึ่งก็มีคุณวราวุธ คุณกัญญา พวกเนี่ยมันจะเห็นถึงความต่อเนื่องในการพัฒนามันก็ทำให้บ้านเมืองเนี่ย มันไปแบบก้าวกระโดดแล้วไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสังคม เรื่องของการศึกษาหรือเรื่องทางด้านการเกษตรเราจะเห็นเลยว่าสุพรรณบุรีเนี่ยมีคนพูดอยู่ตลอดว่าเหย้าทำอะไรจะพัฒนาอะไรก็ทำให้เหมือนเมืองสุพรรณบุรีนั่นคือข้อดี ส่วนข้อเสียถ้าหากกรณีนี้กรณีที่เป็นตระกูลที่เกิดขาดความสำคัญทางการเมืองเนี่ยพอรู้ว่าผูกขาดมันก็จะไม่เห็นสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้น ไม่ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่สามารถจะนำมาเปรียบเทียบได้ว่า เอ๊ย เป็นยังไง มันก็จะอยู่ยังเงี้ย ก็คิดว่าเอออันเนี่ยมันคือการพัฒนาแล้ว แต่จริงๆ มันอาจจะไม่ใช่

2. ท่านคิดว่าตระกูลศิลปอาชามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

ตอบ ในปัจจุบันนี้ผมไม่รู้อะนะ แต่ในอดีตที่ผ่านมาเนี่ยต้องยอมรับว่าตระกูลศิลปอาชาเนี่ยมีบทบาทแล้วก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของคนในจังหวัดสุพรรณบุรี จะเห็นเลยว่าเมื่อตอนนั้นนะคะแนนที่ได้ลำดับหนึ่งของประเทศเลยก็คือนายบรรหาร หลุดจากนายบรรหารมาก็เป็นอาจารย์ชุม

พล ตอนที่ท่านบรรหารได้พัฒนาที่เนี่ยจะได้คะแนนค่อนข้างสูงมาก คิดลำดับหนึ่งในห้าของประเทศมาโดยตลอดนั่นแสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของ ศิลปะอาชานิยมมันมีส่วนต่อการตัดสินใจของประชาชน ในการเข้าไปในคูหาแล้วจะกาบัตรอาจจะเป็นเพราะความผูกพัน เพราะเห็นการสร้างงาน เห็นการพัฒนา มันก็เลยทำให้มีความรู้สึกเกิดความเชื่อมั่นต่อตระกูลเนี่ย

3. จากข้อ 2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

ตอบ มันก็มีผลนะนะ เพราะว่าจังหวัดที่อยู่ติดกันเนี่ยครอบครัวศิลปอาชานิยม ในอดีตเนี่ยมีทั้งนายกรัฐมนตรี มีทั้งคนที่เป็รัฐมนตรีแล้วเมื่อก่อนเนี่ย ผมยังเป็น ส.ส. เต็มๆ มันก็จำเป็นเวลาเราจะดึงผลงานอะไรมาสู่จังหวัดอ่างทองเนี่ย มันก็ต้องอาศัยรัฐมนตรีหรือคนของพรรค ที่เข้าไปทำหน้าที่เป็รัฐมนตรี มันก็เลยทำให้ได้รับ อานิสงส์อันนี้ แล้วพอเติบโตขึ้นคนก็รู้ว่าชาติไทย หรือชาติไทยพัฒนาเนี่ย ท่านบรรหารเนี่ยจะเป็นผู้ที่มิบทยาบทแม้ว่า มีรูปแบบในการนิดิ้นยเนี่ยมันจะต้องเป็นระบบคัดผ่านทางระบบพรรคมีกรรมการบริหาร มี ส.ส. มีอะไรเข้ามา แต่ในทางพฤตินัยแล้วก็ต้องยอมรับว่าท่านมีบารมีในการที่จะขอสมาชิกว่า เอ๊ยควรจะเป็นยังงี้ๆ มันก็เลยทำให้ผมได้รับโอกาสในการที่จะเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปอาษา

ตอบ ผมคิดว่าเป็นตระกูลที่น่าเอามาเป็นแบบอย่างอะนะ เพราะเป็นตระกูลที่ทุ่มเทการทำงานเนี่ยให้กับบ้านเกิดเมืองนอนของตัวเอง เป็นสิ่งที่จะสะท้อนให้คนรุ่นหลังได้เห็นว่าไม่มีใครหรอกที่จะรักบ้านเกิดของตัวเองมากกว่าคนที่เกิดในจังหวัดนั้น ไม่มีใครรักสุพรรณมากกว่าคนสุพรรณบุรี เพราะฉะนั้นเมื่อท่านเกิดสุพรรณบุรีท่านก็ได้แสดงให้เห็นจนวันนี้เนี่ย มันกลายเป็นคำพูดเลยบอกว่าไม่มีใครหรือรักอ่างทองมากกว่าคนอ่างทองรัก เหมือนกับคน ไม่มีใครรักสุพรรณมากกว่าคนสุพรรณรักมันก็เป็นการปลุกฝังให้คนมีความรู้สึกผูกพันกับบ้านเกิดและก็มีความรักบ้านเกิด

5. ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

ตอบ เรื่องอนาคตมันอยู่ที่ตัวของคนในตระกูลที่มาสืบทอดเจตนารมว่าเขาประพฤติปฏิบัติ ยังไง เพราะการเมืองผมต้องบอกก่อนนะว่ามันไม่เหมือนกับมรดกหรือมันไม่เหมือนกับทรัพย์สินที่พอพ่อตายแล้วหยิบไปยกให้กับลูกมันต้องอยู่ที่ศรัทธาของคนเพราะฉะนั้นตัวของคนที่เป็ผู้สืบทอดอำนาจเนี่ย มันต้องปฏิบัติตัวให้เหมือนกับที่ต้นกำเนิดปฏิบัติ ถ้าประชาชนขาดความเชื่อมั่น

และมองไม่เห็นประโยชน์มองไม่เห็นคุณค่าตรงนั้นก็อาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลง อันนี้ไม่มีใครตอบได้นอกจากตัวของผู้สืบตระกูล ผู้สืบทายาททางการเมือง

6. เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้วางใจในตระกูลศิลปอาชามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

ตอบ ก็เพราะอย่างที่ผมบอกไป เพราะท่านมีสำนึก สำนึกในการที่จะกลับมาเร่งรัดพัฒนาบ้านเกิดของตัวเองจะเห็นเลยตั้งแต่ก่อนท่านจะเป็นนายกเนี่ย ท่านเป็น ส.ส. มานานแล้วความเจตจำนงของท่านในการพิจารณางบประมาณ ท่านจะไปเป็นกรรมาธิการงบประมาณเกือบทุกปี ซึ่งไปเป็นกรรมาธิการงบประมาณเนี่ย ท่านก็จะได้เปรียบและรู้ว่าบจะไปลงตรงไหนแล้วก็สามารถพูดคุยกับหน่วยงานที่จำเป็นที่จะต้องขอให้งบประมาณของกลุ่ม ของกระทรวงตัวเองผ่านก็จะถ้อยทีถ้อยอาศัยกันมันก็เลยทำให้สุพรรณบุรีเนี่ย มีงบในการที่จะพัฒนาจังหวัดมากกว่าจังหวัดอื่นๆ แล้วก็ต่อเนื่องมากกว่าบ้านเมืองอื่นๆ

7. ในภายภาคหน้าคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชจะเป็นอย่างไร

ตอบ ก็อย่างที่ผมบอกเมื่อกี้เนี่ย อันนี้ไม่มีใครตอบได้หรอกเพราะวันนี้เนี่ยมันถึง generation ที่ 2 ท่านบรรหารแล้วก็มาลูก ท่านบรรหาร ชุมพล แล้วก็มาลูกและ มันอยู่ที่ generation ที่ 2 ว่าเขาจะวางตัวประพฤติกรรมยังไง ถ้าเขาทำได้เหมือนพ่อว่าสามารถสืบทอดได้ต่อไปไม่ว่าจะเป็นคุณกัญญา คุณวรารุช

8. สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาชายังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

ตอบ ความเชื่อกับความศรัทธา ความเชื่อกับความศรัทธานี้มันเป็นเรื่องใหญ่เชื่อว่า ตระกูลศิลปอาชานี้วันนี้ถึงแม้ว่าจะไม่มีท่านบรรหาร แต่ยังมีลูกชายและลูกชายมาเป็นรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มันก็เลยทำให้คนยังมีความรู้สึกว่าจะเอ๊ยอาจจะเติบโตต่อไปสักวันหนึ่งอาจจะเหมือนพ่ออาจจะไปเป็นรัฐมนตรี เป็นนายกรัฐมนตรีอะไรเงี้ย ผมว่ามันก็มีล้วน

9. อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชสักหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

ตอบ เป็นตระกูลที่รักบ้านเกิด เป็นตระกูลที่มีความผูกพันกับบ้านเกิดจะเห็นเลยว่าตั้งแต่ท่านเริ่มต้นชีวิตจาก เรียกได้ว่าเป็นศูนย์เลย จากลูกพ่อค้าแม่ค้าในตลาดท่านไม่เคยลืมสุพรรณทันที

ที่ท่านล้มตาอ้าปากได้ยืนอยู่บนลำแข้งของตัวเองได้เนี่ย ท่านก็กลับมาสุพรรณก็กลับมาพัฒนาสุพรรณกลับมาทำให้สุพรรณ ในเรื่องแรกยังไม่ได้เข้ามาทางการเมืองก็ใช้เงินส่วนตัว ใช้สิ่งที่ตัวเองได้รับผลกำไรมาทำธุรกิจ มีผลกำไรก็กลับมาสร้างนู่นสร้างนี่ไปเรื่อย แล้วก็มาเล่นการเมืองเนี่ย อำนาจการเมืองมันก็ค่อนข้างสูง นั่นก็ยิ่งทำให้สุพรรณเนี่ย เติบโตได้แบบก้าวกระโดด เกินกว่าจังหวัดอื่นๆ ความเป็นคนเก่ง ความเป็นคนละเอียด ความเป็นคนที่สนใจและที่สำคัญความเป็นคนที่มี vision วิสัยทัศน์ ที่มองอนาคตออกมันก็เลยทำให้สุพรรณตั้งแต่ยุคท่านบรรหารที่เข้ามาเล่นการเมืองเนี่ย มันเติบโตเร็วมาก

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาในจังหวัดสุพรรณบุรี

นายจองชัย เทียงธรรมอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม อดีตรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม อดีตสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี และอดีตรองกรรมการบริหาร
พรรคชาติไทย

สัมภาษณ์ ณ วันที่ 2 พฤษภาคม 2563

1. ท่านคิดว่าการที่ตระกูลศิลปอาษานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ตอบ มีแต่ดีไม่มีเสีย เพราะตระกูลเขาไม่มีคนทำเสียเขาสะสมความดีไว้เยอะแล้วที่ผู้คนยอมรับในความดีที่เขาทำมันก็เลยเป็นเรื่องคาใจ ลืมไม่ลง

2. ท่านคิดว่าตระกูลศิลปอาษามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

ตอบ อย่าไปพูดถึงอำนาจเลย อำนาจนี้มันไม่มีอำนาจหรือมีแต่เป็นที่รักของคนสุพรรณทำอะไรก็ได้รับความร่วมมือไปหมด เรื่องบารมีดีกว่าบารมีให้คนเคารพนับถือ อำนาจนี้หมายความว่าไปตัดสินอะไรๆ ได้มันไม่ใช่เขาไม่มีอำนาจอะไรเลยกับประชาชนเนี่ยมีแต่บารมีทำให้เขาเกรงอกเกรงใจ อย่างนี้เรียกว่าบารมี ถ้าอำนาจหมายความว่าชี้เป็นชี้ตายเขาได้ยังงี้ไม่มีทางการเมืองไม่มีการสะสมบารมี ใช้คำว่าอำนาจไม่ถูกทำดีมากก็มีบารมีมาก บารมีเกิดจากอะไร เกิดจากคนเขายอมรับว่าเราเป็นคนดีเราทำดี

3. จากข้อ 2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

ตอบ ก็คือเขาชนะใจเรา ตระกูลศิลปอาษาถือเป็นตระกูลที่มีพระคุณกับเรา นี้พูดถึงต้นตระกูลนะ ๆ หนึ่งท่านบรรหาร มีพระคุณลืมไม่ลง ลืมไม่ได้เพราะว่าชีวิตที่ผ่านมาส่วนหนึ่งเนี่ย ที่ผมเจริญเติบโตเป็นที่รักหรือมีบารมีได้เลยเพราะได้ส่วนเสริมจาก ๆ หนึ่งท่านบรรหาร มาต้นตระกูลศิลปอาษา

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปอาชา

ตอบ ก็อยากจะให้ทายาทของศิลปอาชาทุกคน เจริญรอยตามบิดาเขาเพราะบิดาเขาไม่มีคำหิเลข ถ้าเป็นผ้าก็ไม่มีจุดต่างคำเลยผ้าขาวนะตะเข็บก็ไม่มีแล้วเป็นเรื่องจริง ผมไม่ได้สรรเสริญเขินขอนะ ผมไม่ใช่ประจบสอพอกคน เป็นเพราะผมได้สัมผัสกับ ๆพล ๆท่านบรรหารมาเนี่ยประมาณ 35 ปี ตั้งแต่เล่นเริ่มการเมืองได้ 2 ปีก็สัมผัสท่านมาตลอดท่านเป็นคนดีจริงๆ

5. ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

ตอบ ก็อยู่ที่ทายาทไง ถ้าทายาทเขาสืบสกุลพ่อเขาได้ มันก็ไปไกลเลย

6. เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้วางใจในตระกูลตระกูลศิลปอาชามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

ตอบ ก็ตระกูลการเมืองอื่นๆ เนี่ยนะสุพรรณพูดถึงอดีตเนี่ยนะก็มีศิลปอาชา มีประเสริฐ สุวรรณ มีโพธิ์สุรน แล้วก็มีเที่ยงธรรมเป็นตระกูลที่เล่นการเมืองต่อเนื่อง มี generation ทางการเมืองมาก ทีนี้คุณถามว่าตระกูลศิลปอาชาทำไมนะ ก็เขาเก่าแก่แล้วเขาเป็นตระกูลการเมืองที่เก่าแก่แล้วก็มีผลงานเยอะเพราะจังหวะชีวิตที่เขาสร้างความดีมานะี่ย กรรมดีมันตอบสนองทันทีทันใดเลยได้มีอำนาจวาสนาแล้วก็เป็นคนที่รักบ้านเกิดเมืองนอนมากกว่าที่อื่น ส.ส. จังหวัดอื่นเนี่ยที่เก่าพอๆ กันเก่าแก่พอๆกัน พอๆกับ ๆพล ๆท่านบรรหาร เนี่ยก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับเท่า ๆพล ๆท่านบรรหาร ในจังหวัดของตัวเองนะเพราะท่านบรรหารนี่ท่านมาบูรณะพัฒนาจังหวัดสุพรรณจนกระทั่งมีคนพูดเล่นๆ ว่าเป็นบรรหารบุรีไรเงี้ย แสดงว่าคนสุพรรณยอมรับแล้ว ได้เห็นกับตา ได้สัมผัสด้วยว่าตระกูลนี้เขาสร้างบ้านสร้างเมืองสุพรรณมา

7. ในภายภาคหน้าคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาจะเป็นอย่างไร

ตอบ มันก็ซ้ำกับข้อเก่าอะ อยู่ที่ทายาทจะสืบทอดได้แค่ไหน ถ้าสืบทอดได้ดีกว่าก็พลูระเบิดเลย เพราะมีฐานรากพ่อสร้างไว้แต่ถ้าทำไม่ดีมันก็เสื่อมได้ แต่เสื่อมเนี่ยนะ ผมเชื่อว่าคนสุพรรณก็เสื่อมเฉพาะตัวบุคคลตัวนายบรรหารไม่มีเสื่อมแล้ว เพราะท่านไม่มีโอกาสทำชั่วแล้ว ท่านจากไปแล้วมีแต่คนไปกราบไหว้ เมื่อวันที่ 23 นี้วันครบรอบวันอนิจกรรมผมก็ไปด้วยก็มีคณะ บังเอิญมีโควิด คนก็เลยไปไม่ค่อยมากแต่ก็ไปกันเยอะนะ หลักร้อยผมก็ไปวางพวงหรีดด้วยเพราะลืมกันไม่ได้

8. สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาชายังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

ตอบ ก็เพราะทายาทเขายังสืบทอดได้ ทายาทเขายังสืบทอดอยู่แล้วก็ทำได้ดี ณ วันนี้ะ
พรุ่งนี้ไม่รู้

9. อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชาสักหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

ตอบ ถ้าจะให้พูดถึงเรื่องตระกูลศิลปอาชาก็เรื่องซ้าๆ นั้นแหละเรื่องคุณบรรหาร ทำอะไรไว้
ลูกเขามาสานต่อขณะนี้ดี ดีมาก ไอ้เรื่องเศรษฐกิจ มันวัดกันไม่ได้หรอกเพราะขณะนี้เนี่ย ทายาทเขา
ไม่ได้ดูแลเรื่องเศรษฐกิจ เขามาดูแลในเรื่องของอนุรักษ์ของกระทรวงทรัพยากรเนี่ย ไม่ใช่กระทรวง
เศรษฐกิจ เป็นกระทรวงที่ในภาพรวมมันก็เป็นกระทรวงที่อนุรักษ์ประเทศชาติ ห้วย หนอง คลอง
บึง ป่าอะไรต่างๆ เนี่ยก็ทำได้ดีนะ ผมไม่ได้เข้าไปสัมผัสใกล้ชิดหรอกแต่ที่ดีเนี่ย เพราะดูจากสื่อยัง
ไม่มีตำหนิ เรื่องทำอะไรเสียหายไม่มี เรื่องฉ้อราชบังหลวงยังไม่เกิดไม่มีข่าวเรื่องอย่างนี้ก็แสดงว่า
เขาสืบทอดผลงานของพ่อเขาคือ ๆพณฯท่านบรรหารเนี่ย ได้ดีเพราะฉะนั้นก็ผู้คนก็จะยังยอมรับอยู่
นะ ผมไม่ได้ยอมรับคนง่ายๆ นะแต่ต้องยอมรับเพราะมันไม่มีตำหนิ ถ้ามันมีตำหนิมันก็ได้เถียงเขา
ได้ ทำไอนั้นไม่ดีทำไอนี้ไม่ดีไม่เหมือนพ่ออะไรอย่างเนี่ย ขณะนี้ยังไม่มีตำหนิจะพูดอย่างนั้น
เพราะฉะนั้นก็คิดว่าตระกูลเขายังต้องไปได้อีกไกล

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

นายบุญชู จันทรสุวรรณ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

สัมภาษณ์ ณ วันที่ 27 เมษายน 2563

1. ท่านคิดว่าคนที่ตระกูลศิลปอาชานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ตอบ ก็ในเรื่องของการเมืองเนี่ยนะครับก็เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ทำคุณประโยชน์ให้กับจังหวัดหรือทำคุณประโยชน์ให้กับสุพรรณบุรีเป็นเรื่องที่สำคัญนะครับ เพราะฉะนั้น ที่ผมอยู่ สัมผัสผมก็เชื่อมั่นนะครับว่าตระกูลศิลปอาชานี้สร้างคุณประโยชน์ให้กับสุพรรณมากมายนะครับ คือโอเคทุกคนมอง บางคนก็มองเรื่องนั้นเรื่องนี้คือคนเราเนี่ยมันไม่มีอะไรดีร้อยเปอร์เซ็นต์นะครับ แต่ถามว่าสิ่งที่ท่านตั้งใจที่ทำ พิสูจน์ง่ายๆ อย่างมาแจกทุนการศึกษาเนี่ยยี่สิบสามสิบปีต่อเนื่องมาด้วยตัวเองเนี่ย ถามว่าใครทำได้ตรงนี้นะครับบางที ทุกคนบางที คนที่รังเกียจหรืออะไรเงี้ยก็ไม่มองคือบางทีเราต้องมองในสิ่งที่เราเห็นเราแตะต้องได้ บางทีคนจะว่าจะด่าไอ้โห คิดดำได้ทุกวัน เพราะฉะนั้นก็ฝากนะครับว่าผมก็เชื่อมั่นนะครับว่าเป็นสิ่งที่ท่านทำด้วยความตั้งใจเพื่อคนสุพรรณ

2. ท่านคิดว่าตระกูลศิลปอาชามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

ตอบ คือทุกอย่างเนี่ยมันมีอำนาจไม่มีอำนาจเนี่ยอยู่ที่การปฏิบัติมากกว่าอยู่ที่ประชาชนให้ความเคารพครับ ผมเชื่อนะว่า ณ ปัจจุบัน เนี่ยประชาชนก็ยังเคารพและยังให้เกียรติอยู่

3. จากข้อ 2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

ตอบ คือโดยรวมเนี่ย พอเราบริหารหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดเนี่ยในจุดแข็งๆ หนึ่ง ท่านบริหารคือเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไปทิศทางเดียวกัน เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญนะครับ ถ้าจังหวัดไหนมีนักการเมืองที่หลากหลายแล้วทะเลาะกัน ไม่ต้องไปคิดมากแค่ในครอบครัว ถ้าพ่อแม่ลูกไม่ลูกกันทะเลาะกันมันก็เจริญไม่ได้นะครับ เพราะฉะนั้นแนวทางมันอาจจะผิดถูกบ้างเป็นเรื่องปกติแต่ถ้าเราเดินทางเดียวกันเนี่ย ผมว่าผลประโยชน์จะเกิดกับบ้านเมืองมากที่สุดครับ

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปอาษา

ตอบ ผมก็มองว่า ตั้งแต่ ๔๗๗ท่าน ผมก็สัมผัสเลยนะแล้วก็ค่อยออกมาถึงลูกเนี่ย ผมว่าก็ให้ความสำคัญกับจังหวัดสุพรรณบุรีอาจจะยังไม่ต่อเนื่องเท่าไร เพราะบางครั้ง ๔๗๗ท่าน เนี่ยทำอะไรไว้เยอะ แล้วก็รุ่นลูกรุ่นหลานที่จะมาสานต่อเนี่ย มันไม่ใช่เรื่องง่ายมันก็ต้องดูระยะเวลาต้องให้ออกาส ผมเชื่อมั่นนะครับว่าสิ่งที่ ๔๗๗ท่านปลุกฝังมาเนี่ย มันจะถูกต่อยอดสานต่อให้ไปในแนวทางที่ดี

5. ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

ตอบ คือว่าอย่าเรียกว่าอำนาจเลยผมเรียกว่ามันเป็นความผูกพันมากกว่า อย่างที่ ๔๗๗ท่านทำเนี่ย มันไม่ใช่อำนาจ มันเป็นความผูกพัน เหมือนอย่างที่ท่านมาตั้งแต่เข้าดูทุกเรื่องอะไรยังเงี่ยถามว่าแม้กระทั่งผมเนี่ย จะให้ดูทุกเรื่องเนี่ยมันยังทำไม่ได้เลยนะครับ เพราะฉะนั้นต้องมีความผูกพันมีความรักมันถึงจะทำได้ถ้ามีอำนาจก็ขึ้นว่สิ่งต่างๆ ก็ไม่ต้องไปทำคือนั่งอยู่ในห้องแล้วขึ้นว่สิ่งเลยก็พอแล้วนั่นคืออำนาจ แต่ความผูกพันเนี่ย ไปดูไปสัมผัสไปแก้ไขด้วยตัวเองเนี่ยมันเป็นความผูกพันมากกว่า

6. เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้วางใจในตระกูลตระกูลศิลปอาษามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

ตอบ ก็อย่างที่ผมพูดก็ความผูกพันคือทำด้วยใจทำด้วยหัวใจมากกว่านะครับ คือการทำหรือการด้วยเมือง การทำด้วยการมีอำนาจปกติพอหมดอำนาจมันก็หายไปแต่ไอ้ทำด้วยความรักความผูกพันเนี่ย รักบ้านตัวเองอะไรอย่างนี้นะครับมันเป็นเรื่องที่สำคัญที่ ที่ตระกูลศิลปอาษาก็เชื่อว่าเขาจะเดินต่อในลักษณะนี้นะครับ

7. ในภายภาคหน้าคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาจะเป็นอย่างไร

ตอบ ผมก็ดูอย่างการปลุกฝังอะไรอย่างเนี่ย ผมว่าเขาก็ปลุกฝัง อย่างเช่น ๔๗๗ท่านปลุกฝังคุณกัญญา คุณวรารุชเนี่ย เช่นไปแจกทุนไป ไปหนุนไปนี่ก็เอาติดตามไปด้วย ไปเห็นด้วยอะไรอย่างเนี่ย แล้วก็ให้เห็นยังท่านรัฐมนตรีท่านทำต่อก็คือไปแจกทุนไปอะไรก็เอาลูกมาด้วยเลยได้

เห็นได้สัมผัสเนี่ย ผมว่ามันสร้างความผูกพัน ผมเชื่อว่าคงไปได้ดีนะครับ แล้วก็ระยะยาวคนไทยเราก็อีกและผูกพันกันในเรื่องนี้อยู่แล้วครับ

8. สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาชายังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

ตอบ ก็อย่างที่ผมพูดคือทำด้วยใจ มันไม่ได้ทำด้วยผลประโยชน์ ทำด้วยหัวใจทำด้วยใจรัก ทำด้วยรักบ้างตัวเอง ทำด้วยอย่างทำไม่ใช่ทำเหมือนทุกบังคับให้ทำนะครับ ตรงนี้มันทำให้ทุกคนมองเห็นว่าสิ่งที่ ๆ ผนฯท่าน ทำมาแล้วก็สืบทอดต่อเนื่อง คือทำด้วยหัวใจจริงๆ ทำด้วยความรัก ตรงนี้แหละมันจะเป็นสายใยที่ทำให้อยู่กันยืนยาว

9. อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชาสักหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

ตอบ คืออย่างที่ผมสัมผัสนะครับอย่างเช่นในเรื่องของการให้ความสำคัญของงานทุกงานเนี่ย เป็นเรื่องที่สำคัญคือโดยชีวิตจิตใจเนี่ยโดย ๆ ผนฯท่านบริหารเนี่ยท่านตั้งใจทำงานจริงๆนะ ครับ ตั้งใจทำงานดูรายละเอียดแล้วก็ส่งต่อ อย่างท่านรัฐมนตรีวรารุชเนี่ย ถ้าเราดูข่าวปัจจุบัน เป็นรัฐมนตรีที่ขยันทำงาน นั่นก็คือต้นไม้หล่นไม้ไผ่กลัด เพราะฉะนั้นการสืบทอดอย่างเนี่ย ผมเชื่อว่ามันเป็นสายเลือดคือถ่ายทอดมาเป็นสายเลือดมารุ่น ๆ ไรอย่างเนี่ยนะครับ เป็นเรื่องที่สำคัญบางทีคนเราทำจนจบจบบ้างก็มี อยากจะให้คนรักทำจนจบจบบ้างอะไรไป นี่ผมว่าทำโดยพื้นฐานโดยสายเลือดที่ถูกปลูกฝังกันมาเนี่ย ผมว่าเป็นสิ่งที่สำคัญคนเราที่ เหมือนคุณพ่อคุณแม่ดูอะไรเงี้ย เป็นเรื่องที่สำคัญนะ ครับ เพราะฉะนั้นคนเรามันก็ต้องดูกันระยะยาวจะนั่นสิ่งที่ ๆ ผนฯท่านบริหาร เคยสร้างสุพรรณบุรีมาใช้เวลาระยะยาวขนาดไหนเนี่ย มันเป็นการยืนยันนะครับว่ามีความตั้งใจจริงแล้วก็เชื่อว่าสิ่งที่ตกทอดมาถึงลูกถึงหลานเนี่ย มันก็จะสืบทอดตรงนี้ต่อไปนะครับ ก็เป็นเรื่องที่ดีแล้วก็บางทีคนเรามันมองกันที่คำพูดไม่ได้ มันต้องมองที่การกระทำจะนั่นผมเชื่อว่าสิ่งที่ลูกหลานจะสานต่อเนี่ย มันเป็นทั้งสายเลือดเป็นทั้งความรักเนี่ยผมเชื่อว่าจะยืนยงได้ยาวนาน

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาประชาสังคมภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี

สัมภาษณ์ ณ วันที่ 18 เมษายน 2563

1. ท่านคิดว่าการที่ตระกูลศิลปอาชานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ตอบ ทั้งข้อดีและข้อเสียทุกอย่างมันมีสองมุมทั้งนั้น ข้อดีก็คือสถานะทางสังคมเขาก็มีผู้นำหนัก ได้รับการยอมรับมากกว่าตระกูลอื่น ส่วนในข้อเสียมันก็มีอย่างเดี๋ยวก็คือ สังคมไทยเราใครทำดี เเด่นดังไปอย่างนี้อะนะ มันก็จะมียกอันหนึ่งที่เขาไม่ยอมรับกัน ก็ต้องมีตัวปัจจัยอื่นที่เป็นองค์ประกอบที่ทำให้เขาไม่ยอมรับได้ ข้อเสียอีกอันก็คือ ถ้าคนที่ในเมื่อตระกูลมีอำนาจเหนือตระกูลอื่น ถ้าไม่ล้มตัวก็ได้รับการยอมรับนับถือโดยสนิทใจ แต่ถ้าล้มตัว คนที่เขาไม่ยอมรับเนี่ยเขาก็ไม่ค่อยได้กล้าแสดงออก

2. ท่านคิดว่าตระกูลศิลปอาชามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

ตอบ หลังจากคุณบรรหารเสียไปแล้ว อำนาจทางการเมืองกำลังบ่มเพาะตัวใหม่ เพราะบารมีพ่อสร้างไว้ก็จบ แต่เป็นฐานให้กับทายาทยอมรับว่ายังมีฐานอำนาจตรงนี้อยู่ แต่ถามว่าการยอมรับนับถือในบารมี เหมือนกับที่คุณบรรหาร ยังมีชีวิตอยู่มันน้อยลงและก็การแสดงออกมันก็เริ่มปรากฏให้เห็นเด่นชัดขึ้นว่า คุณต้องมีความสามารถ และคุณต้องเข้าถึงประชาชนและก็รูปแบบในอนาคตต่อไป มันไม่ใช่รูปแบบเดิมๆ แล้วที่จะมาใช้เชิงอำนาจนิยม อันอันหนึ่งก็คือรูปแบบที่จะเข้าไปนั่งเบ็ดเสร็จ ที่นั่งหัวโต๊ะคุมงานราชการทั้งหมด ซึ่กเป็นนง ซึ่ไม่เป็นไม้ ซึ่กเป็นไม้ ซึ่ไม่เป็นนงเนี่ย มันเริ่มจะไม่ให้เห็น ซึ่งเปรียบเทียบกับสมัยก่อน พอภาคประชาชนจะไปจัดอีเว้น จัดงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยใช้พื้นที่สาธารณะ ถนน อะไอย่างนี้ ทุกคนบอก ต้องถามท่านก่อน มันก็เลยบอก อ่าว แล้วบ้านเมืองนี้เป็นของใคร มันสร้างจากภาษีประชาชนทั้งนั้น ทำไมต้องไปถามเขา มันไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้น สิ่งหนึ่งที่มันเองได้ประสบมาเนี่ย นี่จัดงานไม่เคยสนใจ อำนาจทางการเมืองแต่เราต้องดูว่าใครดูแลสถานที่ เคียนก็ไปตามช่องทางของระเบียบราชการ และก็ไม่ได้เกรงกลัว ไม่เห็นจะต้องถาม ถามทำไมอะ ไม่ใช่ซึ่ซึ่ ไม่ใช่ลูกน้อง ไซ้ไหมคะ? นี่มันเป็น ไซ้ว่า ค่านิยมแบบไพร่แล้วคิดว่าเขาคือเจ้านาย ต้องฟังเขาอย่างเดียว มันไม่ใช่ ทุกคนเท่ากัน ถ้าจะเอา

ประชาธิปไตย อย่ามาพูดประชาธิปไตยปลอมๆ ทุกคนเท่ากัน สิทธิเสรีภาพเท่ากันแต่อยู่ภายใต้กฎหมาย ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ฉะนั้นคุณจะเป็นตระกูลเด่นดังยังไง คุณก็ต้องอยู่ใต้กฎหมาย แต่ไม่ใช่มานั่งชี้ว่า เหี้ยไอนี้เอาไปนะ เหี้ยไอนี้ไม่ได้นะ ไอนุ่นไม่ได้นะ หรือแม่กระทั่งงบประมาณของจังหวัดที่จะใช้เนี่ยไม่ได้เอามาจากส่วนร่วมของประชาชนข้างล่างเลยหรือแม้แต่ส่วนงานราชการเอง เสนอๆ มา เสร็จแล้วก็จิ้มเอาๆ พิจารณากันแค่สองคนผู้ว่ากับตระกูลนี้หรือที่ดิฉันเคยประสบพบมา แต่ถามว่าเขา ตระกูลเนี่ยเขาเป็นมายังไงแต่เดิมไหม มันก็บอกว่าไม่ใช่มันขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบที่ปัจจัยที่ทำให้เขาเป็นไปอย่างนั้นที่กล่าวพูดอย่างนี้เพราะดิฉันเคยสัมผัสจากคุณบรรหาร เขาต้องการแบบนี้ระบอบมันไม่ได้ มันต้องมีคนกล้าแย้ง ไม่ได้คือไม่ได้ ขาวก็คือขาว ดำก็คือดำ ไม่ใช่บอกดำแล้วเอาเป็นเทาๆ แล้วกันนะ ยังงี้มันไม่ใช่ คราวนี้พอ เขาบอกเขาต้องการอย่างนี้แล้วมันไม่ถูกต้อง คนที่อยู่รอบข้างบอก ใช้ครับนาย ใช้ครับผม เหมาะสมครับท่าน อะไรอย่างนี้นะ สักวันนึงคนมันก็เหลิง เหลิงในอำนาจ สั่งอะไรไปบ้าง ต้องการอะไรไปบ้าง ทูลเกล้าทวายนเลยก็เลยเหลิงอำนาจคิดว่าดิฉันคือความถูกต้อง แต่ว่าทางลูกเนี่ยก็ต้องดูในระยะยาวอีกว่าลูกเนี่ยจะไปได้แค่ไหนนะคะ ลูกเนี่ยเสียงส่วนใหญ่ในข้างล่างๆ เนี่ยไม่ยอมรับ แต่ก็ไม่กล้าแสดงออกเพราะฐานเสียงอำนาจ ฐานเสียงโดยผู้นำชุมชนท้องถิ่นก็ยังสูงอยู่ ชาวบ้านตัวเล็กตัวน้อยก็ไม่กล้าแย้ง ไม่แสดงออก แต่ก็อาจจะอยู่ในที่ลับๆ ก็มีที่ไม่พอใจก็มี ถ้าถามว่าจะมากแค่ไหนเขา กำลังสร้างฐานอำนาจอยู่แล้วก็กำลังจะใช้โอกาสตำแหน่งหน้าที่นี้ในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมทำอยู่ แต่ที่เขาไม่ทิ้ง ไม่นึกก็คือการที่สืบทอดอำนาจเดิมที่เคยทำมา อนุเคราะห์ สงค์เคราะห์ ยังงี้จะคะ แต่จะหนักอุปถัมภ์อย่างที่เคยผ่านมาไหมก็คงจะต้องทำเพราะว่า มันเป็นการที่จะต้องพุงแล้วก็รักษาฐานอำนาจมันไว้ รักษาความนิยมนี้ไว้

3. จากข้อ 2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

ตอบ ถ้าสำหรับตัวเดียนเองเนี่ย เดียนทำงานภาคประชาสังคมมา 20ปีกว่า ไม่มีผลกระทบอะไร เขาก็คือเขา เขาอยากทำอะไรก็ทำตามเขา เรามีหน้าที่ของเราก็คือ การสร้างความเข้มแข็งชุมชน ไปให้แนวคิดใหม่ๆ ไปเสริมความมั่นใจในปฏิบัติการว่าชุมชนเองอะทำได้ ไม่ต้องรอใครสั่งด้วย บางเรื่องไม่ต้องรอนงบประมาณด้วย ทำได้ด้วยตนเองแล้วที่นี้ก็พยายามผลักดันว่าในฐานะที่เป็น เข้าไปเป็นคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติหรือกรรมการหรืออนุกรรมการ ก็ใช้ช่องทางในโอกาสนั้น เพื่อที่จะได้เอาความรู้ ได้เอาแนวปฏิบัติลงมาถ่ายทอดให้ชุมชน ว่าสิ่งเหล่านี้ประเทศไทยเนี่ยไม่ได้รอการพัฒนาเชิงนโยบายจากภาครัฐหรือภาคการเมือง แต่ขึ้นอยู่กับทุกคนในชุมชน เพราะฐานการพัฒนาประเทศ การปฏิรูปประเทศเนี่ย มันมาจากชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้ง ต้องทำให้ชุมชนระดับหมู่บ้านให้ได้ ถ้าทำได้มัน ไม่ได้หมายความว่าทุกคนในหมู่บ้านลุกขึ้นมาทำ แต่จะมี

กลุ่มแกนนำ กลุ่มเข้มแข็งสักกลุ่มหนึ่งเนี่ยเป็นตัวกลไกที่ผลักดันหมุนกรียวอย่างเนี่ย มันก็สามารถทำได้ ดังนั้นเรื่องการเมืองมีผลกระทบต่อตัวเดียนเองไหมเนี่ย ในเรื่องอำนาจบารมี ไม่มีก็ได้แต่เผ้านั่งรออะไรถูกต้อง อะไรเหมาะสมก็ยินดีชื่นชม แต่ถ้าไม่ถูกต้องเดียนก็คัดค้าน เดียนเคยไปยื่นหนังสือให้กับท่านบรรหาร ช่วงที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ตอนก่อนที่ พล.อ.ประยุทธ์ จะยึดอำนาจสองวันก่อนหน้าดิฉันบอกว่าขอให้ถอนตัวออกจากรัฐบาลยิ่งลักษณ์เถอะ เอารัฐมนตรีสมศักดิ์ รัฐมนตรีอะไรเนี่ย ออกให้หมดเลย ท่านก็ปฏิเสธ เพราะท่านก็ถือว่า เขี่ยคนเรามาจับกันแล้วเนอะ มันต้องมีสัจจะ มีกตัญญูต่อกัน เดียนก็ให้เหตุผลว่า ถ้าท่านออกได้เนี่ย ทำบุญให้กับประเทศเลยนะ คือถ้าหากว่าคุณบรรหารออกตอนนั้นเนี่ย เดียนคิดว่าคุณยิ่งลักษณ์คงยุบสภา ไม่นำพาไปสู่การยึดอำนาจ เพราะท้ายสุดแล้วก็ต้องยึด ถ้าไม่ยึดประเทศก็พัง เดียนกล้าเดิน ไปบอกไม่กลัวอะไรทั้งสิ้น หรอก ขอพบสันติบาล สันติบาลก็วิ่งกันให้วุ่น เดียนก็ถือว่าอ่าวเราเท่ากัน เดียนก็ทำงานเพื่อประชาชน ท่านก็ทำงานเพื่อประชาชน แต่เดียนไม่ได้อันเดอร์ใคร จะจัดงานไม่เคยต้องไปขอร้องใคร แต่ถ้าจะใช้สถานที่ราชการ ทำหนังสือขออนุญาตใช้สถานที่ ดิฉันไปพบกันที่มังกรเนี่ย ท่านก็รู้จักดิฉัน ไม่ใช่ไม่รู้จัก พอขออย่างนี้ ท่านออกเถอะ ออกจากการร่วมรัฐบาลเถอะทำบุญให้กับประเทศนะ ฉันทใช้คำนี้ ทำบุญให้กับประเทศ ท่านก็ปฏิเสธ แต่ฉันทพร้อมสนับสนุนเรื่องการเป็นลูก เพราะช่วงนั้นฉันทก็เคลื่อนไหวในเรื่องของทั้ง รักสถาบัน ชนมรมคนสุพรรณรักในหลวง ไครมาจากจ้วงไม่ได้ ปิยบุตร เนี่ย เห็นเดินขบวนในตลาด คนพวกเนี่ย ทำลายสถาบัน แล้วนี่เป็นไงละก้าวเข้ามาสู่เชิงอำนาจก็อะไร ใช่ไหมคะ เพราะฉะนั้นผลกระทบต่อตัวดิฉันไม่มี เพราะดิฉันถือว่าฉันททำงานให้กับสังคมโดยบริสุทธิ์ใจ ถามว่าท่านบรรหารรู้ไหมว่าเดียนเคลื่อนไหวอะไร เข้ารู้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านคนของเขาทั้งนั้น แต่เราอยู่ในที่แจ้งมากกว่าเขา มันก็พิสูจน์ได้ว่าเดียนไม่ได้ทำลายชาติ เดียนกำลังสนับสนุนชุมชนให้เข้มแข็ง เติบโตไปพร้อมกันนะคะ

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปอาชา

ตอบ เป็นคำถามที่กว้างมาก มันก็เรื่องการเมืองอย่างเดียว ถ้าเรื่องการเมืองตระกูลศิลปอาชาเนี่ยนะ เดิมเนี่ยรากฐานมันมาจาก เดียนก็ยอมรับในความใจกว้างนะของคนที่มาจากศูนย์ คุณบรรหารนี้มาจากศูนย์ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า เสร็จแล้วก็ไปค้าขายในกรุงเทพ ส่งน้ำแข็ง โอเลี้ยงอะไรอย่างนี้ แต่เรื่องของการศึกษาเนี่ยมันไม่ใช่ตัวคำตอบที่พิสูจน์ได้ว่า คนๆ นั้นเนี่ยจะขัดสนซึ่งสติปัญญาใช่ไหมคะ มันก็เห็นช่องทางอะ เพียงแต่ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่านั้น พอเขาไปค้าขาย เห็นช่องค้าขายนู่น นี่ นั่น จนกระทั่งสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาได้ พอมีแล้วเนี่ยจึงกลับมาสนับสนุนเรื่องการศึกษา ดิฉันจำได้ว่า ดร.ก่อ สวัสดิพานิช เป็นคนชักชวนท่านว่า หึ้ย มาร่วมทำบุญเรื่องการศึกษากัน ซึ่งมันก็ตรงกับปณิธานของคุณบรรหาร ว่าคนเราเนี่ยถ้ามันขาดเรื่องโอกาส

การศึกษา พอขึ้นมาระดับหนึ่งมันก็อยากจะทดแทน ชดเชย ให้กับสิ่งที่ตัวเองเคยทำ ไปเติมโอกาสให้กับคนที่เขายังขาดอยู่ มันก็เริ่มจาก โรงเรียนด้านข้างนั่นแหละ ด้านข้างวิทยาลัยแหละ ขึ้นมาเรื่อยๆจนกระทั่ง ท่านบุญเหลือ ประเสริฐสุวรรณ ชวนเขามาเล่นการเมือง พอชวนเขามาเล่นการเมืองเนี่ย แรกๆ เนี่ยท่านก็คิดว่านักการเมืองก็มีแต่ให้อะเนอะ แต่พอมาสักกระยะหนึ่งมันมีเรื่องผลประโยชน์อะไรๆ เข้ามา พอมีผลประโยชน์อะไรๆ เข้ามาชื่อเสียงเริ่มมี บ้างจึยที่คนพะเน้าพะนอ รอบข้างหวังที่จะได้รับประโยชน์ ทางเรื่องของลาภยศ หวังที่จะรับประโยชน์ผลประโยชน์ ทุกคนก็เอาอกเอาใจ จนกระทั่งเขาเนี่ย เรื่องของ ทางการเมือง สื่อก็บอกว่าเป็นมังกร มังกรการเมืองทำนองอย่างเนี่ย แต่ว่าในแง่ดี ข้อดีของคุณบรรหารเนี่ย มีดี และอีกมุมก็มีเสีย มีดีคือ คิดเร็วแล้วก็เห็นว่าท่านพัฒนา แต่ในทุกขั้นตอนการพัฒนาเนี่ยมันมีเรื่องของ conflict of interest ทั้งนั้นเลยใช้ไหมคะ แต่เขาก็สามารถที่จะบริหารได้อย่างเนียนๆ มีมูลนิธินั่น มูลนิธินู่นจากคนที่เคย จากมูลนิธิบรรหารแจ่มใส จากคนที่เคยเป็นคนที่ต้องลงขันบริจาคให้ก่อน กลายเป็นบริจาคคนสุดท้ายเหลือเท่าไรค่อยเติม พอเป็นยังงี้บ้างแต่ถามว่าในส่วน ก็เอามาพัฒนาเรื่องสาธารณะ เรื่องของสวนสาธารณะนั่นนี่ นู่น เรื่องของถนนมันต้องดียังงี้ เรื่องไฟฟ้าต้องสว่างนั้นนี้ ในมุมหนึ่งก็คือดีต่อประชาชน ในแง่มุมหนึ่งก็คือตรวจรับงานแต่ละครั้งเนี่ย อันนี้เท่าที่ระดับรับฟังมานะ ก็มีการรับประโยชน์ ก็เปอร์เซ็นต์ๆ ก็ว่าไป แล้วก็นำมาซึ่งกลายเป็นเจ้าของนคร จากจริงๆคนที่จะต้องเป็น CEO ก็คือผู้ว่าแต่นั้นกลายเป็นเจ้าของนคร นี่คือการเห็นที่มีต่อตระกูลศิลปอาชา แล้วเสร็จแล้วเนี่ย เมื่อจะขอยกยกรู้ประเทศไทยจะเป็นยังไงอะนะให้มาดูสุพรรณ นั้นแหละ แล้วทักษิณ เนี่ยก็มาเรียนรู้อาจคุณบรรหาร วิธีการบริหารประเทศ วิธีการเก็บเกี่ยว แต่ทักษิณละ โหมบโลกมากจึงอยู่ไม่รอด แต่ถ้าถามว่าคุณบรรหารเนี่ยก็เป็นคนที่สนับสนุนเรื่องประชาธิปไตยถึงได้พยายามสนับสนุนเรื่องของการยกร่างรัฐธรรมนูญปี40 อันนี้ก็เป็นเรื่องดีแล้วก็เขาไม่ได้ขัดขวางกับการทำงานของภาคประชาสังคม และเราเองเราก็ไม่เคยไม่จบจ้วงว่าจะอะไรเขาทุกคนมีดีทุกคนมีเสีย แต่สิ่งหนึ่งที่ไปอ่านจาก ดร. วิษณุ เครืองาม เขียนไว้ว่าคุณบรรหารเป็นนายกรัฐมนตรีที่ยัน ดีสาม ดีสี่ โทรมาบอกวิษณุเลยว่าอยากทำนั้นอยากทำนี่นะ นั่นคือความที่เป็นคนคิดเร็ว เพราะเขาอยากทำเร็ว และบางครั้งการทำเร็วบางเรื่อง ถามว่าทำงานทุกอย่างจะให้ถูกใจคนทุกคนไหม ไม่! แต่ถามว่าทำแล้วเนี่ยมันเหมาะสมหรือเปล่าอันนี้ต้องมาดู อย่างเช่น เชื้อนลูกนั้นมันไม่เหมาะ มันทำให้แม่น้ำกลายเป็นลำคลอง แม่น้ำทำเงินที่ผ่านช่วงหน้าตลาด เพื่อนมาบอก หึหึ คลองอะไรเนี่ย ว่านี่แม่น้ำทุกคนงงมากอย่างเนี่ยนะคะ เพราะมีการรุกร้าพื้นที่น้ำ เหมือนอย่างบ้านคุณยอดชายรุกร้าไปครึ่งแม่น้ำ ตรงหลังๆ ฟ้ายามอะไอที่บ้านมันนั่นออกไปอะ อันนั้นก็คือ พอตระกูลเขาดังๆขึ้นมาเนี่ย คนที่ได้รับผลประโยชน์ โดยทางอ้อมก็คือลูกหลานวานคืน ได้รับประโยชน์ทั้งหมดทั้งการที่ เข้ายันเป็นเซเลบนะ สองพอฉันอยากจะทำอะไรสัมปทานลูกหลานวานคืนได้ไหม ไม่กระจายถึงคนอื่น ดังนั้นถ้าใครอยากจะได้

ประโยชน์เดินตามตน โขว์หน้าให้เห็นบ่อยๆ เดี่ยวได้เดี่ยวเลื่อนขึ้นไปโรงเรียนนั้น โรงเรียนนั้น
 ดังนั้นการไปเป็น ผอ.โรงเรียนนั้น โรงเรียนนี้ ทุกคนไม่ฟังหนังสือแต่งตั้งจากกระทรวงเลย รู้
 กันเองในสุพรรณ คนนี้ไปนั่น คนนั้นไปนู่น อะไรอย่างเนี่ยนะคะ แล้วก็คุณบรรหารก็มีวิธีการใน
 การจะสัมมนาคุณคนที่รับใช้ อย่างเช่น ผู้ว่าหลายคนทีพอเกษียณแล้ว ก็มอบตำแหน่งให้ เช่น สม
 ศักย์ ภูริศรีศักดิ์ ก็ไปเป็นรัฐมนตรี ไซ้โหมะอย่างนี้เป็นต้น ก็ตอบแทนให้ะอย่างเนี่ย ดังนั้นคนก็
 คิดใจ ต่างฝ่ายต่างก็เอาประโยชน์ซึ่งกันและกัน แล้วคราวนี้ก็ พอมาถึงตรงนี้ใครจะทำอะไรก็
 เกรงใจตระกูลศิลปอาษา เกรงใจทำไมอะ เราทำตรงนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรกับเขา เพราะคนยึดติด
 กับตรงนี้ นี่คือการเห็นที่มี อย่างเช่นเรื่องพลูอย่างเนี่ย ไม่จัดงานแล้วไม่มีพลู ฉันทันเป็นพิธีกรบนเวที
 เนี่ย ท่านบอกทำไมไม่มีพลู บอกปึงปึง เสียงดังด้วย บอกเขาชอบลูกชายผมชอบ คุณบรรหารบอกปี
 หน้าเอาไปเลยห้าหมื่นจุดพลูด้วยนะ ฉันทันบอกมันสิ้นเปลืองมันไม่จำเป็น ดังนั้นไอพลูที่ระเบิดที่
 มังกรนั่นแหละจึงเป็นเหตุให้ว่าหลังจากนั้นจึงไม่มีพลู เพราะถ้าไม่มีมังกรแล้วก็ พวกวิไอพีที่อยู่
 หน้าเวทีเนี่ยตายหมด เพราะช่วงนั้นเนี่ย ที่พลูมันระเบิด ฉายภาพในหลวงกับราชินีพอดี เพลง
 สรรเสริญพระบารมีขึ้น ไอพลูนี้ก็กระจายมาโดนตรงมังกรย้อนกลับไปวัดไม่ทันตายกันหมด แล้ว
 ก็ปิดข่าวได้เงียบมากกว่าตายแค่สี่คน ซึ่งจริงๆเยอะกว่านั้น เพราะพวก อส. กอ.รมน เนี่ย ชากศพ
 เคลื่อนกราดเข้ามรุมหมด ดังนั้นความคิดเห็นที่เกี่ยวกับตระกูลศิลปอาษาก็มีคือมูมหนึ่งก็อะ ทำ
 ประโยชน์แต่ไอการทำประโยชน์เนี่ยมันมีผลประโยชน์ทับซ้อนแอบแฝงอยู่แล้วมันก็เลยกลายเป็น
 ต้นเหตุแห่งความคิดของคนรุ่นใหม่ ทำให้เกิดค่านิยมในคนรุ่นใหม่ว่า เอ๊ย โกงก็ได้ไม่เป็นไร แต่ก็
 ยังได้ช่วยชาติ หี้ยซึ่งมันไม่ใช่อะ แม้กระทั่งตัวฉันทันเองยังเถียงกับครอบครัวเลย ครอบครัวบอกเอ๊ย
 เขาก็ทำเพื่อจังหวัด เรียบอกหี้ยมันไม่ใช่อะทำเพื่อจังหวัดไม่ต้องเอาประโยชน์ บอกนิดๆหน่อยๆ
 แต่จังหวัดได้อะ ถึงขั้นหลายๆ จังหวัดบอกขอตัวคุณบรรหารไปที่จังหวัดหน่อยดี บอกเออ เอาไป
 เลย เอาไปแล้วมันจะเป็นยังงี้ ๆ นะ ทุกคนตะลึง อย่างงั้นเลยหรือ เออเอาใหม่ละ อยากจะย้ายไหม
 อยากจะได้ตำแหน่งไหม พอไปคุยกับคนสนิท คนสนิทบอกห้าแสน เนี่ยยังเจ็ย คนใกล้ชิดก็ได้โอน
 สังกัไปหมด ถึงขั้นคนใกล้ชิดแถบจะวางมวยกันเลยเพื่อนต้องการความเป็นหนึ่ง ดังนั้นพอความ
 คิดเห็นต่อตระกูลศิลปอาษาดิฉันเฉยๆ แต่รู้สึว่าขออย่าให้มีตระกูลอย่างงี้ อำนาจบารมีอย่างนี้
 เกิดขึ้นในสังคมไทย แต่มันก็เกิดขึ้นทั่วหัวระแหง มันจะมีตระกูลหนึ่งขึ้นมา ผงาดเลย เป็นเจ้าของ
 นคร ถ้าบุรีรัมย์ก็ต้อง เนวิน ถ้าบอกลบุรีก็ต้อง คุณปลื้ม ยังเจ็ย มันกลายเป็นประทับตราปั้งๆ ถ้า
 พิจิตร ตะก่อนก็เป็นเสธ.หนั้น ไซ้โหมะ เดี่ยวนี้ก็ เสธ.หนั้น ไปแล้วบารมีลูกไม่ถึงยังงี้เป็นต้น

5. ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

ตอบ นับจากนี้ต่อไปเนี่ยแนวโน้มในการครองอำนาจแบบพอเนี่ยจะน้อยลงเพราะมีพรรคการเมืองใหม่ๆ เข้ามา แต่ถ้าพรรคการเมืองที่เข้ามาใหม่อย่างเช่น ก้าวไกล อย่างนี้เนาะ ซึ่งแนวคิดไม่ถูกต้อง มีแนวคิดไม่ถูกต้อง แล้วก็ แนวคิดของเรื่องการบริหารประเทศหรืออะไรอย่างเนี่ยยังไม่ใช่เลย เขาต้องการที่จะล้มประเทศอย่างเดียวไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ไหน แม้กระทั่งสถานการณ์นี้ พรรคฝ่ายค้านเนี่ยแทบจะทุกพรรคเลยไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ประเทศเลย มีแต่จ้องจะล้มรัฐบาลอย่างเดียวแทนที่จะผึกกำลังกัน วิฤตขนาดเนี่ย ร่วมมือกันเถอะจะทำยังไง ดังนั้นแต่ว่าตระกูลศิลปอาชาเขาอยู่หนึ่ง ก็ยอมรับว่าเขาเนี่ยเขาไม่พูดอะไร แต่ว่าเขาทำก็คือมาทำเรื่องสงฆ์เคราะห์ เอาวัสดุ หน้ากาก face shield อะไรยังเงี้ยไปแจกแต่ก็ยังไม่เห็นบทบาทโดดเด่นไรมากนัก แต่ก็ยังมีอีกพวกการเมืองหนึ่ง แม้ว่าจะสยบยอม ดิฉันคิดว่า เขาไม่ยอมได้ง่ายๆ เพราะในข้างหน้าเนี่ย ถ้าไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอเนี่ยนะ โอกาสที่จะมีการผลัดเปลี่ยนเอาคนรุ่นใหม่เข้ามา มันก็มี

6. เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้วางใจในตระกูลศิลปอาชามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

ตอบ ก็อย่างที่บอกแล้วว่า ฐานเสียงการเมืองเขาเป็นผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนเป็นคนของเขาทั้งหมด ดังนั้นมันเหมือนปูพรหมไว้แล้ว คนข้างล่างสมาชิกในชุมชนหมู่บ้าน ถ้ามองว่าส่วนใหญ่แล้วเนี่ย เขาก็ไม่ได้เชื่อถือแต่เขาเกรงใจกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตรงนี้ต่างหาก มันก็เลยเกิดภาพมาว่าเป็นความไว้วางใจ แล้วอีกประการหนึ่งก็คือ เราจะเชื่อได้อย่างไร ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง จะไม่มีการใช้เงิน ประเมินการใช้เงิน ใช้เงินยุบหน่วยอะไรกันมาแล้ว ซึ่งอันนี้เป็นที่ประจักษ์ดิฉันเองก็เห็นอยู่ แม้กระทั่งดิฉันไปประชุมที่เพชรบุรีก็พูดถึงผู้ตรวจการแผ่นดินและสภาว่า ถ้าคุณคิดว่าจะตรวจสอบอะไรแบบเนี่ยไปตรวจสอบที่สุพรรณน้อยสิ การอุปถัมภ์เนี่ยมันสูงมาก ที่ดิฉันเองยังไม่ถึงสุพรรณเลยข่าวกระฉ่อนสุพรรณแล้ว อาจารย์รัตนดา คำ สารถูกแปลงหมดเลยค่าประมาณนั้น นี้นุ่น จนกระทั่งเฮียไอซ์เนี่ย (นายชูชาติ อินสว่าง) ถ้ามองเลยพี่รัตน์พูดจิป่าว บอกอ่าวไอซ์ตั้งนะพี่พูดแบบนี้ เออพี่ผมเชื่อพี่ แต่มันมีคนมาฟ้องแล้วนะ เออมึงอยากฟ้องก็ฟ้องไปเรารับ เพราะไม่ได้พูด นี่ไงทำไมถึงเป็นที่ไว้วางใจ ดิฉันใช้คำว่าไว้วางใจใหม่ ไม่ใช่ แต่เป็นการสยบยอมเพราะนักการเมืองท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้านก็หวังในประโยชน์ที่ตนเองนี้ ที่ตนเองอยากได้ อยากมีอยากได้ ก็เลยอะพร้อมที่จะรับใช้แต่คนข้างล่างเขาถามว่าเขาไว้วางใจใหม่ ไม่ยอมจำนน เป็นสังคมแห่งการจำนน พอเลือกตั้งดิฉันไปลงเสียงใหม่ ไปไปใช้สิทธิทุกครั้งเลือกใหม่ ไม่เลือก แต่ไปใช้สิทธิแต่คราวนี้เนี่ย สังคมไทยเราเนี่ยทั้งหมดเลย เงินไม่มากไม่เป็นอันนี้คือเรื่องจริง จะสามโมงแล้วบอกใกล้ๆ อีกสิบห้านาทีรอดูว่าใครจะให้เงินมากกว่ากันก็เลือกอันนั้น นี่คือความเป็นจริงของประเทศไทย แล้วก็ถ้าอยากจะดูประเทศไทยเป็นแบบไหนให้มาดูสุพรรณตอนที่ช่วงคุณบรรหาร

อยู่จะมีไม่กี่ตระกูลหรือก็ได้อันสังสรรค์นี้ ี่ไปเลย เขี่ยอันนี้ บั้รับหมาก่อสร้างนี่นะๆ วงวาร เขาทั้งหมดคนอื่นแทรกไม่ได้เลย ใครที่จะมาทำมาหากินในที่เนี่ย อย่างเพื่อนเป็นขายเหล็กขายอะไร ผมขายในสุพรรณไม่ได้เลยนะ แต่ผมขายส่งออกไปอีสานทั้งนั้นเลยนะ คือถ้าอยากจะทำขายได้อะไร ได้ต่อไปนี่นะ ต้องตามก่อน

7. ในสภาพภาคหน้าคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาจะเป็นอย่างไร

ตอบ อำนาจทางการเมืองถ้าเขาไม่ปรับตัว ไม่หนีให้พ้นจากการเป็นพรรคการเมืองของครอบครัว เขาต้องเปิดกว้างให้มากกว่านี้ เพราะคุณน้ำตาของพรรคชาติไทยพัฒนาเนี่ย ดิฉันก็ยังไม่ค่อยได้เห็นคนที่มีความสามารถมากเท่าไหร่นะคะ ในช่วงก่อนหน้านั้นเนี่ยดิฉันเห็นว่า คุณวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ คนนี้เป็นนักการเมืองน้ำดีเนี่ยดิฉันยอมรับนับถือเคยคุยกัน แล้วก็เคยไปพูดคุยในช่วงนั้น เราเสนอเรื่องของ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ดิฉันก็ไปทำหน้าที่สื่อถึงพรรคชาติไทยเนี่ยแหละ ขอให้มาพูดคุยในเรื่องนี้เนี่ย เเฉย ไม่สนใจ ดิฉันก็เลย contact ใหม่ดีกว่า contact กับคนที่ไปคุยกับคุณบรรหารแล้วคุณบรรหารเขาฟังก็ไปคุยกับ คุณวีระศักดิ์ โควสุรัตน์เนี่ย คุยกันสิบห้านาทีบลิฟให้ฟังว่าสาระเนื้อหาสำคัญของ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติมันเป็นยังไงแล้วจะเป็นประโยชน์ยังไงต่อประชาชน แล้วพรรคการเมืองควรสนับสนุนอะไรยังไงไหม สองวันบับตั้งคณะทำงานพรรคชาติไทยยอมเสนอด้วย เพราะเราต้องการจะให้ทุกพรรคเสนอ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ เราก็ให้ไปเลยฉบับประชาชน คุณไปปรับได้แล้วก็เราขอเข้าไปพูดคุย พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติจึงได้ถูกนำเสนอเข้ามาใน สนช.สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ช่วงรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ แต่ก่อนหน้านั้นนี่ก็เข้าอยู่ในวาระสมัยของคุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หรือคุณชวนนี้แหละแล้วปรากฏว่ายุบสภาไปก่อน ไม่ใช่สิ คุณทักษิณ ยุบสภาไปก่อน ยุบสภาไปพักนึงอีกสัปดาห์เดียวแหละมันจะเข้าวาระสามและยุบสภา ก็ยังดีว่ามันก็ยังได้แขวนไว้อยู่แล้วพอมาสมัยรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ เราก็ต้องลืบบี้อีกครั้งนึง ดังนั้น คุณคุณวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ เนี่ยเป็นคนหนุ่มที่น่าสนใจแนวคิดแต่ตอนหลังนี้ไม่ทราบสาเหตุใด คุณวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ จึงออกจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา แล้วก็ย้ายกลับมาที่ชาติไทยพัฒนาอีกเลย ไม่ทราบเหมือนกัน แต่ว่าก็ได้เจออีกครั้งในกรรมาธิการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำก็พูดคุยกันบอก ท่านก็ยังจำได้ พี่มาลืบบี้อีกครั้งเนี่ยผมมีเสนอ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ก็ยังจำกันได้ ยอมรับรับถือว่าเออ เขาเป็นคนหนุ่มที่มีวิสัยทัศน์ดีแล้วก็ทำที ดีมากเป็นนักการเมืองที่เขาเรียกว่าไร เป็นนักการเมืองน้ำดี มีอนาคต ดังนั้นถ้าถามว่าแนวโน้มวิสัยทัศน์ทางการเมือง ของตระกูลศิลปอาษา เขาต้องพยายามที่จะปรับให้พรรคของเขาเนี่ยเป็นสถาบันให้ได้เพราะขณะนี้มันก็เพียงดำรงไว้ซึ่งสถานะของพรรคแท้ไม่ได้ในจังหวัดสุพรรณ ก็ต้องยึดเอากำลังหลักตรงนี้ไว้ในขณะที่คนอื่นที่เคยมาร่วมกับชาติไทยพัฒนาก็ออกไปหมดอย่างเนี่ย

ดังนั้นคุณ วราวุธ จะต้องแสดงฝีมือหลายมือในฐานะหัวหน้าพรรคให้มากกว่านี้ เพราะตอนขึ้นช่วงต้นก็ดูทำไม่ค่อยดีเท่าไรและตอนนี้เราก็ยังไม่ได้เห็นฝีมือและยังไม่ได้เห็นวิสัยทัศน์รวมถึงคนที่มีตำแหน่งบริหารพรรคการเมืองหรืออะไรก็ดี เพราะว่าตอนนี้สิ่งที่คนกลัวก็คือกรรมการบริหารพรรคก็จะไม่เอาตัวจริงๆ เข้ามานั่งเพราะไม่งั้นจะโดนไปในเรื่องกรณีขบวนการขึ้นมา ยังเห็นว่า ดูท่าทางว่าหลังโควิด หรืออะไรไปแล้วเนี่ย ดิฉันเชื่อมั่นว่าประเทศไทยจะพัฒนาไปสู่พรรคการเมืองใหญ่ๆ ช่วงนี้เป็นช่วงการทดสอบและก็เป็นช่วงการกรองเอากระชอนมากรองด้วยว่านักการเมืองคนไหนมันดีไม่ดียังไงมันแสดงออกมาในเฟซบุ๊กอะไรยังไงเนี่ย ก็ต้องขอบคุณ social media ที่ทำให้ประชาชนพูดตลกมากขึ้นด้วยหลังจากที่เราก็ได้พยายามณรงค์เรื่องความคิดว่าเลือกนักการเมืองใหม่ๆ เข้ามานะ โอคนใหม่ๆ นี่ไม่ใช่หมายความว่าอายุน้อยเอาเข้ามานะ แต่ต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ดีต่อประเทศไทยด้วย อย่างเช่นบอกว่าพรรคอนาคตใหม่ ไม่ใช่อนาคตใหม่หรืออนาคตดับเลยแล้วมันก็คืบจริงๆ พอบอกพรรคก้าวไกลเนี่ยแก๊งทำไรอยู่ ดิฉันบอกนี่ไม่ใช่พรรคก้าวไกลหรือ ก้าวไกลเลยซึ่งมันไม่ใช่

8. สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาชายังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

ตอบ มันสืบเนื่องมาจากที่พ่อเขาทำไว้ ฐานกำนันผู้ใหญ่บ้านก็ยังคงเป็นของเขาอยู่แต่ตอนนี้ก็ถูกบ่อนเซาะไปเยอะเหมือนกัน อย่างเช่น อนาคตใหม่เข้ามาบ่อนเซาะ อาจจะเป็นโดยหลงวาทะอะไรยังไง แต่ว่าที่เขายังคงยึดอำนาจไว้ได้ ไม่ใช่เพราะตัวที่อุปนะ (นาย วราวุธ ศิลปะอาชา) แต่เป็นเพราะสิ่งที่ตัวคุณบรรหารเขาทำไว้แล้วก็พวกกำนันผู้ใหญ่บ้านยังสยบยอมอยู่ เพราะว่าคนที่ใกล้ชิดของคุณบรรหารเองก็พยายามยึดโยงอย่างนี้ไว้ ยึดโยงไว้เพื่ออะไร ถามว่าไม่ใช่เพื่อตัวคุณที่อุปนะ อันนี้เป็นจุดวิเคราะห์ของตัวเองนะ เพื่อตัวเขา เขาจะสร้างใหม่ทำไมอะ เพราะตรงนี้เพราะต่อมาก็ขึ้นอยู่กับเทคนิคและเขาถือว่าดึงพวกมาเป็นในระยะยาวถ้าเขาจะเล่นท้องถิ่น เขาก็ทำได้เหมือนที่ชลบุรี คุณปลื้ม พี่ชายเป็นถึงรัฐมนตรียอมไปเป็นนายก อบจ. และเอาน้องชายที่เป็นนายกเมืองพัทยาขึ้นมาเป็นรัฐมนตรี เนี่ยเขาก็สมบัติผลักดันชนแต่ว่าตรงนี้เนี่ยเขามีมุมกำลัง แล้วลูกของกำนันเป๊าะเนี่ยเขามีความสามารถ ดิฉันไปสัมภาษณ์แล้วถึงได้รู้ เห็นใช้ได้ แต่ถามว่าที่เนี่ยเราก็กังไม่เห็น ก็ ज्यादाไม่ต้องพูดถึงไม่เคยแสดงความสามารถอะไรเลย แต่ต้องขึ้นมาเพื่อเรียกความเชื่อถือ แล้วก็หลายๆ คนยังคิดว่าถ้าอยู่พรรคเนี่ยจะได้ก็คะแนนเสียงมันก็ยังได้มีตำแหน่งทางการเมือง อยู่ในฐานะได้จึงยอมมันก็เลยเป็นแบบเนี่ยนะคะที่บอกยังคงยึดอำนาจไว้ได้ฐานเสียงยังมีไว้อยู่แล้วก็คนที่ใกล้ชิดก็พยายามยึดโยงไว้เพื่อผลประโยชน์ของตน

9. อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชาศักหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

ตอบ เอาบวกละกันเนอะ ดิฉันเจอทั้งบวททั้งลบ ในสมัยหนึ่งที่บรรหาร ก็หาเสียงนานแล้ว นะดิฉันก็ไป เสนอแนวความคิด ตอนแรกทำเรื่องไทยเป็นไทยในเมืองสุพรรณก็คือเป็นเสมือนเขต โฉมเปรสเจสของจังหวัดสุพรรณก็ขึ้นป้ายตลอดทุกคนก็ถาม มาถาม หึ้ยทำท่ายคุณบรรหารรีเปล่า คุณบรรหารก็เรียกไปถาม คุณหมายความว่าไงกัน ดิฉันก็อธิบายให้ฟัง ก็บอกอ้อ ยังงั้นหรือ เออๆ ทำไป แล้วเสร็จแล้วท่านก็ให้ช่วยคิดสโลแกนหาเสียงให้หน่อย เราก็ขึ้นป้ายผ้าใหญ่เลยตรงมุมถนน ตรงสี่แยกแขวงแล้วคิดสโลแกนว่า *ทำเพื่อลูกหลาน* ทำเพื่อบ้านเมืองก็ตอนนั้นก็เรียกว่าชนะถล่ม ทลายได้อันดับหนึ่งประเทศพอตอนไปคิดเงินค่าใช้จ่ายไอนี้หรือลดได้ไหม ไอนี้ลดได้ไหมจี้ๆ แต่พอถึงค่าไอเดียเพื่อลูกเพื่อหลานเพื่อบ้านเพื่อเมือง ไม่ต่อเลยสักคำ เราก็เออก็ยังมีมองในมุมบว กนะเพราะอย่างน้อยที่สุดเนี่ย ก็ยังมีจิตใจที่เคารพในเรื่องของความเห็น ไอเดียไรงี้แล้วอีกอันก็ คือจำคนแมนนี่คือคุณสมบัติของนักการเมือง จำคนแมน ดิฉันเคยไปคิดงานกับคุณบรรหารเนี่ยทำ แผ่นพับอะไรอย่างเนี่ยเอารูปมาให้ดิฉันบอกรูปนี้ไม่สวย ไม่ชัด พุดยังงั้นนะ มันไม่ชัดตอนนั้นก็ ไม่ได้สังเกตไรหรอกนะพอไปหลายคนมีข้าราชการ ข้าราชการ นิ่งเต็มไปหมด ดิฉันก็นิ่งเลย พัก ใหญ่ๆ ท่านบอกอ่ามันงั้นสิ ทุกคนถึงได้นิ่งกัน ดิฉันบอกอะไรวะ มีงี้ด้วยหรอ นี่ที่เห็น แต่เราถือว่า เห็นเราเท่ากัน ฉันไม่สนใจ แต่พอบอกว่าภาพนี้ไม่ชัดนะ ยังไงไม่ชัด ท่านบอกมันไม่ชัดจริงๆ ท่าน บอกขอรูปหน่อย ถ้าเขาต้องการรูปนี้ก็ต้องบอกเลยว่ารูปมันไม่ชัด พอไม่ชัดกลับมาเป็นไง โคนดำ ดิฉันบอกไม่ชัดก็ต้องหาให้ใหม่ ที่ใช้คำพุดจี้เพราะดิฉันอธิบายให้ฟัง แต่ถ้าหากว่าแย้งมา มีคำตอบ ดิฉันถึงได้เชื่อใจว่าคนเรานี้ พอดีนี่มาฉันมานั่งขึ้นอยู่กับบริวารแวดล้อม ให้ความรู้ให้ความ คิดเห็นที่ถูกต้องเหมาะสมคุณอยากได้อะไร ได้ๆ ทั้งที่มันเสีย น้อย่างที่แดงที่เขาเป็นวิศวะโยธา เรื่องของป้ายทรัพย์สินขายเนี่ยเสนองานคุณบรรหาร คุณบรรหารบอกทำไมต้องมีไฟไอที่มันสว่าง ด้วยวะ ทำไมต้องมีทรัพย์สินขายยังงี้ละ ที่แดงตอบคนเดียวประเทศที่เขาพัฒนาแล้วก็ต้องทำอย่างนี้ จบ คุณบรรหารเอานะนั่นมันต้องขึ้นอยู่กับทุกคนที่อยู่รอบข้างไปยื่นขอป้อนเงินเสียคนและนี่ ก็ไม่เห็นด้วยไปคุกเข่ายังกับไปขอพระราชทาน ไม่เห็นด้วยเลยพุดตรงๆ พอมีบางคนก็เคยบอกกับ เดี้ยนว่าหึ้ยอีกหน่อยต้องไปทำงานกับคุณบรรหารนะ จี้ๆดิฉันบอกไม่ทำจะยังงี้ก็ไม่ทำ เพราะ เดี้ยนทำมาตลอดเดี้ยนไม่เห็นจะต้องบอก โหเวทีนี้จะจัดไม่สำเร็จถ้าไม่มีคุณบรรหารนะ ไม่ใช่ เพราะเราเคยเจอแล้ว มาขอเราไม่ใช่คุณบรรหารนะคนอื่น มาขอเข้าในกิจกรรมนี้ด้วยนะ โอโห้ คน มาเพียบเลย พอเสร็จปั๊บช่วงที่เขาแสดงตัวเสร็จลูกกลับไปปั๊บ พรีบ! เหลือแต่กลุ่มเป้าหมายที่เรา เชิญไว้ บอกงั้นไม่เอาเสียเวลา แล้วก็ทำให้ชาวบ้านสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองนะคะ ยังงี้ ฉะนั้น ในมุมดิฉันบรรหารนั้นเป็นคนเป็นคนละเอียด เป็นคนมีความคิด กตัญญู ไหม ใช่ กตัญญูพอมีเงิน ปั๊บกกลับมาบูรณะบ้านเมือง จำคนแมนนี่คือข้อดี แล้วก็เป็นคนกตัญญูตอบแทนคุณคน

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาในจังหวัดสุพรรณบุรี

พ.ต.ท.ปรีชา คำคำทา รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สภ.เมืองสุพรรณบุรี

สัมภาษณ์ ณ วันที่ 19 เมษายน 2563

1. ท่านคิดว่า การที่ตระกูลศิลปอาชานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ตอบ ในอดีต ๓๗๗ ท่านบรรหาร ศิลปอาชา เป็นนักการเมืองจังหวัดสุพรรณบุรีตั้งแต่ผมยังเป็นเด็กเท่าที่จำได้เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาหลายสมัย สมัยท่านเป็นหัวหน้าพรรค ๓ ได้้นำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนจะมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลการเมืองอื่นหรือไม่ผมไม่ทราบ ซึ่งในปัจจุบันก็มีนักเมืองตระกูลอื่นหลายท่านที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี

2. ท่านคิดว่าตระกูลศิลปอาชามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

ตอบ ผมคิดว่าตอนที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ตอนที่ เป็นหัวหน้าพรรคชาติไทยอยู่นั้น ท่าน ได้ท่านได้ นำความเจริญมาให้กับจังหวัดสุพรรณ จะเห็นได้ว่า มีโรงเรียน มีถนนลาดยางและมีอะไรๆอีกหลายๆอย่างบางอย่างผมก็อาจจะไม่รู้ ปัจจุบันก็มี นายวรารุช ศิลปอาชา ได้มาลงเล่นการเมืองแล้วก็เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองจึงทำให้ยังมีการ เขาเรียกว่าสืบทอดในฐานะลูกชายอะไรอย่างนี้ ส่วนที่ถามว่ามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณอันนี้ผมก็ตอบไม่ได้ เพราะผมก็ไม่รู้เหมือนกันครับ

3. จากข้อ 2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

ตอบ ไม่มีผลกระทบต่อตัวผมแต่อย่างใดครับ

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปอาชา

ตอบ ก็เป็นตระกูลที่อยู่กับคนสุพรรณมานานนะ เป็นตระกูลดั้งเดิมของจังหวัดสุพรรณเลยก็ว่าได้ เรียกได้ว่าคนสุพรรณรู้จักกันเกือบหมด เกือบทุกคนจะมีส่วนน้อยแหละที่ไม่รู้จักท่าน

5. ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่าการเมืองในปัจจุบันเนี่ย มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ก็คิดว่าคุณวราวุธ ก็ยังคงเล่นการเมืองต่อไปเรื่อยๆ ส่วนในอนาคตจะเป็นยังไงนั้น ผมก็คงคาดเดาไม่ได้ เค้ายากมากเลย ครับ

6. เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้วางใจในตระกูลศิลปอาชามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

ตอบ ในอดีตเนี่ยนะครับ ๆ หน่วยงานบริหาร ได้นำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่จังหวัดสุพรรณบุรี คือในเรื่องของการสร้างถนน โรงเรียนและอื่นๆ อีกมากมายเลยนะครับ ทำให้คนในจังหวัดสุพรรณบุรีส่วนมากไว้วางใจและเชื่อถือท่าน เพราะว่าที่ท่านทำเนี่ยส่วนใหญ่ก็เพื่อคนสุพรรณ ส่วนจะมากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ หรือไม่นั้นผมไม่ทราบครับ ว่ามากหรือน้อยแค่ไหน แต่ถ้าให้บอกว่าคุณทำไมคนสุพรรณถึงไว้วางใจตระกูลศิลปอาชาก็เพราะว่าหน่วยงานบริหารได้สร้างให้คนสุพรรณจริงๆ คุณได้จากถนนที่สัญจรไปมาในจังหวัดสุพรรณ คนต่างจังหวัดมาก็บอกทำไมถนนสุพรรณดีจัง นี่แหละครับทำไมคนสุพรรณถึงได้ไว้วางใจผมคิดว่าท่านสร้างให้คนสุพรรณมากจริง ๆ

7. ในภายภาคหน้าคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชจะเป็นอย่างไร

ตอบ การเมืองในยุคปัจจุบันผมว่ายังไม่ค่อยมีความชัดเจนและเนื่องจากเว้นวรรคการเมืองเลือกตั้งไปนาน ผมว่าไม่สามารถคาดเดาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชได้ครับ

8. สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาชยังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

ตอบ ก็น่าจะเป็นเพราะในสมัย ๆ หน่วยงานบริหาร เป็นนักการเมืองหรือเป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย ได้สร้างความเชื่อมั่นและเชื่อถือให้กับชาวสุพรรณบุรี และ สร้างความเจริญให้กับจังหวัดสุพรรณ ทำให้ชาวสุพรรณ ยังคงนิยมชมชอบในตระกูลของท่าน

9. อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชสักหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

ตอบ ตระกูลศิลปอาชเนี่ยนะครับเป็นตระกูลดั้งเดิมของนักการเมืองในจังหวัดสุพรรณ หน่วยงานบริหาร เป็น หัวหน้าพรรคชาติไทยนำพรรคเข้าร่วมรัฐบาลบ้างเป็นฝ่ายค้านบ้างและที่สำคัญ หน่วยงานบริหาร ได้นำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่จังหวัดสุพรรณ ไม่ว่าจะในเรื่องการสร้าง

ถนน หนทาง สร้างโรงเรียนบริหารหลายแห่ง และอื่นๆ อีกมากมาย เมื่อมีการเลือกตั้งจึงมักได้รับการยอมรับจากชาวสุพรรณบุรีเป็นจำนวนมาก

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง การได้มาและการรักษาอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาษาในจังหวัดสุพรรณบุรี

นายชูชาติ อินสว่าง ประธานชมรมสหกรณ์ภาคเกษตรแห่งประเทศไทย

สัมภาษณ์ ณ วันที่ 24 เมษายน 2563

1. ท่านคิดว่ากรณีที่ตระกูลศิลปอาษานั้นมีอำนาจทางการเมืองเหนือตระกูลอื่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ตอบ ข้อดีก็คือ ๔-๕ ท่านบรรหาร ศิลปะอาษา เน้นเริ่มต้นทีเดียวนี่ แยกเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน แล้วก็เป็นผู้ที่ดูแลในการก่อสร้างทั้งหลายทั้งปวงมาก่อน เพราะฉะนั้นข้อดีก็คือท่านมีประสบการณ์ทางด้านบริหารจัดการมาก่อน อันที่สองก็คือเมื่อท่านมาเป็นผู้นำทางการเมืองทางสุพรรณแล้วเนี่ย ท่านก็พยายามรวบรวมทีมงานของท่านให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ฉะนั้นการที่จะจัดการตัดสินใจอะไรสักอย่างหนึ่ง มันก็จะเข้าไปในแนวทางเดียวกันอยู่ตลอดเวลา ก็ทำให้ความเป็นปึกแผ่นเช่น งบประมาณได้มา สมมุติจังหวัดนี้ได้มายี่สิบล้าน ถ้ามี สส. ห้าคน คนละพรรคก็อาจจะได้ไปคนละ 5 ล้าน ห้าสิบล้านอะไรอย่างนี้ แต่ ๔-๕ ท่านบรรหาร คิดว่าท่านเป็นผู้นำที่เป็นสุพรรณท่านก็เป็นประชาธิปไตยเลยมาถามว่า เห้ย เรารวมกันแล้วไปสร้างตรงนี้ได้ไหม อันนี้คือข้อเสียคือรวมกันเราอยู่ ข้อเสียก็คือบางทีเนี่ยการเสนอความคิดเห็นซึ่งมันต่างไปเนี่ยนะมันก็ค่อนข้างจะลำบากนิดหนึ่งเพราะว่าท่านเป็นผู้นำของทีมงานจังหวัดสุพรรณทีเดียว

2. ท่านคิดว่าตระกูลศิลปอาษามีอำนาจทางการเมืองมากแค่ไหนในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบัน

ตอบ ถ้าถามในปัจจุบัน ถ้าวันนี้ที่เราคุยกันเนี่ย ปี 2563 สิ้นบุญท่านบรรหารไปแล้วเนี่ยค่อนข้างที่จะเบาบางลงไปหน่อยหนึ่ง แต่ต้องยอมรับว่าย้อนหลังไปแล้วเนี่ยสัก 20 ปีย้อนหลังไปเนี่ย ยอมรับว่าตระกูลศิลปอาษาเนี่ย มีอำนาจทางการเมืองมากจนถึงจะสามารถกำหนดคกฏเกณฑ์ได้ทีเดียวนะในจังหวัดสุพรรณบุรีเนี่ย อย่างไรใครมาเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด อยากได้ใครมาเป็นนายอำเภอแต่ละอำเภอ อันนั้นหมายความว่าเขาก็จะต้องคิดว่าคนเนี่ยเป็นคนดีใหม่ มีความสามารถใหม่มีความรู้ใหม่ เข้ามาแล้วจะทำให้สุพรรณบุรีมีความเจริญรุ่งเรืองได้ไหม เขาสามารถพอที่ถึงไม่

ร้อยเปอร์เซ็นต์ก็สัญญาได้ เพราะว่าอำนาจทางการเมืองตรงเนี่ยทำให้สุพรรณบุรีเนี่ยเป็นปึกแผ่นที่มั่นคงสามารถที่จะบริหารจัดการได้ทั้งในส่วนของการบริหารในส่วนของฝ่ายการเมือง ในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารจัดการตรงเนี่ยก็จะทำให้มันกระชับดีมากยิ่งขึ้น

3. จากข้อ 2 มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไรบ้าง

ตอบ จริงๆ แล้วที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเราทางสังคมก็คือทำให้สังคมในจังหวัดสุพรรณบุรีค่อนข้างที่จะเป็นระเบียบเรียบร้อย พอพูดถึงจังหวัดสุพรรณบุรีก็เป็นเมืองน่าอยู่ น่าดู น่าเที่ยว ในทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับเราก็คือ สุพรรณบุรีเนี่ย การทำธุรกิจอะไรก็ค่อนข้างปลอดภัย มันค่อนข้างที่จะเจริญก้าวหน้าดีมาอะไรอย่างนี้ละ ในการเมืองเราก็มีความมั่นคง ในทางเศรษฐกิจก็ดี ในทางสังคมเราก็ดี ทีนี้ในตัวของเราเองเนี่ย เมื่อเศรษฐกิจ การเมือง สังคมมันดีก็ทำให้ตัวเราเนี่ยมีความภาคภูมิใจ มีความรู้สึกว่า เฮ้ยสุพรรณจริงๆ แล้วเนี่ยนะเกิดในประเทศไทยก็เป็นบุญแล้วนะ แล้วแถมยังมาเกิดในสุพรรณบุรีด้วยยิ่ง โชคดีใหญ่ แล้วแถมมาเกิดที่อำเภอศรีประจันต์ สส. เยอะแยะไปหมดเลย ซึ่งเขารู้แลประชาชนเป็นอย่างดี ทำให้ตัวเราเองก็อยู่ดีมีสุขไปด้วยนะครับ

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตระกูลศิลปอาชา

ตอบ จริงๆ แล้วตระกูลศิลปอาชาเนี่ย เขาได้สร้างเครื่องอุปกรณ์ให้กับจังหวัดสุพรรณบุรี เยอะมากทีเดียวอย่างที่ว่าในทางสังคมเนี่ย สังคมมันก็ดูดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็น เขาจะดูแลในเรื่องสาธารณสุข ดูแลในเรื่องของฝ่ายปกครอง ดูแลเรื่องของการตำรวจ ตระกูลศิลปอาชาเขาก็ดูแลมาโดยตลอดแม้กระทั่ง ปัจจุบันเนี่ย ท่านวรารุช ศิลปอาชา คุณกัญญา ศิลปอาชา เขาก็ดูแลอยู่ เพราะฉะนั้นความอบอุ่นในตระกูลศิลปอาชาที่เขาดูแลพวกเรามาโดยตลอดเนี่ย มันก็ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีเนี่ย อย่างที่พูดเป็นเมืองน่าอยู่ น่าดู น่าเที่ยว

5. ท่านคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชานั้นมีแนวโน้มจะเป็นอย่างไร

ตอบ แนวโน้มเนี่ยนะ ในทางจริงๆ แล้วมันเป็นตรรกะอย่างหนึ่ง มันขึ้นสูงสุดแล้วมันก็อยู่ในแนวราบ ถ้ารักษาไม่ดีเนี่ย ก็อาจจะลงได้แต่ผมเชื่อเนี่ยว่า แนวโน้มเนี่ยไม่น่าจะถดถอยเพราะท่านวรารุช ศิลปอาชาเนี่ย ท่านก็เป็นคนที่มีความสามารถแม้แต่กระทั่งในปัจจุบันเนี่ย ต้องยอมรับว่า ๗๗ ท่านนายกประยุทธ์ จันทร์โอชา ท่านยังขอให้ท่านวรารุชติดตามมาด้วยซึ่งนอกจากภาษาไทยท่านจะดีแล้วเนี่ย ภาษาอังกฤษท่านก็ดีอีกด้วย ความรู้ท่านก็ปริญญาโทจากต่างประเทศ ซึ่งไปเรียนมาตั้งแต่เด็กๆ คุณกัญญาก็เป็นคนที่สังคมเขายอมรับ ผมคิดว่าน่าจะเป็นแนวราบดีขึ้น

แนวราบไปอย่างนี้แล้วก็ดีขึ้นแต่ก็คงยังไม่ฟูฟาดดูฉลาดเหมือนสมัย ๆ ผนฯ ท่านบรรหารอยู่นะครับ ผม

6. เหตุผลที่ท่านคิดว่าทำไมคนในจังหวัดสุพรรณบุรีจึงไว้วางใจในตระกูลศิลปอาชามากกว่าตระกูลการเมืองอื่นๆ เพราะอะไร

ตอบ คุณบรรหาร ศิลปอาชา คุณหญิงแจ่มใส คุณที่ปและคุณกัญญา หลายคนที่เป็นตระกูลศิลปอาชานี้เขาไม่ได้สู้สู้ทำเขาทำมานานมาก ตั้งแต่ผมจำความได้ผมเขามารู้เห็นในด้านการเมืองตั้งแต่ในปี 2526 ยี่สิบหก เนี่ยสามสิบกว่าปีมานี้ ผมเห็นเขาทำมาโดยตลอดท่านจะเห็นว่าบรรหารแจ่มใสวิทยา1 บรรหารแจ่มใสวิทยา2 ไม่ใช่ว่าโรงเรียนหนึ่งสร้างได้ปีหนึ่ง ตึกบรรหารหนึ่ง ตึกบรรหารสองของโรงพยาบาล สถานที่อะไรต่างๆ ของที่คุณบรรหารของบประมาณมาให้งบประมาณส่วนตัวไปสมทบช่วยมันไม่ได้ฟังทำมา มันทำมาโดนตลอด แม้แต่บึงฉวาก แม้แต่สวนเฉลิมสมเด็จพระราชินีเองสิ่งต่างๆ พวกเนี่ยมันไม่ใช่ทำกันวันสองวันเสร็จมันต้องสร้างกันเป็นห้าปียี่สิบปีสามสิบปีไม่มีใครหรือยกย้ายคุกกลางเมืองไปนอกเมืองได้เนี่ย ๆ ผนฯ ท่านบรรหารท่านก็ทำมาแล้วไม่ใช่ท่านทำวันสองวัน ท่านก็มีแผนว่าโอเคไปหาที่ดินไว้ก่อนนะเตรียมของงบประมาณไปสร้างไว้ก่อนนะงบประมาณนี้ไม่พอสืบเนื่องมาจากปีอื่นๆ จนเสร็จเรียบร้อยแล้วถึงจะทำการย้ายออกไป พอย้ายออกไปแล้วตรงนี้จะทำอะไรท่านก็มีแผนว่าจะสร้างสวนสมเด็จพระบรมมหาราชินีอะไรอย่างนี้ ตรงเนี่ย คนในจังหวัดสุพรรณบุรีถึงต้องยอมรับ ยอมรับและความศรัทธา คนถ้าไม่เก่งจริง ไม่ดีจริงนะสะไม่ทำให้คนอื่นมีความสุขได้ เนี่ยเขายอมรับ ไม่ได้แม้แต่ตึกเนี่ยในจังหวัดสุพรรณบุรีเองเนี่ย ๆ ผนฯ ท่านบรรหารอยู่เนี่ย เขี่ย ขอให้มาตีเดี๋ยวกันหมดนะ ก็ทาตีเดี๋ยวกันหมด นี่คือการร่วมมือ ความร่วมมือก็เกิดจากอะไร เกิดจากความรัก ความศรัทธาในตัวของคุณศิลปอาชา

7. ในภายภาคหน้าคิดว่าอำนาจทางการเมืองของตระกูลศิลปอาชาจะเป็นอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่าเขายังคงเหนียวแน่น นับแต่นี้ไปก็คงไม่น้อยกว่าสิบปี สิบปีขึ้นไปอะนะ ที่ยังอยู่ขณะนี้คุณวราวุธ ศิลปอาชา ท่านก็เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ ถ้าพูดถึงอำนาจของตระกูลเนี่ยนะ คงไม่ได้มากมาย อำนาจมันก็ต้องคู่กับบารมี แล้วก็ของผู้นำด้วย ฉะนั้นบารมีของคุณที่ปบางทีอาจจะไม่เท่าคุณพ่อแต่ว่าก็ได้แต่ลดน้อยกว่ากันมากมายนักเพราะคุณพ่อเขาทำความดีไว้เยอะนะครับ

8. สาเหตุที่ตระกูลศิลปอาชายังคงอำนาจไว้ได้เป็นเพราะอะไร

ตอบ ก็เพราะความดีใจ ความดีที่สร้างสั่งสมมานาน ของบารมีที่ช่วยคนมาดูแลคนมา ผิดถูก เมื่อกี้ยังพูดกันในวงการบอกว่า ๆ ผนฯ บรรหาร เป็นคนที่ใส่ใจในทุกเรื่องทำในทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นของจังหวัดสุพรรณบุรี ถึงแม้ว่าตัวท่านเองจะไม่มีบ้านอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีก็ตาม แต่เสาร์อาทิตย์นี้เวลาว่างท่านจะมาถึงจังหวัดสุพรรณบุรี ฉะนั้นถ้าจะพูดถึงอำนาจเนี่ย ผมไม่อยากจะให้ใช้ว่าอำนาจ อำนาจเนี่ยเขาอาจจะไม่มีอำนาจอยู่ได้ยั่งยืนตลอดไปแต่อย่างใดบารมีเนี่ยความดีที่สั่งสมมันไว้เนี่ยผมคิดว่ายั่งยืนแน่นอน

9. อยากให้พูดถึงตระกูลศิลปอาชาศักหนึ่งเรื่อง (อะไรก็ได้)

ตอบ เรื่องปฐมนิยสถาน ที่ท่านบรรหารสร้างไว้ มักจะเป็นด้านการศึกษาทุกเรื่องเอามาเป็นเรื่องเดียวกัน คือเรื่องการศึกษาท่านจะมีโรงเรียนของท่านเยอะแยะที่ท่านให้การสนับสนุน ซึ่งธรรมดาไม่มีใครทำได้ อย่างที่สองเรื่องปฐมนิยสถานก็คือบึงฉวาก ท่านสามารถเอาที่เป็นหมื่นไร่ ซึ่งโอ้โห รกรุงรังมาทำเป็นสวนเปิด สวนผักสวนพืช อันที่ต่อไปคือสวนเฉลิมภัทรราชินี แล้วก็มังกรสวรรค์ ซึ่งเป็นลูกหลานคนจีนซึ่งทำไว้ ซึ่งเป็นที่เจ็ดหน้าชูตาเพราะฉะนั้นผมคิดว่าสิ่งที่ท่านบรรหารทำไว้เป็นที่ระลึกๆ เนี่ยมันยังสู้คนอื่นเขาได้สบายมาก ซึ่งไม่มีแม้แต่พิพิธภัณฑสถานพันธุ์มังกร ยังเจียนจะรับเยอะแยะ โรงเรียน บ้าน วัด หลายสิ่งหลายอย่างวัดเขาดีสลัก ยังไง ท่านก็ไปทำนุบำรุงปรับปรุงไว้ เพราะฉะนั้นถ้าจะพูดถึง ๆ ผนฯ ท่านบรรหาร ศิลปอาชา หรือว่าใช้คำว่าตระกูลศิลปอาชานี้เราพูดได้เป็นวันๆ ไม่รู้จักจบจักสิ้นความดีของท่าน ซึ่งถามว่าโอเคไหมสำหรับคนสุพรรณ ผมว่าคนสุพรรณน่าจะภาคภูมิใจนะ ผมเองก็เคยถูกเรียกไปใช้สองสามเรื่อง แต่ว่าเราก็คงทำให้ท่านไม่ได้เท่าที่ใจคิด ท่านเป็นคนหัวไว คิดไว ทำไวยาวไปถึงกรุงเทพฯ พานบรมราชชนนีก็เป็นพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริครั้งเดียวท่านก็ทำให้จนเสร็จ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวบุญญา นุช พันธุ์วงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	29 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่ง	นักวิชาการเงินและบัญชี

